

คำนำ

สำนักงานเกษตรอำเภอเคียนซาได้เห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรทางการเกษตร จึงได้จัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอขึ้น ภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๖) “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยได้ทำการวิเคราะห์สถานการณ์การจัดทำข้อมูลเชิงพื้นที่ เพื่อรวบรวมประมวลข้อมูลที่น่าสนใจ ประเด็นต่างๆ และวิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์ แนวโน้มการพัฒนาพื้นที่ในระดับอำเภอ มุ่งเน้นการความต้องการและ การมีส่วนร่วมของเกษตรกรและชุมชน ตลอดจนเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนงาน เพื่อพัฒนางานด้านส่งเสริม การเกษตรในระดับอำเภอต่อไป

สำนักงานเกษตรอำเภอเคียนซา ได้จัดทำแผนพัฒนาอำเภอโดยถือปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดโดยยึดเกษตรกร เป็นศูนย์กลาง โดยมีหลักการสำคัญเพื่อเป็นข้อมูลและแนวทางการพัฒนา รวมทั้งส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ให้เกิด ประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด ตลอดจนใช้เป็นแนวทางการพัฒนาของส่วนราชการซึ่งหากแผนฉบับนี้มีความ บกพร่องประการใด ผู้จัดทำต้องขออภัยมา ณ ที่นี้

สำนักงานเกษตรอำเภอเคียนซา

สิงหาคม ๒๕๖๘

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

สารบัญตาราง

(๑)

สารบัญรูป

(๓)

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑ ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

๑

๑.๒ อาณาเขตติดต่อ

๑

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

๒

๒ ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

๓

๒.๒ ลักษณะทิศทาง ความลาดชัน

๔

๒.๓ ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน

๕

๓ สภาพภูมิอากาศ

๓.๑ ลักษณะภูมิอากาศ

๑๑

๓.๒ ฤดูกาล

๑๑

๓.๓ สถิติปริมาณน้ำฝน

๑๑

๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

๑๒

๔ เส้นทางคมนาคม

๔.๑ ถนนหลวงสายหลัก/สายรอง

๑๓

๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัด

๑๔

๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง

๑๕

๕.๒ อ่างเก็บน้ำ เขื่อน ฝายทดน้ำ

๑๕

๖ สภาพเศรษฐกิจและสังคม

๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

๑๖

๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด

๑๘

๖.๓ จำนวนครัวเรือน แยกชายหญิง ช่วงอายุ ในเมือง/ชนบท

๑๘

๖.๔ การศึกษา

๑๙

๖.๕ การสาธารณสุข

๑๙

๖.๖ ประเพณีและวัฒนธรรม

๒๐

๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)

๒๐

๘ องค์กร/สถาบันต่าง ๆ

๒๒

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรอำเภอเคียนซา	
๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ	
๑.๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่	๒๗
๑.๒ ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๓๐
๒ การจัดทำ TOWS Matrix	๓๑
บทที่ ๓ ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอเคียนซา	
๑. แนวทางการพัฒนา	
๑.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง)	๓๓
๑.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร	๓๔
๑.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร	๓๕
บรรณานุกรม	๘๐
ภาคผนวก	๘๑
โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าคุณภาพตามมาตรฐาน GAP	๘๒
โครงการพัฒนาการผลิตอาหารปลอดภัยเพื่อบริโภคในครัวเรือน	๘๓
โครงการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง	๘๔
โครงการพัฒนาเครือข่ายเกษตรกรรุ่นใหม่	๘๕
โครงการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชนสู่ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร	๘๖
โครงการพัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร/กลุ่มยุวเกษตรกร/กลุ่มส่งเสริมอาชีพ	๘๗
โครงการสร้างเครือข่ายกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ยุวเกษตรกร กลุ่มส่งเสริมอาชีพ	๘๘
โครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของแปลงใหญ่	๘๙
โครงการยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรแปลงใหญ่	๙๐
โครงการพัฒนาศักยภาพแปลงใหญ่สู่ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร	๙๑
โครงการพัฒนาเครือข่าย ศพก. ให้มีความพร้อมต่อการให้บริการเกษตรกร	๙๒
โครงการพัฒนาศักยภาพ ศพก.เครือข่าย	๙๓
โครงการส่งเสริมการพัฒนาประธาน ศพก.เครือข่าย	๙๔
โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรกรรม	๙๕
โครงการส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการจัดการดินที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่	๙๖
โครงการส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์	๙๗

สารบัญตาราง

ตารางที่ ๑	ตารางแสดงเขตการปกครอง อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๒
ตารางที่ ๒	ตารางสรุปเขตการปกครอง อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๓
ตารางที่ ๓	แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๔
ตารางที่ ๔	แสดงพื้นที่กลุ่มชุดดินอำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๑๐
ตารางที่ ๕	แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๕ ปี ตั้งแต่ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๖	๑๒
ตารางที่ ๖	แสดงข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ยอำเภอเคียนซา ตั้งแต่ มกราคม ๒๕๖๗ - เมษายน ๒๕๖๗	๑๓
ตารางที่ ๗	ข้อมูลพืชเศรษฐกิจอำเภอเคียนซา ปี ๒๕๖๗	๑๖
ตารางที่ ๘	ข้อมูลด้านปศุสัตว์	๑๖
ตารางที่ ๙	ข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๑๗
ตารางที่ ๑๐	ตารางแสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสุราษฎร์ธานีปี ๒๕๕๙-๒๕๖๑	๑๘
ตารางที่ ๑๑	แสดงข้อมูลประชากรให้อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๑๘
ตารางที่ ๑๒	แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๒๐
ตารางที่ ๑๓	แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอเคียนซา	๒๒
ตารางที่ ๑๔	รายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน	๒๓
ตารางที่ ๑๕	จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์	๒๔
ตารางที่ ๑๖	ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอำเภอเคียนซา	๒๔
ตารางที่ ๑๗	ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ยุวเกษตรกร กลุ่มส่งเสริมอาชีพ	๒๖
ตารางที่ ๑๘	ข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์ อำเภอเคียนซา	๒๖
ตารางที่ ๑๙	แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอเคียนซา	๒๗
ตารางที่ ๒๐	แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอเคียนซา	๒๘
ตารางที่ ๒๑	แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอเคียนซา	๒๙
ตารางที่ ๒๒	แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอเคียนซา	๒๙
ตารางที่ ๒๓	แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอเคียนซา	๓๐
ตารางที่ ๒๔	แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร อำเภอเคียนซา	๓๑
ตารางที่ ๒๕	แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตร อำเภอเคียนซา	๓๑
ตารางที่ ๒๖	แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้านอำเภอเคียนซา	๓๒
ตารางที่ ๒๗	ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้า เกษตรอำเภอเคียนซา	๓๓
ตารางที่ ๒๘	แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ปาล์มน้ำมันตำบลเขาตอก	๓๔
ตารางที่ ๒๙	แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ทุเรียนตำบลบ้านเสด็จ	๓๕
ตารางที่ ๓๐	แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ยางพารา(สหกรณ์)ตำบลพ่วงพรมคร	๓๕
ตารางที่ ๓๑	แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ยางพาราสหกรณ์กองทุนสวนยางเกาะแก้ว พัฒนา จำกัด	๓๖

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่ ๓๒	แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่อย่างพารากลุ่มชาวสวนยางตำบลบ้านเสด็จ	๓๖
ตารางที่ ๓๓	แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่อย่างพาราบ้านราษฎร์พัฒนา	๓๗
ตารางที่ ๓๔	แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่อย่างพาราสหกรณ์กองทุนสวนยาง สองพี่น้องคลองศิลา	๓๗
ตารางที่ ๓๕	แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ฝัังโพรงตำบลเคียนซา	๓๘
ตารางที่ ๓๖	แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่อย่างพาราสหกรณ์ฯ เครดิตยูเนียนบ้าน บกหุ่น	๓๘
ตารางที่ ๓๗	แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ทุเรียนถิ่นถ่านหิน	๓๙
ตารางที่ ๓๘	แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่อย่างพาราบ้านสายวารี	๓๙
ตารางที่ ๓๙	แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่อย่างพาราบ้านมิตรประชาราษฎร์	๔๐
ตารางที่ ๔๐	แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ทุเรียนบ้านเขาไพรเกษตร	๔๐
ตารางที่ ๔๑	แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่อย่างพารา หมู่ที่ ๕ ตำบลบ้านเสด็จ อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๔๑
ตารางที่ ๔๒	แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ทุเรียนตำบลเขาตอก อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๔๑
ตารางที่ ๔๓	แสดงทรัพยากรดิน อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๔๒
ตารางที่ ๔๔	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน	๔๗
ตารางที่ ๔๕	แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอเคียนซา	๔๘
ตารางที่ ๔๖	แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเคียนซา	๔๙
ตารางที่ ๔๗	แสดงปริมาณการปลูกปาล์มน้ำมัน อำเภอเคียนซา	๕๐
ตารางที่ ๔๘	แสดงต้นทุนการผลิตปาล์มน้ำมันปี ๒๕๖๗ อำเภอเคียนซา	๕๒
ตารางที่ ๔๙	รายชื่อเกษตรกรต้นแบบปาล์มน้ำมัน อำเภอเคียนซา	๕๔
ตารางที่ ๕๐	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกยางพารา	๕๕
ตารางที่ ๕๑	แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอเคียนซา	๕๖
ตารางที่ ๕๒	แสดงพื้นที่ปลูกยางพารตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเคียนซา	๕๗
ตารางที่ ๕๓	แสดงปริมาณการปลูกยางพารา อำเภอเคียนซา	๕๘
ตารางที่ ๕๔	แสดงต้นทุนการผลิตยางพารา ต่อไร่ ปี ๒๕๖๘ อำเภอเคียนซา	๖๐
ตารางที่ ๕๕	แสดงเกษตรกรต้นแบบยางพารา อำเภอเคียนซา	๖๒
ตารางที่ ๕๖	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกทุเรียน อำเภอเคียนซา	๖๓
ตารางที่ ๕๗	แสดงพื้นที่ปลูกทุเรียน (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอเคียนซา	๖๔
ตารางที่ ๕๘	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกทุเรียน อำเภอ เคียนซา	๖๕
ตารางที่ ๕๙	แสดงปริมาณการปลูกทุเรียน อำเภอเคียนซา	๖๖

ตารางที่ ๖๐	แสดงต้นทุนการผลิตทุเรียนต่อไร่ ปี ๒๕๖๗ อำเภอเคียนซา	๖๘
ตารางที่ ๖๑	แสดงเกษตรกรต้นแบบ อำเภอเคียนซา	๖๙
ตารางที่ ๖๒	แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหา แนวทางแก้ไข	๗๐
ตารางที่ ๖๓	แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix	๗๑

สารบัญภาพ

ภาพที่ ๑	ภาพแสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๑
ภาพที่ ๒	ภาพแสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๓
ภาพที่ ๓	ภาพแสดงความลาดชันอำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๔
ภาพที่ ๔	ข้อมูลกลุ่มชุดดินอำเภอเคียนซา	๙
ภาพที่ ๕	แสดงกลุ่มชุดดินของอำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๑๐
ภาพที่ ๖	แสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๖	๑๑
ภาพที่ ๗	แสดงค่าอุณหภูมิเฉลี่ยตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๖๗ - เมษายน ๒๕๖๗	๑๒
ภาพที่ ๘	เส้นทางคมนาคมระหว่างอำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๑๓
ภาพที่ ๙	แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๑๔
ภาพที่ ๑๐	แหล่งน้ำธรรมชาติอำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๑๕
ภาพที่ ๑๑	แสดงสินเชื้อและภาวะหนี้ของเกษตรกรอำเภอเคียนซา	๑๗
ภาพที่ ๑๒	แสดงจำนวนประชากร ครั้วเรือน และครั้วเรือนเกษตรกร อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๑๙
ภาพที่ ๑๓	แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินอำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๒๑
ภาพที่ ๑๔	กราฟแสดงประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอเคียนซา	๒๑
ภาพที่ ๑๕	แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ อำเภอเคียนซา	๒๒
ภาพที่ ๑๖	แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอเคียนซา	๒๗
ภาพที่ ๑๗	แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ อำเภอเคียนซา	๒๘
ภาพที่ ๑๘	แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน อำเภอเคียนซา	๒๙
ภาพที่ ๑๙	แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอเคียนซา	๓๐
ภาพที่ ๒๐	แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และ เครือข่ายอำเภอเคียนซา	๓๔
ภาพที่ ๒๑	แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอเคียนซา	๔๑
ภาพที่ ๒๒	แสดงพื้นที่แสดงทรัพยากรดินอำเภอเคียนซา	๔๑
ภาพที่ ๒๓	กราฟแท่งแสดงแหล่งน้ำใต้ดิน อำเภอเคียนซา	๔๒
ภาพที่ ๒๔	แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอเคียนซา	๔๒
ภาพที่ ๒๕	กราฟแท่งแสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอเคียนซา	๔๓
ภาพที่ ๒๖	แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอเคียนซา	๔๓
ภาพที่ ๒๗	แสดงทุเรียนบ่อถ่านหิน	๔๔
ภาพที่ ๒๘	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ)สำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน	๔๖
ภาพที่ ๒๙	แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอเคียนซา	๔๗
ภาพที่ ๓๐	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันตามระดับชั้นเหมาะสม อำเภอเคียนซา	๔๘
ภาพที่ ๓๑	แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอ เคียนซา	๔๙

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ ๓๒ แสดงปริมาณการปลูกปาล์มน้ำมัน อำเภอเคียนซา	๕๐
ภาพที่ ๓๓ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกปาล์มน้ำมัน อำเภอเคียนซา	๕๑
ภาพที่ ๓๔ แสดงวิธีการตลาดปาล์มน้ำมัน อำเภอเคียนซา	๕๒
ภาพที่ ๓๕ แสดงแหล่งรับซื้อปาล์มน้ำมัน อำเภอเคียนซา	๕๓
ภาพที่ ๓๖ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่มีศักยภาพ) สำหรับปลูกยางพารา อำเภอเคียนซา	๕๕
ภาพที่ ๓๗ แสดงร้อยละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับยางพารา อำเภอเคียนซา	๕๖
ภาพที่ ๓๘ แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอเคียนซา	๕๗
ภาพที่ ๓๙ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกยางพาราตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเคียนซา	๕๘
ภาพที่ ๔๐ แสดงปริมาณการปลูกยางพารา อำเภอเคียนซา	๕๙
ภาพที่ ๔๑ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกยางพารา อำเภอเคียนซา	๖๐
ภาพที่ ๔๒ แสดงวิธีการตลาดยางพารา อำเภอเคียนซา	๖๑
ภาพที่ ๔๓ แสดงแหล่งรับซื้อยางพารา อำเภอเคียนซา	๖๑
ภาพที่ ๔๔ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่มีศักยภาพ) สำหรับปลูกทุเรียน อำเภอเคียนซา	๖๓
ภาพที่ ๔๕ แสดงร้อยละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับทุเรียน อำเภอเคียนซา	๖๔
ภาพที่ ๔๖ แสดงพื้นที่ปลูกทุเรียน (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอเคียนซา	๖๕
ภาพที่ ๔๗ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกทุเรียนตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเคียนซา	๖๖
ภาพที่ ๔๘ แสดงปริมาณการปลูกทุเรียน อำเภอเคียนซา	๖๗
ภาพที่ ๔๙ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกทุเรียนในอำเภอเคียนซา	๖๘
ภาพที่ ๕๐ แสดงวิธีการตลาดทุเรียนของอำเภอเคียนซา	๖๙

บทที่ ๑

ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

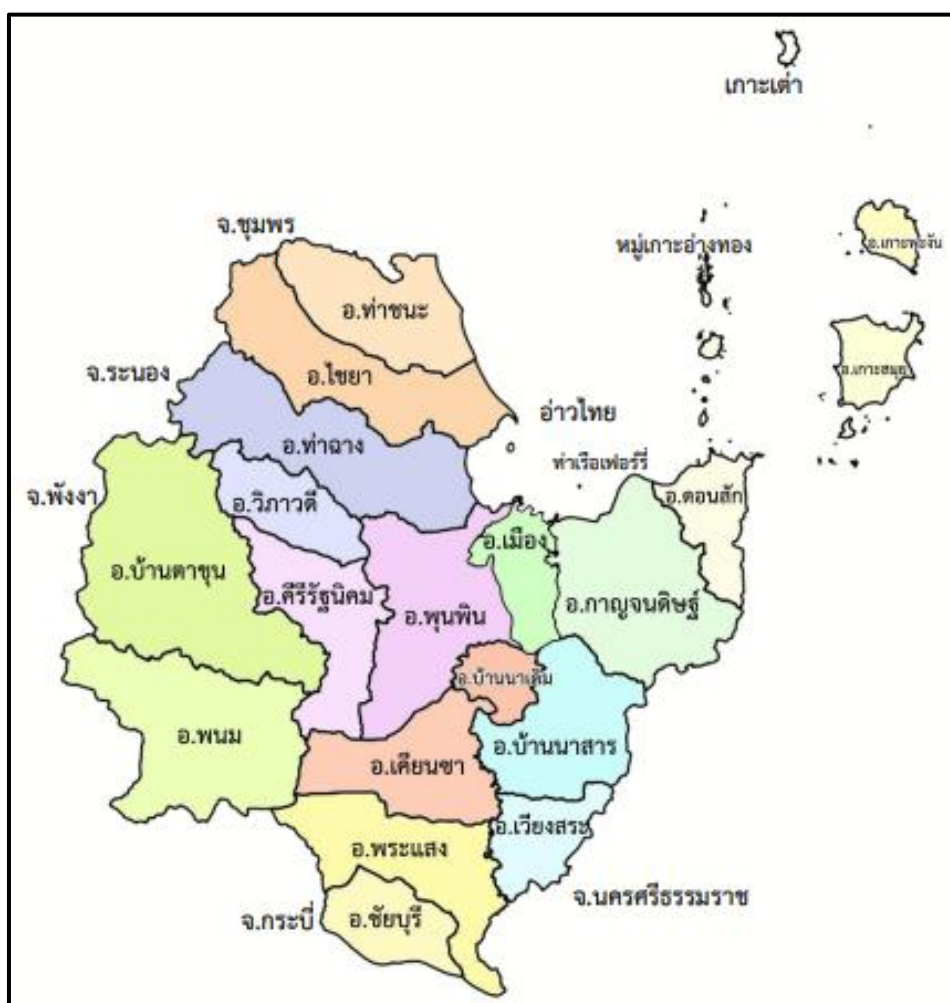
อำเภอเคียนซาตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของจังหวัดสุราษฎร์ธานีห่างจากตัวจังหวัดสุราษฎร์ธานีประมาณ ๔๗ กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ ๖๘๖ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๔๓๕,๖๒๕ ไร่

๑.๒. อาณาเขต

อำเภอเคียนซา มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอใกล้เคียง ดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอคีรีรัฐนิคม อำเภอพุนพิน และอำเภอบ้านนาเดิม
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อำเภอบ้านนาสาร และอำเภอเวียงสระ
- ทิศใต้ ติดต่อกับ อำเภอพระแสง
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับ อำเภอพนม

แผนที่แสดงขอบเขตอำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ ๑ ภาพแสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอเคียนซา
(ที่มา สำนักงานสถิติจังหวัดสุราษฎร์ธานี, พ.ศ.๒๕๖๘)

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

การบริหารราชการ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่

- การบริหารราชการส่วนภูมิภาค แบ่งเขตปกครองออกเป็น ๑ อำเภอ แบ่งเป็นจำนวน ๕

ตำบล ๕๑ หมู่บ้าน

- การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งเขตการปกครองออกเป็นเทศบาล จำนวน ๒ แห่ง

และองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๔ แห่ง

ตารางที่ ๑ ตารางแสดงเขตการปกครอง อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตำบล หมู่ที่	ตำบลเคียนซา	ตำบลเขาคอก	ตำบลพ่วงพรมคร	ตำบลอรัญคามวารี	ตำบลบ้านเสด็จ
๑	บ้านแหลมไผ่	บ้านเกาะแก้ว	บ้านควนสามัคคี	บ้านห้วยมุด	บ้านควนกลิ้ง
๒	บ้านปลายทริก	บ้านเขาคอกใต้	บ้านควนคีรีวงศ์	บ้านบางใหญ่สามัคคี	บ้านหน้าเขา
๓	บ้านดอนพะยอม	บ้านเขาคอก	บ้านปลายควน	บ้านกระชุม	บ้านทับเก่า
๔	บ้านปลายคลอง	บ้านคลองจัน	บ้านบางดี	บ้านมิตรประชาราษฎร์	บ้านทับใหม่
๕	บ้านบางประ	บ้านทุ่งจุด	บ้านคลองโร	บ้านหารดำ	บ้านในปราบ
๖	บ้านอุดมรัตน์	บ้านสี่แยก สามัคคี	บ้านพรหมรังสิต		บ้านทับสี่ทอง
๗	บ้านสุธรรมเจริญ พัฒนา		บ้านสองพี่น้อง		บ้านคลองปาน
๘			บ้านควนกลางสาต		บ้านเขารักษ์
๙			บ้านสี่แยกคลอง ศิลา		บ้านควนเจริญ
๑๐			บ้านไร่ยาว		บ้านเขาสามยอด
๑๑			บ้านห้วยลึก		บ้านราษฎร์พัฒนา
๑๒			บ้านสมบุรณ์ประชา สรรค์		บ้านรพีพรรณ
๑๓			บ้านบกหัน		บ้านพรุห้วยน้ำ
๑๔					บ้านสายวารี
๑๕					บ้านสันติสุข
๑๖					บ้านศรีวิชัย
๑๗					บ้านศรีงาม
๑๘					บ้านประชาธรรม
๑๙					บ้านถ้ำเขาไพรเทศ
๒๐					บ้านมิตรสัมพันธ์

ที่มา : ที่ว่าการอำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี, พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๒ ตารางสรุปเขตการปกครอง อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

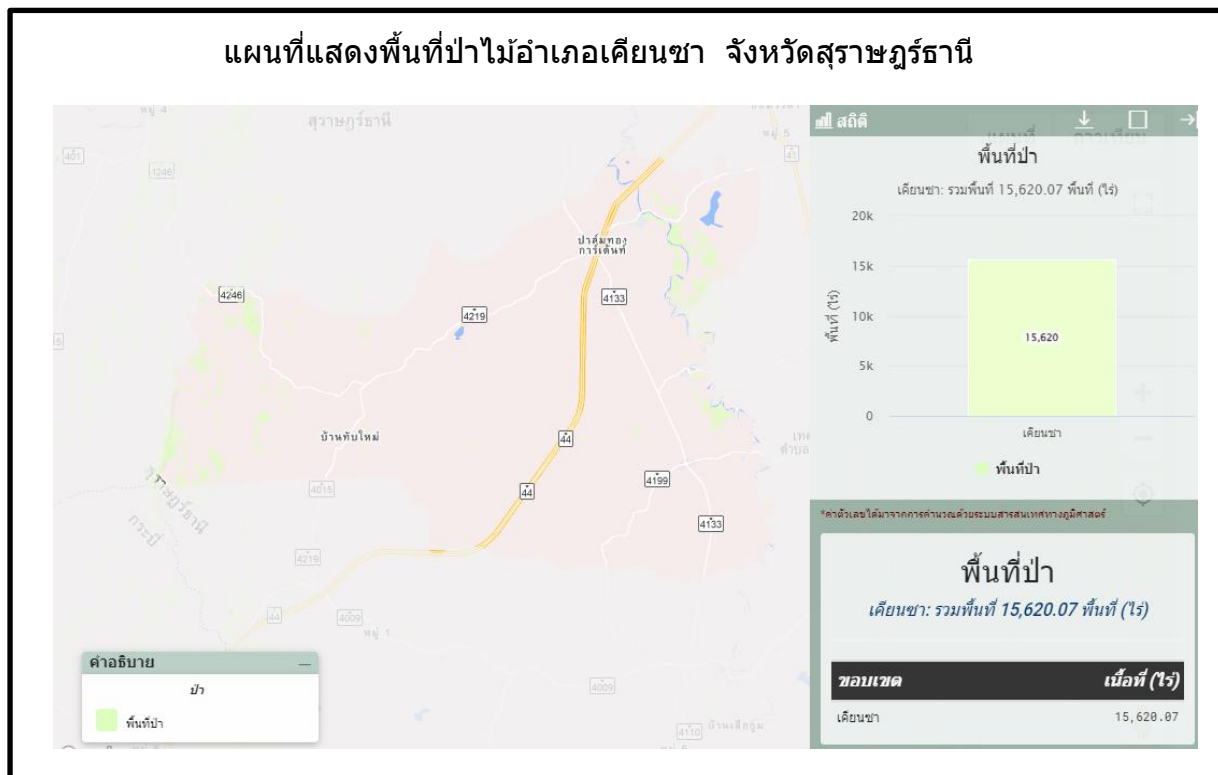
ตำบล	เนื้อที่ทั้งหมด(ไร่)	อบต	เทศบาลตำบล	จำนวนหมู่บ้าน	จำนวนบ้าน (ครัวเรือน)
เคียนซา	๕๙,๙๓๑	๑	๑	๗	๒,๗๔๔
เขาตอก	๓๔,๗๘๐	๑	-	๖	๑,๐๑๓
อรัญคามวารี	๕๙,๓๑๐.๕๑	๑	-	๕	๒,๐๖๗
พ่วงพรมคร	๑๓๗,๕๐๐	๑	-	๑๓	๕,๐๗๔
บ้านเสด็จ	๑๓๒,๗๗๙	-	๑	๒๐	๗,๗๗๙
รวม	๔๓๕,๖๒๕	๔	๒	๕๑	๒๑,๖๓๒

(ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอเคียนซา, พ.ศ.๒๕๖๘)

๒. ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

อำเภอเคียนซา มีสภาพพื้นที่เป็นลักษณะที่ราบสูงและราบลุ่มสลับกันไปทางทิศตะวันตกของอำเภอจะมีที่ราบลุ่มริมฝั่งแม่น้ำได้แก่แม่น้ำตาปี ซึ่งไหลผ่านท้องที่ในอำเภอจากทิศใต้ไปยังทิศเหนือ (ภาพที่ ๒)

ภาพที่ ๒ ภาพแสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

(ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ.๒๕๖๘)

ตารางที่ ๓ แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอเคียนซา

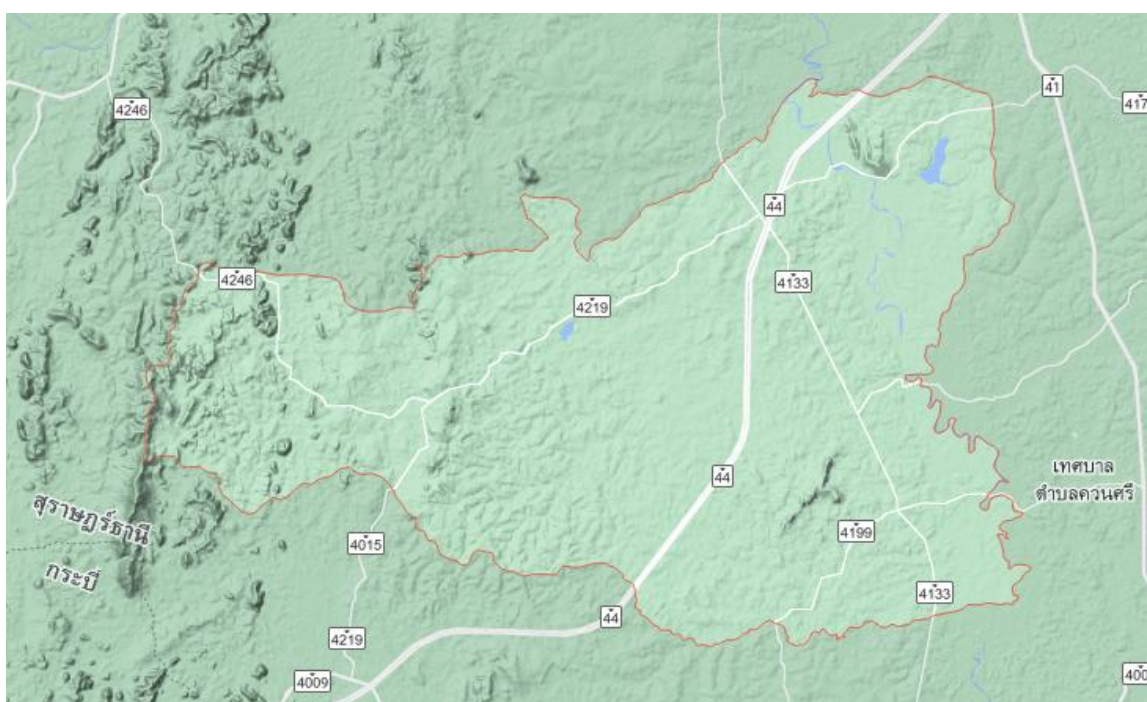
ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	คิดเป็นร้อยละ
เคียนซา	๕๙,๙๓๑	๘๓๓.๔๒	๑.๓๙
เขาคอก	๓๔,๗๘๐	๑,๙๓๙.๕	๕.๕๘
พ่วงพรมคร	๑๓๗,๕๐๐	๒๗๑.๐๐	๐.๒๐
อรัญคามวารี	๕๙,๓๑๐.๕๑	๑๕๕๒.๘๕	๒.๖๒
บ้านเสด็จ	๑๓๒,๗๗๙	๑๑,๐๒๘.๒๓	๘.๓๑
รวม	๔๓๕,๖๒๕	๑๕,๖๒๐	๓.๕๙

ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ.๒๕๖๘

๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

อำเภอเคียนซา ตั้งอยู่บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำตาปี โดยเฉพาะตำบลพ่วงพรมคร อรัญคามวารี เคียนซา และเขาคอกบางส่วน พบพื้นที่ลาดชันสลับกับพื้นที่เชิงเขาบริเวณตำบลบ้านเสด็จ

แผนที่แสดงความลาดชันของอำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ ๓ ภาพแสดงความลาดชันอำเภอเคียนซา

(ที่มา: <http://www.google.com/maps>, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๒.๓ ลักษณะดิน และกลุ่มชุดดิน

ดินในอำเภอเคียนซา มีกลุ่มชุดดินเหมาะสมกับการปลูกพืชจำนวน ๑๔ กลุ่มชุดดิน ได้แก่ ชุดดินที่ ๔, ๑๐, ๓๙, ๓๔, ๓๒, ๕๐, ๕๙, ๖, ๑๖, ๖๒, ๔๕, ๕๑, ๒๓, และ ๓ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) กลุ่มชุดดินที่ ๔

ชุดดิน : ชุดดินบางมูลนาก (Ban) ชุดดินบางปะอิน (Bin) ชุดดินชัยนาท (Cn) ชุดดินชุมแสง (Cs) ชุดดินพิมาย (Pm) ชุดดินราชบุรี (Rb) ชุดดินสระบุรี (Sb) ชุดดินสิงห์บุรี (Sin) ชุดดินศรีสงคราม (Ss) ชุดดินท่าพล (Tn) ชุดดินท่าเรือ (Tr) หรือดินคล้ายอื่นๆ ที่มีลักษณะและสมบัติจัดอยู่ในกลุ่มชุดดินนี้

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้าที่มีอายุน้อย ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่าง การระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

ปัญหา : โครงสร้างแน่นทึบ ดินแห้งแข็งและแตกระแหง ทำให้ไถพรวนยาก ขาดแคลนน้ำ และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ : ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร ร่องแปลงปลูกอยู่สูงจากระดับน้ำที่เคยท่วม ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑๕-๒๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๒) กลุ่มชุดดินที่ ๑๐

ชุดดิน : ชุดดินเชียรใหญ่ (Cyi) ชุดดินมูโนะ (Mu) และ ชุดดินองครักษ์ (Ok)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเปรี้ยวจัดตื้นที่เกิดจากตะกอนน้ำทะเล ปฏิกริยาดินเป็นกรดรุนแรงมาก การระบายน้ำเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ดินเป็นกรดรุนแรงมากหรือเป็นดินเปรี้ยวจัดตื้นภายในความลึก ๕๐ ซม.จากผิวดิน เกิดการตรึงของธาตุอาหารและมีสารที่เป็นพิษต่อพืชที่ปลูก มีโครงสร้างดินแน่นทึบ ดินแห้งแข็งและแตกระแหง ทำให้ไถพรวนยาก คุณภาพน้ำเป็นกรดรุนแรงมาก ขาดแคลนแหล่งน้ำจืด และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ : ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร หรือถึงชั้นดินเลนของตะกอนน้ำทะเล มีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ก่อนยกร่อง ควรแยกหน้าดินมาทับบนดินที่ขุดมาจากร่องคูน้ำ หว่านวัสดุปูนบนสันร่องและร่องคูน้ำ ๑,๐๐๐-๒,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับวัสดุปูน ๗ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก เมื่อดินเกิดกรดเพิ่มขึ้น หว่านด้วยวัสดุปูน ๑,๐๐๐-๒,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ พัฒนาแหล่งน้ำและระบบการให้น้ำในแปลงปลูก เพื่อใช้ล้างความเป็นกรดของดิน และควบคุมไม่ให้ดินกรดเพิ่มขึ้น

๓) กลุ่มชุดดินที่ ๓๙

ชุดดิน : ชุดดินบ้านจ้อย (Bg) ชุดดินเชียงของ (Cg) ชุดดินโชคชัย (Ci) ชุดดินแม่แตง (Mt) ชุดดินหนองมด (Nm) ชุดดินปากช่อง (Pc) ชุดดินสูงเนิน (Sn)หรือดินคล้ายอื่นๆ ที่มีลักษณะและสมบัติจัดอยู่ในกลุ่มชุดดินนี้

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเหนียวลึกถึงลึกมากที่เกิดจากวัตถุดินกำเนิดดินเนื้อละเอียด ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำ และเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินในพื้นที่ลาดชัน บางพื้นที่ดินเป็นกรดจัดมาก

แนวทางการจัดการ : เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านเมล็ดถั่วพราง ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน หรือปลูกพืชสลับเป็นแถบ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก พื้นที่ที่เป็นกรดจัดมาก ควรใช้วัสดุปูน ๒๐๐-๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่

๔) กลุ่มชุดดินที่ ๓๔

ชุดดิน : ชุดดินฉลอง (Chl) ชุดดินฝั่งแดง (Fd) ชุดดินควนกาหลง (Kkl) ชุดดินคลองท่อม (Km) ชุดดินคลองนกระทุง (Knk) ชุดดินละหาน (Lh) ชุดดินนาท่าม (Ntm) ชุดดินท่าแซะ (Te) หรือดินคล้ายอื่นๆ ที่มีลักษณะและสมบัติจัดอยู่ในกลุ่มชุดดินนี้

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนละเอียดถึงลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้าหรือวัตถุต้นกำเนิดดินเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : เนื้อดินค่อนข้างเป็นทรายและดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ในบริเวณที่มีความลาดชันสูงจะมีปัญหาเกี่ยวกับชะล้างพังทลายของหน้าดิน

แนวทางการจัดการ : เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี ให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านเมล็ดถั่วพราง ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชสลับเป็นแถบ ทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๕) กลุ่มชุดดินที่ ๓๒

ชุดดิน : ชุดดินลำแก่น (Lam) ชุดดินรือเสาะ (Ro) และชุดดินตาขุน (Tkn)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนหรือดินทรายแป้งละเอียดถึงลึกมากที่เกิดจากตะกอนริมแม่น้ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

ปัญหา : ขาดแคลนน้ำ บางพื้นที่อาจมีน้ำไหลบ่าท่วมขังฉับพลันในระยะที่มีฝนตกหนัก

แนวทางการจัดการ : จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี โดยให้มีการปลูกพืชบำรุงดินอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านเมล็ดถั่วพราง ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน หรือทำแนวรั้วหญ้าแฝก มีการใช้ปุ๋ยเคมีตามชนิดพืชที่ปลูก เพื่อรักษาความสามารถในการผลิตของดินไว้ไม่ให้เสื่อมโทรมลงและช่วยเพิ่มผลผลิต พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๖) กลุ่มชุดดินที่ ๕๐

ชุดดิน : ชุดดินพะโต๊ะ (Pto) ชุดดินสวี (Sw) หรือดินคล้ายอื่นๆ ที่มีลักษณะและสมบัติจัดอยู่ในกลุ่มชุดดิน

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนลึกปานกลางถึงเศษหิน ก้อนหินหรือชั้นหินพื้น ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ อาจขาดแคลนน้ำในระยะที่ฝนทิ้งชว่นาน ในบริเวณที่มีความลาดชันสูง จะมีปัญหาเรื่องการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

แนวทางการจัดการ : เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี ให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพราง ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชสลับเป็นแถบ ทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๗) กลุ่มชุดดินที่ ๕๙

ชุดดิน : เนื่องจากหน่วยแผนที่นี้เป็นหน่วยผสมของดินหลายชนิด ดังนั้นในแผนที่ดินระดับจังหวัด จึงเรียกว่าเป็นพวกดินตะกอนน้ำพาเชิงซ้อนที่มีการระบายน้ำเลว (AC-pd : Alluvial Complex, poorly drained)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนหยาบหรือดินร่วนละเอียดที่เกิดจากดินตะกอนน้ำพาเชิงซ้อน ชั้นดินมีลักษณะเป็นชั้นสลับ เนื้อดินไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับตะกอนที่มาทับถม ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง การระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว

แนวทางการจัดการ : ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คุน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร และมีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๘) กลุ่มชุดดินที่ ๖

ชุดดิน : ชุดดินบางนารา (Ba) ชุดดินเชียงราย (Cr) ชุดดินสุโขทัย (Gk) ชุดดินแก่ง (Kl) ชุดดินคลองขุด (Kut) ชุดดินมโนรมย์ (Mn) ชุดดินนครพนม (Nn) ชุดดินปากท่อ (Pth) ชุดดินพะวง (Paw) ชุดดินพัทลุง (Ptl) ชุดดินสตูล (Stu) ชุดดินท่าศาลา (Tsl) และชุดดินวังตง (Wat)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้า ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด การระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บางพื้นที่ดินเป็นกรดจัดมาก ขาดแคลนน้ำ และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ : ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คุน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร ร่องแปลงปลูกอยู่สูงจากระดับน้ำที่เคยท่วม ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑๕-๒๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก ในพื้นที่ที่ดินเป็นกรดจัดมาก ใช้วัสดุปูน ๒๐๐-๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือ ๐.๕-๑.๐ กิโลกรัม/หลุม เพื่อเพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๙) กลุ่มชุดดินที่ ๑๖

ชุดดิน : ชุดดินหินกอง (Hk) ชุดดินเกาะใหญ่ (Koy) ชุดดินลำปาง (Lp) ชุดดินพานทอง (Ptg) ชุดดินศรีเทพ (Sri) และชุดดินตากใบ (Ta)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินทรายแป้งสีมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : หน้าที่ดินแน่นทึบ ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บางพื้นที่ดินเป็นกรดจัดมาก ขาดแคลนน้ำ และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ : ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร และมีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. พร้อมปรับปรุงหลุมปลูกด้วยอินทรีย์วัตถุ ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๕-๕๐ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก เพื่อเพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน ควรมีการใช้วัสดุปูน ๒๐๐-๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

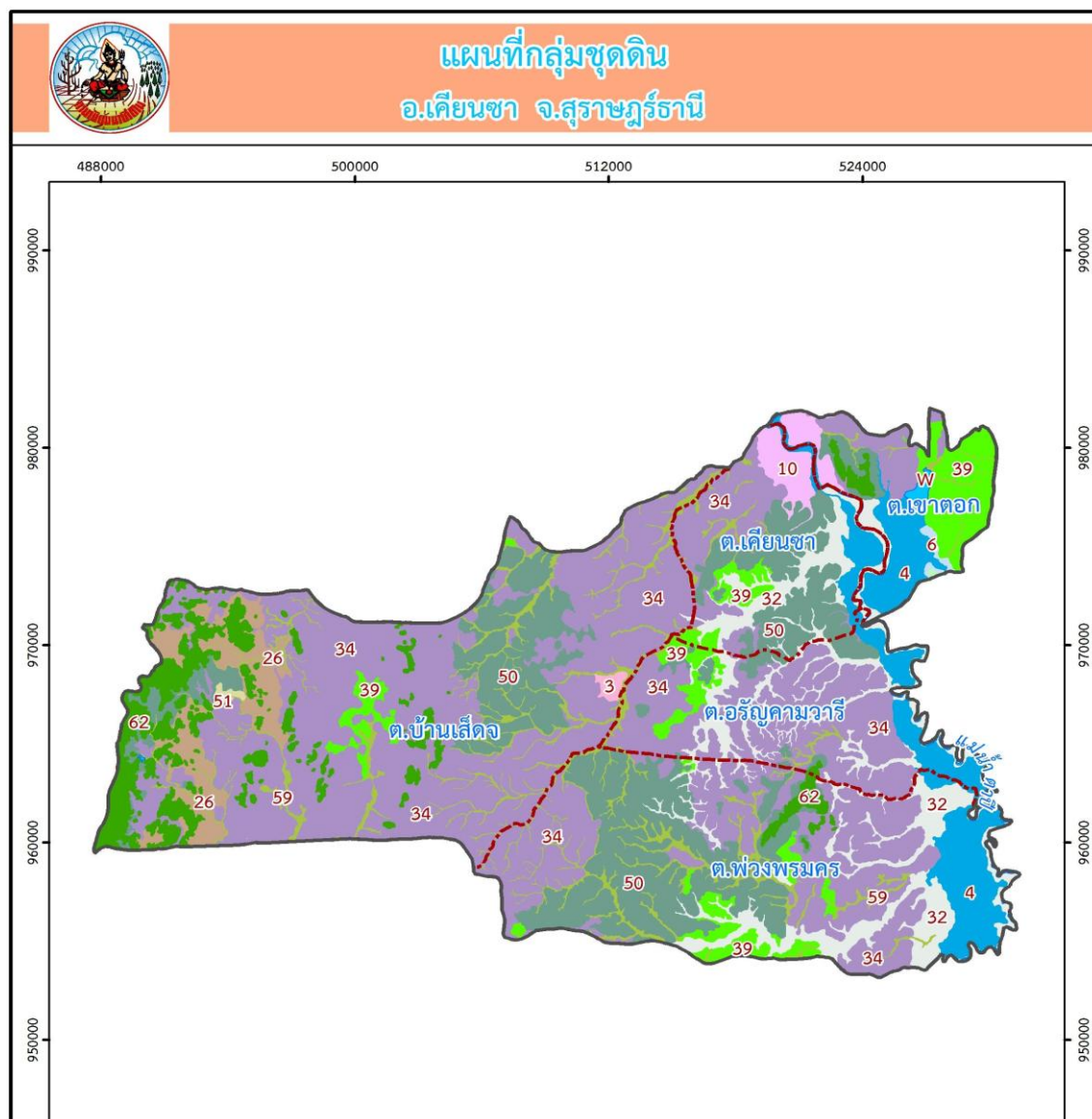
๑๐) กลุ่มชุดดินที่ ๒๖

ชุดดินอ่าวลึก (Ak) ชุดดินห้วยโป่ง (Hp) ชุดดินกระบี่ (Kbi) ชุดดินโคกกลอย (Koi) ชุดดินลำภูรา (Li) ชุดดินปากจั่น (Pac) ชุดดินพังงา (Pga) ชุดดินภูเก็ต (Pk) ชุดดินปะทิว (Ptu) ชุดดินท้ายเหมือง (Tim) หรือดินคล้ายอื่นๆ ที่มีลักษณะและสมบัติจัดอยู่ในกลุ่มชุดดินนี้

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเหนียวสีถึงสีมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือวัตถุต้นกำเนิดดินเนื้อละเอียด ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ในบริเวณพื้นที่ที่มีความลาดชันและเนื้อดินบนมีทรายนปน จะมีอัตราเสี่ยงต่อการชะล้างพังทลายของดินสูง หากมีการจัดการดินไม่เหมาะสม

แนวทางการจัดการ : เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านเมล็ดถั่วพราง ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชสลับเป็นแถบ ทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

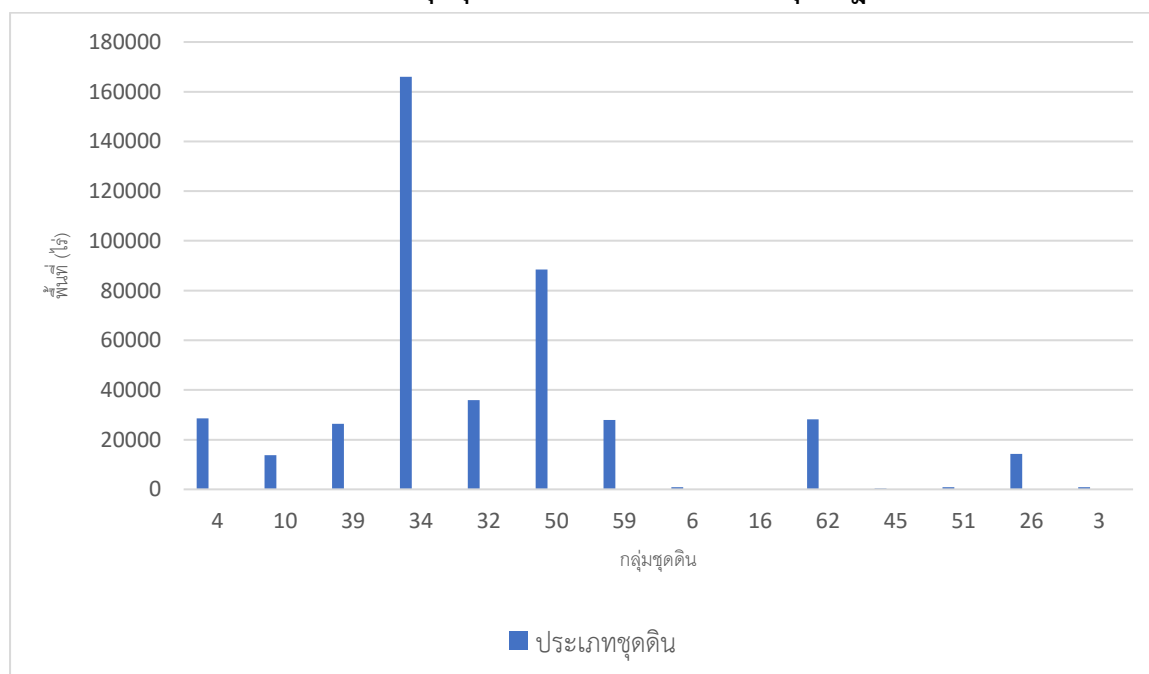
ภาพที่ ๔ ข้อมูลกลุ่มชุดดินอำเภอเคียนซา
(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน ,พ.ศ.๒๕๖๘)

ตารางที่ ๔ แสดงพื้นที่กลุ่มชุดดินอำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

กลุ่มชุดดิน	พื้นที่ตำบล (ไร่)					ผลรวมทั้งหมด
	ตำบลเคียนซา	ตำบลเขาตอก	ตำบลพ่วงพรมคร	ตำบลอรัญคามวารี	ตำบลบ้านเสด็จ	
๔	๔,๐๑๑.๙๑	๘,๑๓๒.๔๑	๑๑,๗๑๕	๔,๖๘๕		๒๘,๕๔๔.๓๒
๑๐	๔,๑๙๕.๘๐	๒,๓๗๘.๓๑		๗,๑๙๗		๑๓,๗๗๑.๑๑
๓๙	๒,๘๙๔.๔๓	๑๐,๕๑๑.๔๑	๖,๔๐๑.๕๓	๓,๒๗๕	๓,๒๒๙.๘๓	๒๖,๓๑๒.๒๐
๓๔	๑๒,๐๑๖.๓๘	๕,๘๖๔.๖๗	๔,๗๗,๕๙.๐๖	๓๔,๗๙๓	๑๑๓,๒๘๗.๓๘	๑๖๕,๙๖๑.๔๓
๓๒	๘,๓๗๑.๓๘	๑,๗๑๙.๑๕	๑๘,๘๒๘.๙๓	๖,๙๒๖	๕๑.๙๖	๓๕,๘๙๗.๔๒
๕๐	๑๖,๓๘๓.๔๔	๒,๑๘๗.๕๒	๓๗,๙๙๒.๒๙	๗,๒๕๙	๒๔,๖๔๗.๘๐	๘๘,๔๗๐.๐๕
๕๙	๑,๓๔๓.๓๖	๘๗๓.๕๖	๘,๖๘๕.๑๓	๕,๐๒๙	๑๑,๙๖๘.๓๐	๒๗,๘๙๙.๓๕
๖		๘๒๑.๖๗				๘๒๑.๖๗
๑๖		๗๙.๖๑				๗๙.๖๑
๖๒		๑,๔๓๐.๘๑	๒,๒๗๘.๘๕	๓๓๔	๒๔,๑๖๗.๘๐	๒๘,๒๑๑.๔๖
๔๕				๓๔๗		๓๔๗.๐๐
๕๑				๒๐๐	๖๒๓.๖๖	๘๒๓.๖๖
๒๖					๑๔,๓๐๒.๐๑	๑๔,๓๐๒.๐๑
๓					๙๒๓.๙๖	๙๒๓.๙๖
ผลรวมทั้งหมด	๔๙,๒๑๖.๗๐	๓๓,๙๙๙.๑๕	๘๕,๙๐๒.๘๕	๖๙,๓๒๒	๑๙๓,๒๐๒.๖๗	๔๓๑,๖๔๓.๓๗

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๘

กราฟแสดงกลุ่มชุดดินอำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ ๕ แสดงกลุ่มชุดดินของอำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ.๒๕๖๘)

๓ สภาพภูมิอากาศ

๓.๑ สภาพภูมิอากาศ

อำเภอเคียนซา มีลักษณะอากาศแบบร้อนชื้น เนื่องจากได้รับอิทธิพลมาจากมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้ฝนตกเกือบทั้งปี อุณหภูมิทั่วไปอยู่ระหว่าง ๒๒.๖ – ๓๐.๙ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์ ๗๗ – ๙๘ %

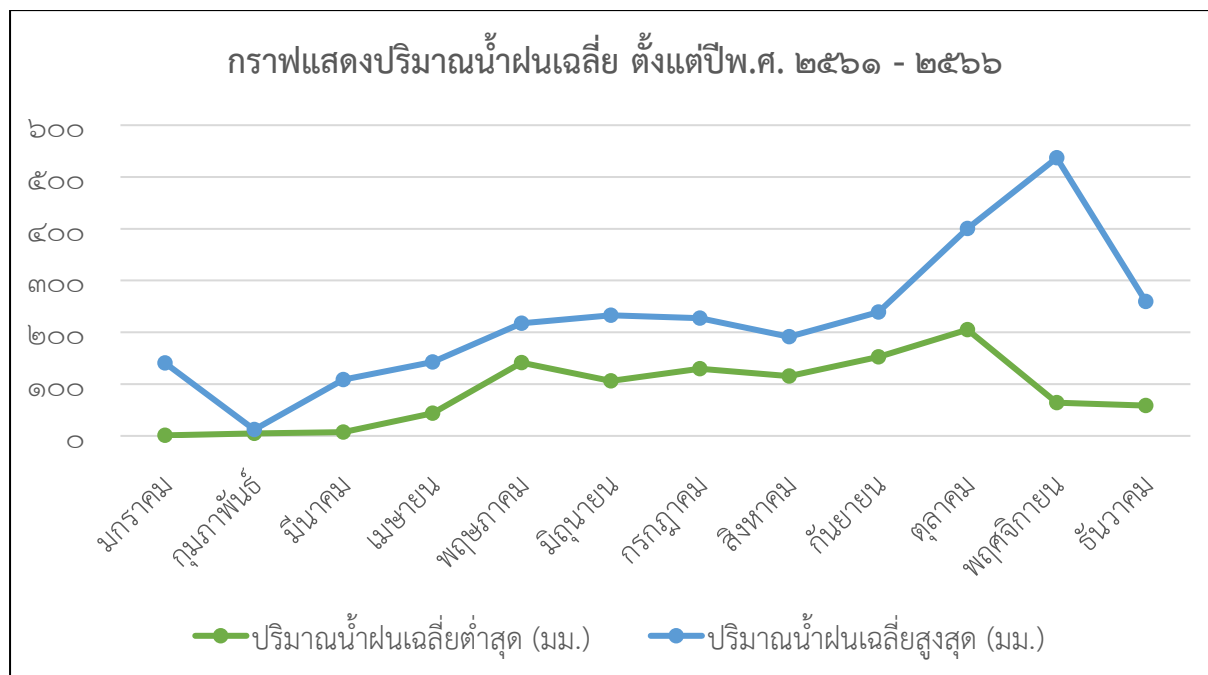
๓.๒ ฤดูกาล

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนพฤษภาคม

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายนถึงเดือนธันวาคม

๓.๓ ปริมาณน้ำฝน

อำเภอเคียนซา มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยปี ๒๕๖๑ – ๒๕๖๖ โดยมีปริมาณฝนเฉลี่ยต่อปีที่ ๑๒๐.๔๓ – ๑๖๐.๒๘ มิลลิเมตร ตกชุกในช่วงเดือนพฤษภาคม - ธันวาคม ของทุกปี มีปริมาณน้ำฝนที่ต่ำสุดในช่วงเดือน มกราคม - มีนาคม โดยมีปริมาณ ๑.๐๙ – ๒๐.๘๗ มิลลิเมตร และมีปริมาณน้ำฝนที่สูงสุดในเดือน ตุลาคม - ธันวาคม โดยมีปริมาณ ๒๔๒.๔๕ – ๕๓๖.๘๒ มิลลิเมตร (ภาพที่ ๖)

ภาพที่ ๖ แสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๖ ปี ตั้งแต่ ปี๒๕๖๑ – ๒๕๖๖

(ที่มา : สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ, พ.ศ.๒๕๖๗)

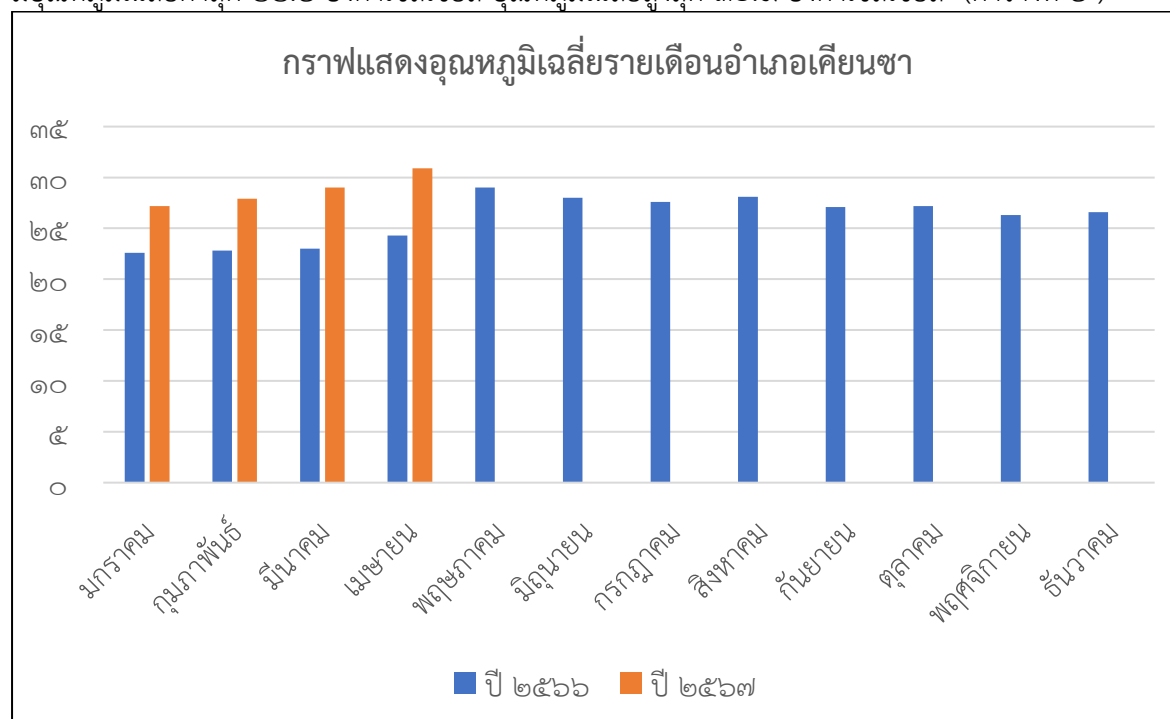
ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๕ ปี ตั้งแต่ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๖

ที่	เดือน	ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย(มม.)
๑	มกราคม	๗๑.๕๒
๒	กุมภาพันธ์	๑๒.๕๕
๓	มีนาคม	๓๔.๖๔๖
๔	เมษายน	๑๐๙.๕๑
๕	พฤษภาคม	๑๘๔.๓๖
๖	มิถุนายน	๑๖๓.๖๘
๗	กรกฎาคม	๑๘๙.๙๑
๘	สิงหาคม	๑๕๔.๑๙
๙	กันยายน	๑๙๓.๑๐
๑๐	ตุลาคม	๒๗๑.๕๐
๑๑	พฤศจิกายน	๒๗๖.๓๓
๑๒	ธันวาคม	๑๓๘.๙๙
	ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย	๑๕๐.๐๓

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ, พ.ศ.๒๕๖๗

๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

อำเภอเคียนซา มีปริมาณอุณหภูมิเฉลี่ยตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๖๗ - เมษายน ๒๕๖๗ โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุด ๒๒.๖ องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุด ๓๐.๙ องศาเซลเซียส (ตารางที่ ๖)

ภาพที่ ๗ แสดงค่าอุณหภูมิเฉลี่ยตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๖๗ - เมษายน ๒๕๖๗

(ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา, พ.ศ.๒๕๖๗)

๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างภาค/จังหวัด/อำเภอ

การคมนาคมติดต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ สามารถเดินทางได้ทางรถยนต์หลายเส้นทาง โดยมีรายละเอียด ดังนี้ (ภาพที่ ๙)

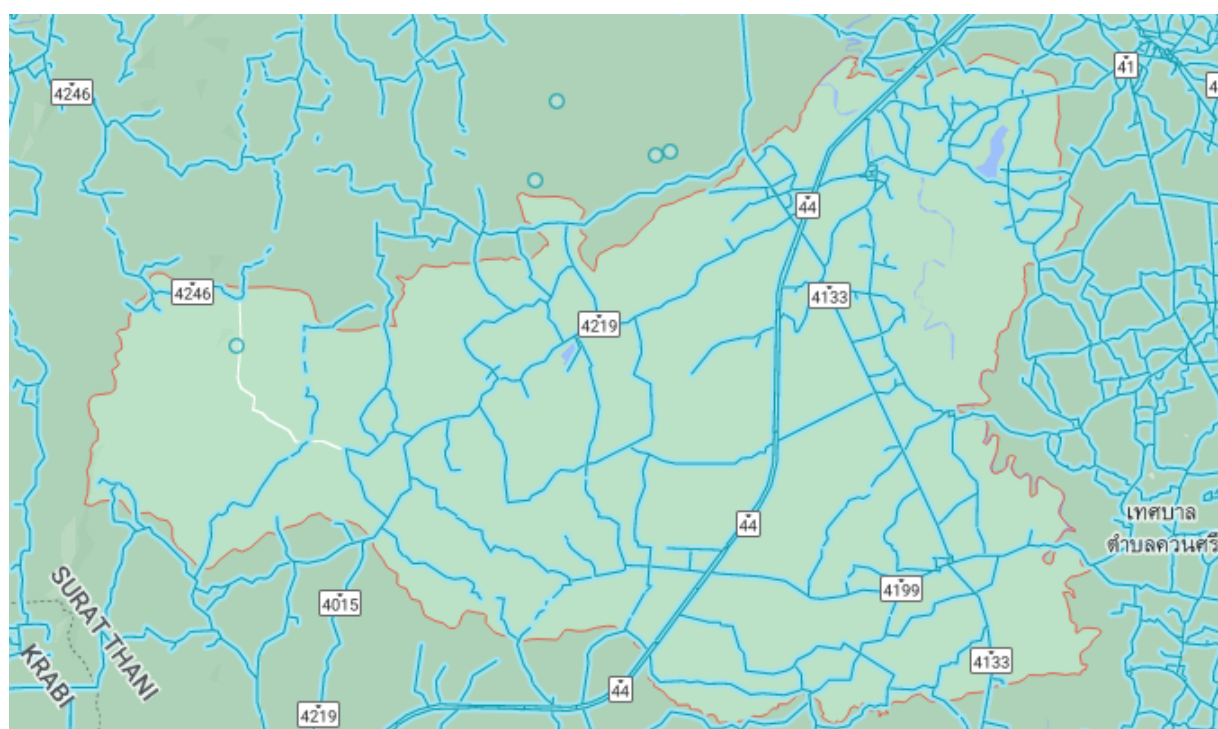
อำเภอเคียนซา ไม่มีทางรถไฟผ่าน

อำเภอเคียนซา ไม่มีสถานีขนส่งประจำอำเภอ การเดินทางระหว่างอำเภอกับจังหวัด ใช้วิธีเดินทางโดยรถตู้โดยสารประจำทางของเอกชน เคียนซา-สุราษฎร์ธานี

ทางหลวงแผ่นดิน ดังนี้

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๑๓๓ (สายพุนพิน-ทุ่งสง)
- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๔ (กระบี่-ขนอม)
- ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๔๑๙๙ (แยกบ่อพระ – แยกควนสามัคคี)
- ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๔๒๑๙ (ปลายทริก – ทับใหม่)

แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ ๙ แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

(ที่มา: <http://www.google.com/maps/>, ๒๕๖๘)

๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

อำเภอเคียนซา เป็นพื้นที่ที่มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ ๆ หลายแห่ง ดังนี้

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง (ภาพที่ ๑๐)

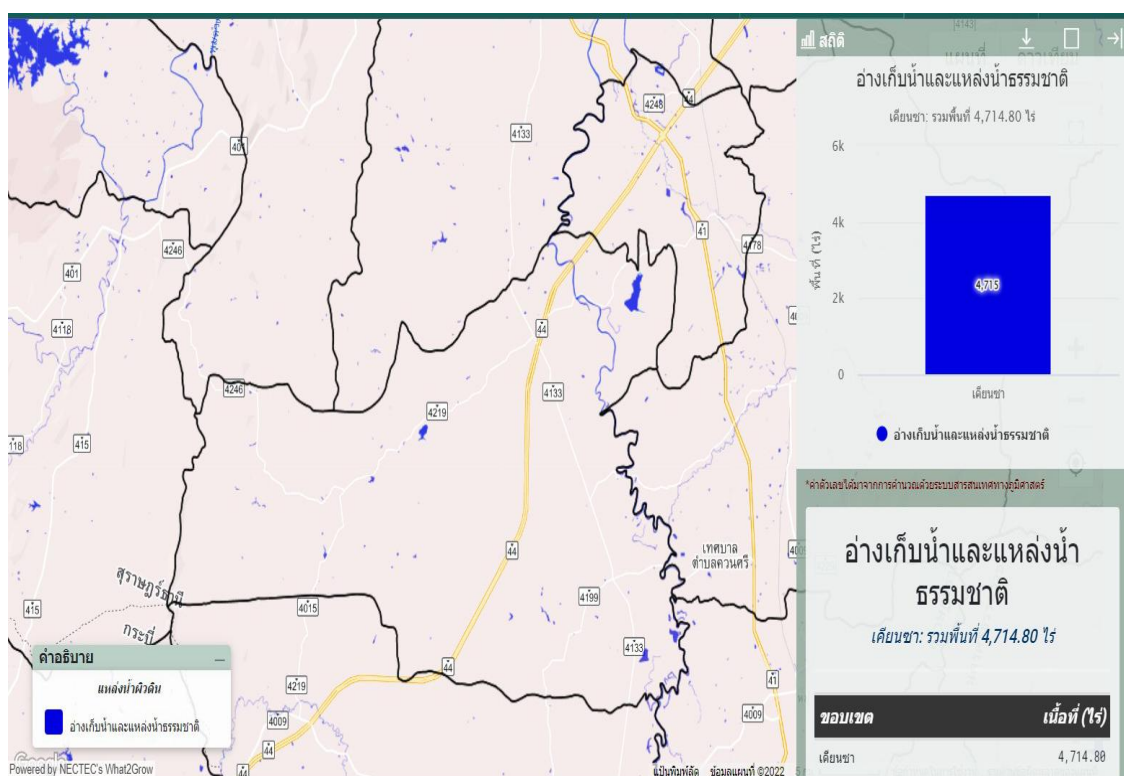
- แม่น้ำ จำนวน ๑ แห่ง
- แม่น้ำตาปี แม่น้ำตาปี เกิดจากเทือกเขานครศรีธรรมราชไหลผ่าน อำเภอชัยบุรี อำเภอพระแสง อำเภอเวียงสระ อำเภอเคียนซา อำเภอบ้านนาเดิม อำเภอพุนพิน และไหลลงสู่อ่าวไทยที่ อำเภอเมือง มีความยาวประมาณ ๒๓๐ กิโลเมตร ปริมาณน้ำเฉลี่ย ๕,๙๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี

- ลำห้วย จำนวน ๑ แห่ง
- คลอง จำนวน ๑ แห่ง
- คูส่งน้ำ จำนวน ๒ แห่ง

๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ (โครงการชลประทาน) ได้แก่

- อ่างเก็บน้ำ
- อ่างเก็บน้ำหนองทุ่งทอง
- อ่างเก็บกักน้ำบ้านทับสี่ทอง
- อ่างเก็บน้ำบ้านบางดี

แผนที่แสดงแหล่งน้ำ อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ ๑๐ แหล่งน้ำธรรมชาติอำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

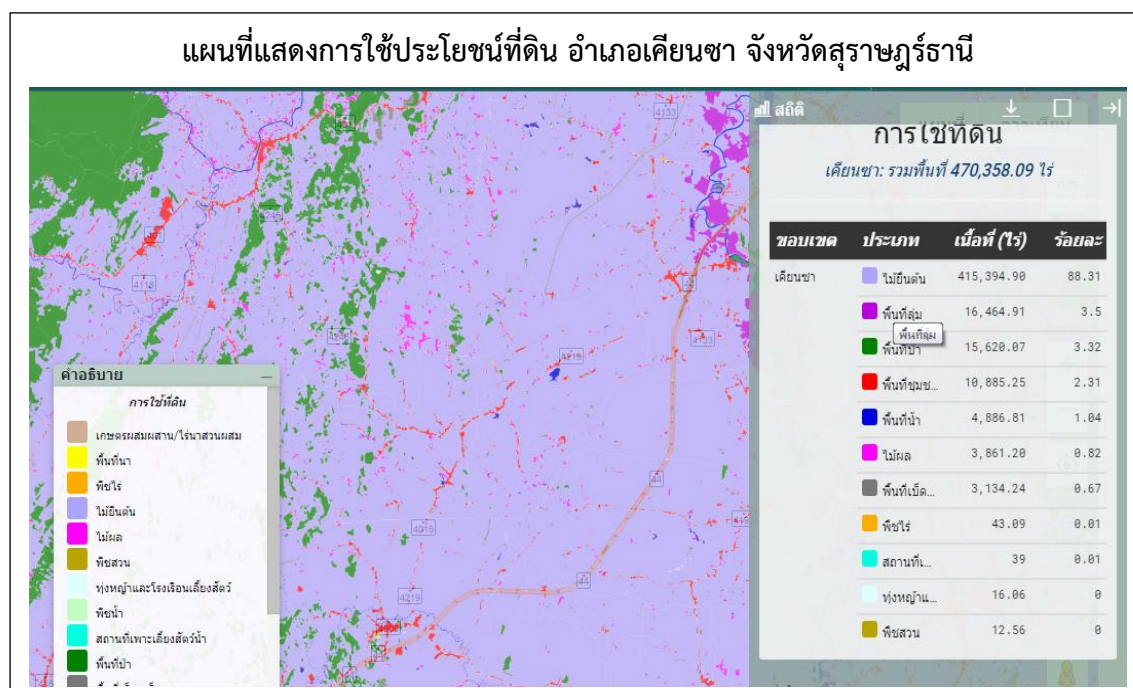
(ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/login>, พ.ศ.๒๕๖๓)

๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอกะเนียน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๑) อำเภอกะเนียน มีการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ปลูกไม้ยืนต้น จำนวน ๔๑๕,๓๙๔.๙๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๓๑ รองลงมาคือพื้นที่ลุ่ม จำนวน ๑๖,๔๖๔.๙๑ ไร่ ร้อยละ ๓.๕ และพื้นที่พื้นที่ป่า จำนวน ๑๕,๖๒๐.๐๗ ไร่ ร้อยละ ๓.๓๒ ตามลำดับ

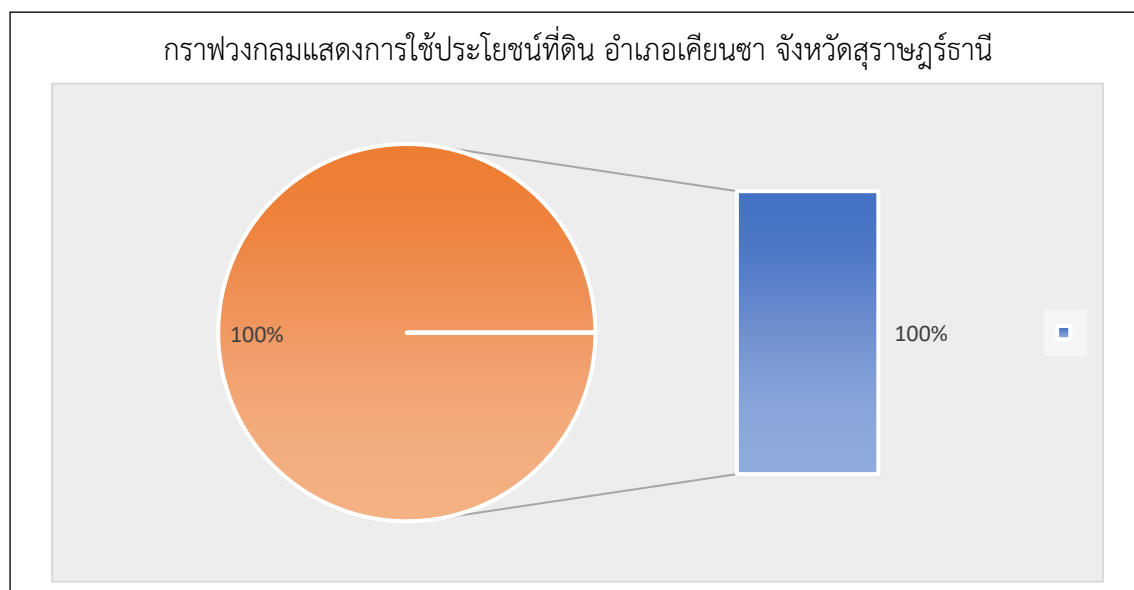
ตารางที่ ๑๒ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอกะเนียน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่ป่า	๑๕,๖๒๐.๐๗	๓.๓๒
พืชไร่	๔๓.๐๙	๐.๐๑
ไม้ยืนต้น	๔๑๕,๓๙๔.๙๐	๘๘.๓๑
ไม้ผล	๓,๘๖๑.๒๐	๐.๐๒
พืชสวน	๑๒.๕๖	๐.๐๑
พื้นที่นา	๐	๐
พื้นที่น้ำ	๐	๐
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๓๙	๐.๐๑
ทุ่งหญ้าและโรงเลี้ยงสัตว์	๑๖.๐๖	๐.๐๑
พื้นที่ลุ่ม	๑๖,๔๖๔.๙๑	๓.๕
พื้นที่น้ำ	๔,๘๘๖.๘๑	๑.๐๔
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๑๐,๘๘๕.๒๕	๒.๓๑
พื้นที่เปิดเตลิด	๓,๑๓๔.๒๔	๐.๖๗

ภาพที่ ๑๓ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอกะเนียน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๗)

ภาพที่ ๑๔ กราฟแสดงประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๗)

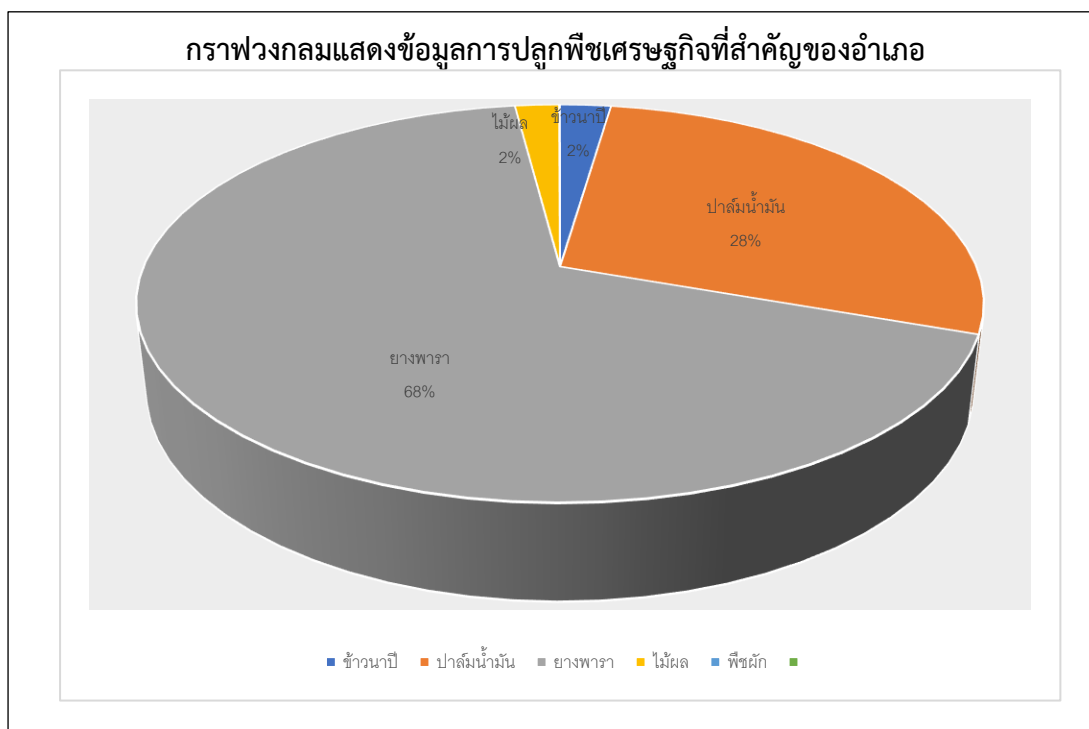
๒) ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

อำเภอเคียนซา พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ ยางพารา มีพื้นที่ปลูกมากที่สุด จำนวน ๑๔๔,๒๒๒.๙๑ไร่ รองลงมา คือปาล์มน้ำมัน มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๕๙,๙๒๓.๔๖ไร่ และข้าวนาปี มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๔๙๔๒.๗๔ไร่ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ปลูกไม้ผล เช่น ทุเรียน เงาะ มังคุด ลองกอง รวม ๔,๒๘๘.๒๕ ไร่

ตารางที่ ๑๓ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)						
		ข้าวนาปี	ปาล์มน้ำมัน	ยางพารา	ไม้ผล	พืชผัก	พืชอื่นๆ	รวม
เคียนซา	๘๓,๑๒๕	๓๙๘	๙,๗๖๗	๑๖,๙๕๗	๓๐๖	๑๘	๑๕,๙๒๗	๔๓,๓๗๓
เขาคอก	๓๔,๗๘๖	๒๗๓.๓๗	๒,๐๖๖.๘๑	๑๐,๒๗๓.๐๙	๔๐๐.๘๙	๑.๐	-	๓,๑๐๓.๘๙
อรัญคามวารี	๕๙,๓๑๐.	๘๑๙.๓๐	๙,๓๐๖.๗๑	๒๓,๐๑๒.๖๘	๔๐๓.๙๑	๓๐.๒๕		๒๘,๔๔๐.๙๒
พ่วงพรมคร	๑๓๗,๕๐๐	๒,๑๔๑.๗๑	๒๒,๐๐๒.๖๕	๔๐,๓๘๐.๙๙	๗๑๑.๒๕	๒๕	๑,๑๒๔	๖๖,๓๘๖.๖๐
บ้านเสด็จ	๑๓๒,๗๗๙	๑,๓๑๐.๓๖	๑๖,๗๘๐.๒๙	๕๓,๕๙๙.๑๕	๒,๔๖๖	๑๖	-	๔๖,๖๙๔.๖๙
พื้นที่รวม	๔๔๗,๕๐๐	๔,๙๔๒.๗๔	๕๙,๙๒๓.๔๖	๑๔๔,๒๒๒.๙๑	๔,๒๘๘.๐๕	๙๐.๒๕	๑๗,๐๕๑.๐	๒๓๐,๕๑๘.๔

ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร, พ.ศ.๒๕๖๗

ภาพที่ ๑๕ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
(ที่มา: กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ.๒๕๖๗)

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

๑. ข้อมูลด้านเศรษฐกิจที่สำคัญ

ประชากรอำเภอเคียนซา ประชากรมีอาชีพหลักคือเกษตรกรกรรม มีพื้นที่การเกษตร ๒๓๐,๕๑๘.๔ ไร่ (ร้อยละ ๕๑.๕๒ ของพื้นที่อำเภอ) โดยอยู่พื้นที่อยู่นอกเขตชลประทานทั้งหมด (ที่มา: กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ.๒๕๖๕) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ ๗ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจอำเภอเคียนซา ปี ๒๕๖๗

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)						
		ข้าวนาปี	ปาล์มน้ำมัน	ยางพารา	ไม้ผล	พืชผัก	พืชอื่นๆ	รวม
เคียนซา	๘๓,๑๒๕	๓๙๘	๙,๗๖๗	๑๖,๙๕๗	๓๐๖	๑๘	๑๕,๙๒๗	๔๓,๓๗๓
เขาตอก	๓๔,๗๘๖	๒๗๓.๓๗	๒,๐๖๖.๘๑	๑๐,๒๗๓.๐๙	๔๐๐.๘๙	๑.๐	-	๓,๑๐๓.๘๙
อรัญคามวารี	๕๙,๓๑๐.	๘๑๙.๓๐	๙,๓๐๖.๗๑	๒๓,๐๑๒.๖๘	๔๐๓.๙๑	๓๐.๒๕	-	๒๘,๔๔๐.๙๒
พ่วงพรมคร	๑๓๗,๕๐๐	๒,๑๔๑.๗๑	๒๒,๐๐๒.๖๕	๔๐,๓๘๐.๙๙	๗๑๑.๒๕	๒๕	๑,๑๒๔	๖๖,๓๘๖.๖๐
บ้านเสด็จ	๑๓๒,๗๗๙	๑,๓๑๐.๓๖	๑๖,๗๘๐.๒๙	๕๓,๕๙๙.๑๕	๒,๔๖๖	๑๖	-	๔๖,๖๙๔.๖๙
พื้นที่รวม	๔๔๗,๕๐๐	๔,๙๔๒.๗๔	๕๙,๙๖๖.๔๖	๑๔๔,๒๒๒.๙๑	๔,๒๘๘.๐๕	๙๐.๒๕	๑๗,๐๕๑.๐	๒๓๐,๕๑๘.๔

ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ.๒๕๖๗

ตารางที่ ๘ ข้อมูลด้านปศุสัตว์

ตำบล	เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์รวม (ราย)	โคเนื้อ (ตัว)	โคนม (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	ไก่ (ตัว)	เป็ด (ตัว)	แพะ (ตัว)	แกะ (ตัว)
เคียนซา	๓๖	๑๕๒	-	-	๑๐๐	๒๔๐	๗๕	๕๒	-
เขาคอก	๓๗๓	๑,๒๔๒	-	-	๑๘๖	๑,๐๑๐	-	-	-
อรัญคามวารี	๑๐๐	๖๐๐	-	-	-	๕๐	-	-	-
พ่วงพรมคร	๒๑๘	๗๙๑	-	-	-	๒๘,๖๗๙	-	-	-
บ้านเสด็จ	๒๑๐	๖๗๖	-	-	๑๘๖	๑,๒๑๐	๘๒	๕๕	-
รวมทั้งหมด	๙๓๗	๓,๔๖๑	-	-	๔๒๗	๓๑,๑๘๙	๑๕๗	๑๐๗	-

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอเคียนซา, พ.ศ.๒๕๖๖

- ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ขนาดใหญ่ ๔ จำนวน คือ

๑. ชื่อฟาร์ม นพฤทธิ์ฟาร์มหมู ที่ตั้ง หมู่ ๔ ตำบลเขาคอก
๒. ชื่อฟาร์ม บริษัท จันทพงษ์ ฟาร์ม จำกัด ที่ตั้ง หมู่ ๑๐ ตำบลพ่วงพรมคร
๓. ชื่อฟาร์ม วรยุทธ์ฟาร์มไก่ ที่ตั้ง หมู่ ๑ ตำบลพ่วงพรมคร
๔. ชื่อฟาร์ม นิวัฒน์ฟาร์มไก่ ที่ตั้ง ม.๖ ตำบลเขาคอก

ตารางที่ ๙ ข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (ถ้ามี)

ตำบล	เกษตรกรรวม (ราย)	กุ้งทะเล	กุ้งน้ำจืด	ปลาทะเล	ปลาน้ำจืด	สัตว์น้ำสวยงาม	สัตว์น้ำอื่นๆ
เคียนซา	๑๒	-	-	-	๑,๕๐๐	-	-
เขาคอก	๑๐	-	-	-	๒,๐๐๐	-	-
อรัญคามวารี	-	-	-	-	-	-	-
พ่วงพรมคร	๖๓	-	-	-	๙๒,๐๐๐	-	-
บ้านเสด็จ	-	-	-	-	-	-	-
รวมทั้งหมด	-	-	-	-	-	-	-

ที่มา : สำนักงานประมงอำเภอเคียนซา, พ.ศ.๒๕๖๘

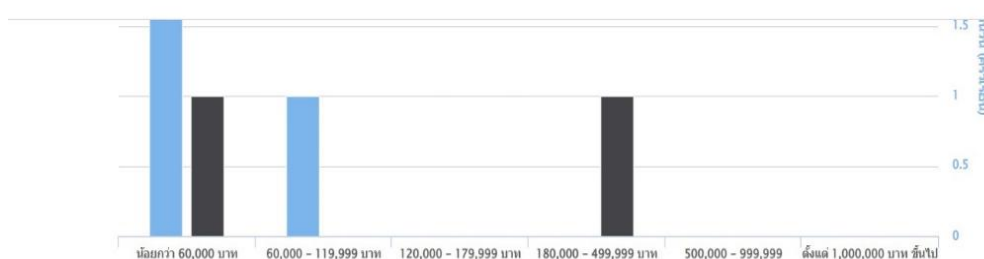
๒) รายได้ รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร

อำเภอเคียนซา มีรายได้จากภาคเกษตรกรรมเฉลี่ย ๕๒,๓๓๓ บาท/ครัวเรือน/ปี

๓) สินเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกร

เกษตรกรอำเภอเคียนซา มีหนี้สินในภาคการเกษตร เฉลี่ย ๗๓,๓๓๓ บาท/ครัวเรือน/ปี

กราฟแสดงสินเชื่อและภาวะหนี้สินเกษตรกรแยกตามแหล่งสินเชื่อ

ภาพที่ ๑๑ แสดงสินเชื่อและภาวะหนี้ของเกษตรกรอำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ที่มา: ทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๘

๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดสุราษฎร์ธานี/ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว

จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด (Gross Provincial Product : GPP) ณ ราคาประจำปี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ มูลค่าเท่ากับ ๒๑๑,๐๔๘ ล้านบาท เทียบกับปีที่แล้ว (ปี ๒๕๖๐) มีมูลค่าเท่ากับ ๒๑๑,๗๘๓ ล้านบาท ลดลง ๔,๗๓๕ ล้านบาท ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว (Per Capital GPP) ณ ราคาประจำปี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ มีรายได้ต่อคนต่อปี เท่ากับ ๑๘๒,๓๗๑ บาท ลดลงจากปีที่แล้ว (ปี ๒๕๖๐) ที่มีรายได้ต่อคนต่อปี ๑๘๘,๐๒๘ บาท

โครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัด ขึ้นอยู่กับภาคบริการเป็นหลัก โดยมีมูลค่าเท่ากับ ๑๑๙,๙๘๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๙๙ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด รองลงมาได้แก่ ภาคเกษตร (๔๑,๐๔๔ ล้านบาท) คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๘๔ และภาคอุตสาหกรรม (๒๗,๔๐๓ ล้านบาท) คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๒๔ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๐ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสุราษฎร์ธานี ณ ราคาคงที่ ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑

(ล้านบาท) รายการ	ปี พ.ศ.		
	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑
ภาคเกษตร	๔๖,๐๔๑	๔๗,๙๙๖	๔๑,๐๔๔
ภาคบริการ	๑๑๒,๙๒๑	๑๒๒,๘๓๔	๑๑๙,๙๘๔
ภาคอุตสาหกรรม	๒๘,๙๐๕	๓๓,๙๕๘	๒๗,๔๐๓
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	๑๘๗,๖๖๖	๒๐๔,๗๘๘	๑๖๘,๔๓๑
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (บาท)	๑๗๒,๖๑๐	๑๘๘,๐๒๘	๑๕๖,๓๗๑
จำนวนประชากร (๑,๐๐๐ คน)	๑,๑๒๘	๑,๑๒๖	๑,๑๓๔

ที่มา: สำนักงานคลังจังหวัดสุราษฎร์ธานี, พ.ศ.๒๕๖๗

๒. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI

จากคำขวัญ “บ่อถ่านหิน ถิ่นนกกินน้ำ งามทุ่งทอง ล่องตาปี ไม้ดีจันทร์กะพ้อ อำเภอกะเนียนชา มี บ่อน้ำร้อน และบ่อถ่านหิน” เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและมีแร่ธาตุที่สำคัญ เหมาะสำหรับการปลูกพืช และมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์เพราะใต้พื้นดินบริเวณนี้มีแร่ถ่านหินมาก เมื่อปี พ.ศ.๒๔๕๙ รัชกาลที่ ๖ จึงทรงมีพระบรมราชโองการให้สงวนที่ดินไว้เป็นที่ขุดถ่านหิน ต่อมาบริษัท “บ่อถ่านหินศิลาสยาม” ดำเนินกิจการเหมืองระหว่าง ปี ๒๔๖๓ - ๒๔๖๘ และยังมีสภาพเป็นที่สงวนมาจนถึงบัดนี้ สำหรับการปลูกทุเรียนไม่มีหลักฐานยืนยันที่แน่นอน แต่จากการบอกเล่า มีการปลูกทุเรียน ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๓๒ และเมื่อปี ๒๕๕๘ ได้มีการรวมกลุ่มกันทำการเกษตรแบบแปลงใหญ่ และมีชื่อเสียงในด้านรสชาติกรอบ หวาน มัน อร่อยกว่าทุเรียนจากแหล่งอื่น เนื่องจากได้ธาตุอาหารที่มีอยู่ในดินจากถ่านหินที่มีซัลเฟอร์ และไม่มีการเร่งสารเคมีปรุงแต่งรสชาติ นอกจากนี้ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP สามารถส่งจำหน่าย ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ทุเรียนหมอนทองถิ่นถ่านหิน (Tu Rian Thin Tharn Hin) หมายถึง ทุเรียนพันธุ์หมอนทอง ลักษณะกายภาพ ผลทรงก้นป้าน น้ำหนักประมาณ ๒ – ๓.๕ กิโลกรัม ที่มีเปลือกบาง เนื้อแห้งไม่ติดมือ สีเหลืองนวล เส้นใยเหนียวนุ่ม รสชาติหวานมัน เมล็ดลีบ หนามมีลักษณะเป็นรูปพรีมิด กลิ่นหอม ส่วนรสชาติจะแบ่งออกเป็น เนื้อมันควาย (ยังไม่สุกมาก) จะมันมากกว่าหวาน เนื้อสุกรสชาติจะหอมหวานมากกว่ามัน มีกลิ่นน้อย ช่วงฤดูที่มีผลผลิต คือ ช่วงเดือนมิถุนายน – สิงหาคมปลูกและผลิตในเขตพื้นที่อำเภอกะเนียน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้แก่ ตำบลเขาตอก เคียนซา พ่วงพรมคร อรัญคามวารี และตำบลบ้านเสด็จ

อำเภอกะเนียน มีพื้นที่ปลูกทุเรียน จำนวน ๕,๐๙๗.๒๙ ไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดคือ ตำบลบ้านเสด็จ จำนวน ๓,๒๓๓.๒๘ ไร่ รองลงมาคือตำบลพ่วงพรมคร จำนวน ๘๑๙.๓๐ ไร่ และตำบลอรัญคามวารี จำนวน ๓๙๖.๒๐ ไร่ ตามลำดับ ช่องทางการจำหน่ายมีทั้งการขายปลีก ตั้งแผงขายเป็นของตนเองหรือส่งขายแผงของคนรู้จัก (ประมาณ ๒-๓ ราย) และขายออนไลน์ โดยการทำตลาดออนไลน์ของทุเรียนถิ่นถ่านหินจะขายได้ที่ราคากิโลกรัมละ ๑๘๐ บาท ขณะที่หมอนทองที่อื่นจะขายได้ที่ราคากิโลกรัมละ ๑๑๕ บาท

ด้วยคุณสมบัติพิเศษดังกล่าวข้างต้น ปัจจุบันทุเรียนถิ่นถ่านหินอำเภอกะเนียนกำลังอยู่ในขั้นตอนการยื่นขอสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indications: GI) หรือ GI

ภาพที่ ๒๗ แสดงทุเรียนป้อถ่านหิน

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเคียนซา, พ.ศ.๒๕๖๖)

(ที่มา : กลุ่มโสตทัศนูปกรณ์ กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ.๒๕๖๖)

(ที่มา : เกษตรกรกำนัน, พ.ศ.๒๕๖๖)

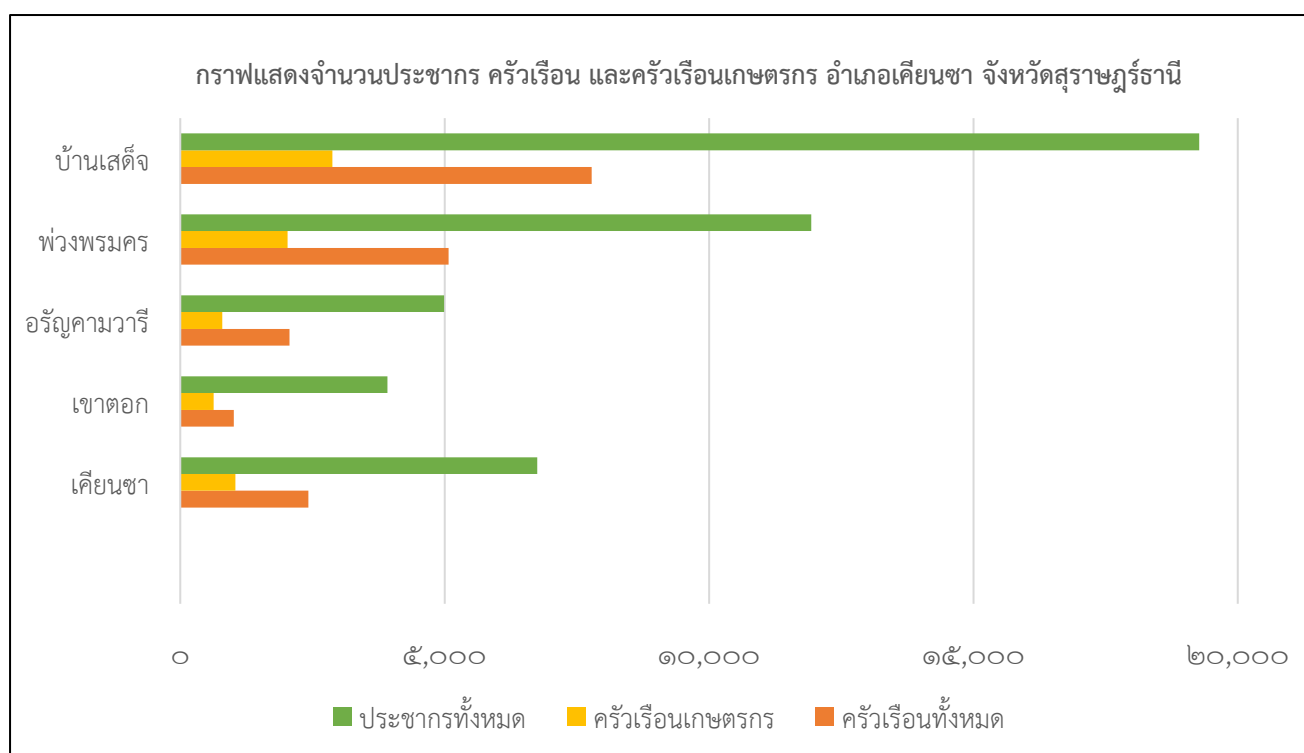
๖.๓ จำนวนครัวเรือน

อำเภอเคียนซา มีประชากรทั้งสิ้น ๔๖,๘๗๕ คน จำนวนครัวเรือน ๑๘,๓๕๘ ครัวเรือน แบ่งเป็นชาย ๒๓,๕๓๖ คน หญิง ๒๓,๓๓๙ คน ประชากรส่วนใหญ่ของอำเภอนับถือศาสนาพุทธ มีรายละเอียดแยกเป็นตำบล ดังนี้

ตารางที่ ๑๑ ตารางแสดงจำนวนประชากรในอำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ที่	ตำบล	ครัวเรือนทั้งหมด	ครัวเรือนเกษตรกร	ประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
๑	เคียนซา	๒,๔๒๕	๑,๐๔๑	๓,๓๙๐	๓,๓๖๓	๖,๗๕๓
๒	เขาดอก	๑,๐๑๓	๖๓๐	๑,๙๘๘	๑,๙๓๓	๓,๙๒๑
๓	อรัญคามวารี	๒,๐๖๗	๗๙๗	๒,๔๗๙	๒,๕๑๓	๔,๙๙๒
๔	พ่วงพรมคร	๕,๐๗๔	๒,๐๒๙	๕,๙๔๓	๕,๙๙๓	๑๑,๙๓๖
๕	บ้านเสด็จ	๗,๗๗๙	๒,๘๗๖	๙,๗๓๖	๙,๕๓๗	๑๙,๒๗๓
รวม		๑๘,๓๕๘	๗,๓๗๓	๒๓,๕๓๖	๒๓,๓๓๙	๔๖,๘๗๕

ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอเคียนซา, พ.ศ.๒๕๖๘

ภาพที่ ๑๒ แสดงจำนวนประชากร ครัวเรือน และครัวเรือนเกษตรกร อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
(ที่มา : กรมการปกครอง, พ.ศ.๒๕๖๘)

๖.๔ การศึกษา

อำเภอเคียนซา มีสถานศึกษา หรือโรงเรียนทั้งสิ้น ๔๗ แห่ง แยกออกเป็น

๑. โรงเรียนอนุบาล จำนวน ๑๒ แห่ง

๒. โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา ๓๒ แห่ง

๓. โรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน ๓ แห่ง

๖.๕ การสาธารณสุข

๑. สถานบริการและหน่วยงานสาธารณสุข

๑.๑ สถานบริการและหน่วยงานสาธารณสุขของรัฐ ประกอบด้วย

๑.๑.๑ สถานบริการ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ได้แก่

๑) โรงพยาบาลชุมชน ขนาด ๓๐ เตียง ๑ แห่ง

๒) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ๑ แห่ง

๓) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ๘ แห่ง

๑.๒ สถานบริการสาธารณสุขเอกชน ประกอบด้วย

๑.๒.๑ คลินิกแพทย์ ๒ แห่ง

๑.๒.๒ คลินิกพยาบาล ๖ แห่ง

๑.๒.๓ ร้านขายยาแผนปัจจุบัน ๑๑ แห่ง

๑.๒.๔ ร้านขายยาแผนโบราณ ๒ แห่ง

๑.๒.๕ ร้านขายยาแผนจีน ๑ แห่ง

๑.๓ จำนวนบุคลากรทางการแพทย์

๑.๓.๑ แพทย์ จำนวน ๔ คน

๑.๓.๒ ทันตแพทย์ จำนวน ๓ คน

๑.๓.๓ เภสัชกร จำนวน ๕ คน

๑.๓.๔ พยาบาล จำนวน ๔๗ คน

๑.๓.๕ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข จำนวน ๕๓ คน

๑.๓.๖ อาสาสมัครสาธารณสุข(อสม.)จำนวน ๙๗๕ คน

๖.๖ ประเพณีและวัฒนธรรม

๑) การนับถือศาสนา

ประชากรส่วนใหญ่ในอำเภอเคียนซ่านนับถือศาสนาพุทธ

๒) วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

- ประเพณีสำคัญของท้องถิ่น เช่น ประเพณีไทยทรงดำ, ประเพณีวันสารทเดือนสิบ, วันสงกรานต์, งานสารทเดือนสิบ, ชักพุ่มผ้าป่า, วันออกพรรษา, งานลอยกระทง เป็นต้น

ข้อมูลด้านสังคม

๑. ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร

๑.๑ เกษตรกร

๑.๒ องค์กรและสถาบันเกษตรกร

อำเภอเคียนซา มีกลุ่มสถาบันเกษตรกร กลุ่มอาชีพการเกษตร ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานราชการ หลายกลุ่ม กลุ่มอาชีพการเกษตร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น มีกลุ่มต่างๆ ดังนี้

๑) กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมด้านเกษตร

อำเภอเคียนซา มีวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๓๓ แห่ง สหกรณ์ จำนวน ๕ แห่ง กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๖ กลุ่ม กลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๓ กลุ่ม และกลุ่มยุวเกษตรกร ๒ กลุ่ม

ตารางที่ ๑๔ รายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน

ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/เจ้าของกิจการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
				เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
๑	เมี่ยงคำเจ้านาย	นายณที นุ่นมาก	เมี่ยงคำเจ้านาย	๙๔/๑	๒	พ่วงพรมคร
๒	กลุ่มแปรรูปปลาแห้งบ้านคลองโร	นางโสภา หนูศรีแก้ว	เครื่องแกงตำมือ	๖๖	๕	พ่วงพรมคร
๓	กลุ่มเครื่องแกงส้มมาชีพบ้านบางดี	นางตติยา จันทรทอง	เครื่องแกง		๔	พ่วงพรมคร
๔	กลุ่มเครื่องแกงบ้านหัน	นางจิรา วิเชียร	เครื่องแกง	๔๘	๑๓	พ่วงพรมคร
๕	กลุ่มมะละกอรังนกบ้านไร่ยาว	นางจันทิมา จันทรพร้อย	กล้วยฉาบ	๓๕๘	๑๐	พ่วงพรมคร
๖	กลุ่มแม่บ้านสองพี่น้อง	นางทานตะวัน จิ้งจาย	กาสะมะโบราณ	๒๑๕	๗	พ่วงพรมคร
๗	กลุ่มขนมไทยแม่หญิง	นางปรีญา จันทรคง	ขนมเปียะ	๑๔๐/๒	๒	พ่วงพรมคร
๘	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านควนสามัคคี	นางนงศ์ลักษณ์ แก้วประกอบ	ขนมลา	๒๒	๑	พ่วงพรมคร
๙	กลุ่มขนมไทยสาวตรี	นางสาวตรี ช่วยเกลี้ยง	ข้าวไร้ยางแก้ว	๓๗	๑๑	พ่วงพรมคร
๑๐	ถ่านอัดแท่งแสงจรัส	นางกำไล ยวนแดง	ถ่านอัดแท่ง	๒/๒	๘	พ่วงพรมคร
๑๑	กลุ่มสตรี ม.๘ บ้านควนลาด	นางสุธามาศ จิ้งจาย	น้ำพริกตะไคร้	๓๕๗	๘	พ่วงพรมคร
๑๒	กลุ่มแปรรูปปลาแห้งบ้านคลองโร	นางโสภา หนูศรีแก้ว	ปลาตากแดดเดียว	๖๖	๕	พ่วงพรมคร
๑๓	กลุ่มส้มมาชีพบ้านควน	นางมณฑนา ไหมน้อย	น้ำพริกมะขาม	๑๗๔	๓	พ่วงพรมคร
๑๔	ไต้ปลาแห้งลูกป่าคลาย	นางสุนันทา สุขคง	น้ำพริกต่างๆ	๗๑/๑	๑	เขาดอก
๑๕	ยายกะตาดำผักเหลียง	น.ส.กฤตยากร ชูช่วย	ชาผักเหลียง	๕๑/๑	๕	เขาดอก
๑๖	ไข่เค็มนายก	นางสุวิมล ไชยยศ	ไข่เค็มนายก	๖๖	๔	เขาดอก
๑๗	กลุ่มว่าวไทย	นายอาทร ย้อยญาติ	ว่าวไทย	๑๐๗/๑	๔	เขาดอก
๑๘	ไม้กวาดก้านปาล์ม	นายแพง พิทักษ์	ไม้กวาดก้านปาล์ม	-	๔	อรัญคามวารี
๑๙	กลุ่มหมูฟอยหรือยั้ง	นาง พรทิพย์ ชูลี	หมูฟอยหรือยั้ง	-	๑	อรัญคามวารี
๒๐	บ้านสมุนไพรคอกวัว	นางสาธิตา เทียนไทย	กะปิน้ำพริกกุ้ง	-	๒	อรัญคามวารี

๒๑	วสช.เพื่อสังคมเครือข่าย รักแผ่นดินเกิดภาคใต้	นายชำนาญ พิมพ์ลอย	ชาสมุนไพร	๕๔/๒	๑	เคียนซา
๒๒	กลุ่มสตรีแปรรูป ผลิตภัณฑ์จากน้ำผึ้ง	นางสาวอรรณพ พรหม ฤทธิ์	สบู่ น้ำผึ้ง	-	๔	เคียนซา
๒๓	กลุ่มอนุรักษ์ผึ้งโพรง ตำบลเคียนซา	นายพัฒนพงศ์ ประพัฒน์	น้ำผึ้ง	๒๖	๓	เคียนซา

ที่มา: สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเคียนซา, พ.ศ.๒๕๖๗

ตารางที่ ๑๕ จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์

ประเภทผลิตภัณฑ์	จำนวน
อาหาร	๑๘
เครื่องดื่ม	๒
ผ้า เครื่องแต่งกาย	-
ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	๓
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	-
รวม	๒๐

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเคียนซา, พ.ศ.๒๕๖๗

ตารางที่ ๑๖ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอำเภอเคียนซา

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มอนุรักษ์ผึ้งโพรงตำบลเคียนซา	๖๑	๔	เคียนซา	๓๑	นายพัฒนพงศ์ ประพัฒน์
วิสาหกิจชุมชนไทยภษณาพวงพรมคร	๑๓	๕	พ่วงพรมคร	๗	นายชำนาญ จันทร์แก้ว
วิสาหกิจชุมชนหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงปุ๋ยบ้านคลองศิลา	๓๒๕/๔	๙	พ่วงพรมคร	๖๘	นายเสวียน ชู แก้ว
วิสาหกิจชุมชนพัฒนาเจ้าของสวนสงเคราะห์พ่วงพรมคร	๑๒๐/๑	๖	พ่วงพรมคร	๗	นายสุทธิ ไชย กุล
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มบริหารจัดการการผลิตผลชุมชนบ้านบกหัน	๑๐๔	๑๓	พ่วงพรมคร	๒๑	นางวาสนา แจ้งเศษ
วิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์เครื่องแกง ม.๑๐ บ้านไร่ยาว	๑๑๘/๑	๑๐	พ่วงพรมคร	๔๘	นางปรีดา พู นวล
วิสาหกิจชุมชนคนเกษตรบ้านห้วยลึก	๓๗	๑๑	พ่วงพรมคร	๒๕	นางสาววิตรี ช่วยเกลี้ยง

วิสาหกิจชุมชนกวนขนมกาละแมสูตรโบราณ		๗	พ่วง พรมคร	๑๐	นางทานตะวัน จิ้งจาย
วิสาหกิจชุมชนร้านค้าชุมชนกองทุนหมู่บ้าน ม.๑๐ บ้านไร่ยาว		๑๐	พ่วง พรมคร	๕๖	นายดลใจ จันทร์พริ้ว
วิสาหกิจชุมชนเลี้ยงโคสุราษฎร์ธานี	๓๒๘	๑	พ่วง พรมคร	๑๕	นายอนุวัตร ศรียาเทพ
วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่ยางพาราสหกรณ์กองทุนสอง พี่น้องคลองศิลา	๙/๑	๗	พ่วง พรมคร	๑๐	นายสมพงษ์ มากใหม่

ตารางที่ ๑๖ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอำเภอเคียนซา (ต่อ)

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวน สมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวบ่อน้ำร้อนเพื่อ สุขภาพบ้านสองพี่น้อง		๗	พ่วงพรมคร	๑๒	นายฉลอง พรหมศิลป์
วิสาหกิจชุมชนรวมทุนซื้อไม้ยางพารา ปาล์ม น้ำมัน บ้านบกหัน		๑๓	พ่วงพรมคร	๒๐	นายสำเริง อยู่สุข
วิสาหกิจชุมชนหนมลาสามัคคี	๒๒	๑	พ่วงพรมคร	๑๐	นางนงลักษณ์ แก้วประกอบ
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มข้าวพองสามสี	๔	๓	บ้านเสด็จ	๒๐	นางจุไรรัตน์ ชูเพชร
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มขนมเปียะบ้านควนเจริญ	๓๓/๒	๙	บ้านเสด็จ	๒๐	นายสุวิทย์ ชูช่วย
กลุ่มผู้ผลิตปาล์มน้ำมันคุณภาพตำบลเขาตอก	๔	๔	เขาตอก	๔๗	นายทรงชัย พัฒนะ
กลุ่มน้ำย้างบ้านเขาตอกใต้	-	๒	เขาตอก	๕๒	นายสัญญา ออมสิน
กลุ่มปุ๋ยผสมตำบลเขาตอก	-	๓	เขาตอก	๖๐	นายสมพร จักรพงษ์
วิสาหกิจชุมชนเครื่องแกงสูงวัย ใส่ใจสุขภาพ	๑๑๔	๑	อรัญคามวารี	๑๐	นายวินิจ หลักชุม
วิสาหกิจชุมชนโกโก้แปลงใหญ่สุราษฎร์ธานี	๙๓/๑	๑	อรัญคามวารี	๑๐	นายอภิชาติ ทองศรี
วิสาหกิจชุมชนบ้านบางใหญ่-บางประพัฒนา ปลูกไม้ผล	๕๑/๑	๒	อรัญคามวารี	๑๕	นางสาวจำเริญ อิน พรหมมี
วิสาหกิจชุมชนสมุนไพรอินทรีย์วิถีเคียนซา	๕๒/๕	๒	อรัญคามวารี	๒๐	นายวิทยา คงเย็น
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรก้าวหน้าพัฒนา ชุมชนบ้านบางใหญ่	๒๒	๒	อรัญคามวารี	๓๐	นายบุญเสริม ณรงค์
วิสาหกิจชุมชนมังกุฎราชูร์พิทักษ์	๑๕๙/๓	๒	อรัญคามวารี	๔๐	นายศรัทธา ด้วงเพชร
วิสาหกิจชุมชนธนาภิรักษ์ประชารัฐ	๙/๑	๒	อรัญคามวารี	๓๐	
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต บ้านกระชุม	๙๙/๑	๓	อรัญคามวารี	๓๐	นางหทัยา มณีโชติ
วิสาหกิจชุมชนอรัญปันสุข	๑๑๖	๓	อรัญคามวารี	๑๒	นายอดิศักดิ์ ดันทอง
วิสาหกิจชุมชนโคเนื้ออรัญคามวารี	๒๒๘	๓	อรัญคามวารี	๑๐	นายพงษ์ศักดิ์ ตำรังก่อสกุล

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มพัฒนาเจ้าของสวน สงเคราะห์บ้านอรัญคามวารี	๑/๑	๔	อรัญคามวารี	๒๕	นายวิรัช แซ่มาก
วิสาหกิจชุมชนฟาร์มรัก ผักออแกนิก	๕๙/๑	๔	อรัญคามวารี	๑๐	นายสายัณห์ ล้อมลิ้ม
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกทุเรียนอรัญพัฒนา	๙๒/๑	๔	อรัญคามวารี	๑๐	นายธรรมรงค์ เกตุเกิดเกล้า
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านหน้าควนสามัคคี	๒๒	๑	พ่วงพรมคร	๑๐	นางนงค์ลักษณ์ แก้วประกอบ

ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอเคียนซา, พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๑๗ ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวน สมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านควนคีรีวงศ์	๑๔๐/๒	๒	พ่วงพรมคร	๒๕	นางปรียา จันทรคง
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านคลองโร	๖๖	๕	พ่วงพรมคร	๑๕	นางโสภา หนูศรีแก้ว
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านสองพี่น้อง	๒๑๕	๗	พ่วงพรมคร	๓๐	นางทานตะวัน จ้าง่าย
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านควนกลางสาด	๕	๘	พ่วงพรมคร	๒๐	นางสุธามาศ จ้าง่าย
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านไร่ยาว	๓๕๘	๑๐	พ่วงพรมคร	๖๕	นางจันทน์ จันทรพริย
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านคลองโร	-	๕	พ่วงพรมคร	๒๐	โรงเรียนบ้านคลองโร
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านควนคีรีวงศ์	-	๒	พ่วงพรมคร	๒๐	โรงเรียนบ้านควนคีรีวงศ์
กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านไร่ยาว	-	๑๐	พ่วงพรมคร	๖๕	นายเดช จันทรพริย
กลุ่มปลูกข้าวไร่	--	๔,๗,๑๑	พ่วงพรมคร	๕๐	นายกริชารม แมนเมือง
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านปลายคลอง	-	๔	เคียนซา	๒๘	นางกนกวรรณ พรหมฤทธิ์

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเคียนซา, พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๑๘ ข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์ อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวน สมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
สหกรณ์กองทุนสวนยางอรัญคามวารี จำกัด	๗	๓	อรัญคามวารี	๓๐	นายอนุนาท หนูชิต
สหกรณ์การเกษตรเคียนซา จำกัด	๒๑๙/๒	๗	เคียนซา	๑๑๒	นายเทพพนา จินดาเดช
สหกรณ์กองทุนสวนยางอุดมรัตน์	๓๙	๖	เคียนซา	๗๘	นายบัญชา อินทสุวรรณ์
สหกรณ์กองทุนสวนยางพ่วงพรมคร จำกัด	๑๓๗	๒	พ่วงพรมคร	๑๕๖	นายเรวัฒน์ แก้วประกอบ
สหกรณ์กองทุนสวนยางเกาะแก้วพัฒนา จำกัด	๕/๕	๑	เขาตอก	๑๒๘	นางดลพร จันทรเดช

ที่มา: สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี, พ.ศ.๒๕๖๘

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ

๑ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอเคียนซา

๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๑) เกษตรกร

(๑) ครัวเรือนเกษตรกร

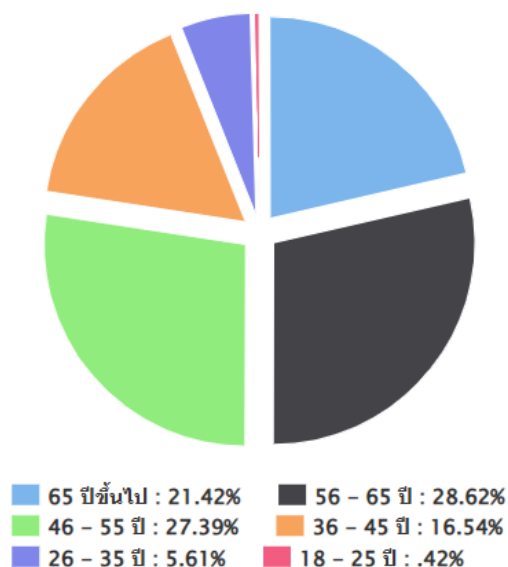
อำเภอเคียนซา มีครัวเรือนเกษตรกร จำนวน ๗,๓๗๖ ครัวเรือน โดยมีหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร อายุระหว่าง ๕๖-๖๕ ปี จำนวน ๒,๑๑๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๖๒ รองลงมาอายุระหว่าง ๔๖-๕๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๓๙ และอายุ ๖๕ ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๔๒ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๙ แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ช่วงอายุ (ปี)	ครัวเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๑,๕๘๐	๒๑.๔๒
๕๖ - ๖๕ ปี	๒,๑๑๑	๒๘.๖๒
๔๖ - ๕๕ ปี	๒,๐๒๐	๒๗.๓๙
๓๖ - ๔๕ ปี	๑,๒๒๐	๑๖.๕๔
๒๖ - ๓๕ ปี	๔๑๔	๕.๖๑
๑๘ - ๒๕ ปี	๓๑	๐.๔๒
รวม	๗,๓๗๖	๑๐๐

ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๘

กราฟวงกลมแสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ

ภาพที่ ๑๖ แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอเคียนซา. จังหวัดสุราษฎร์ธานี

(ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๘)

(๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

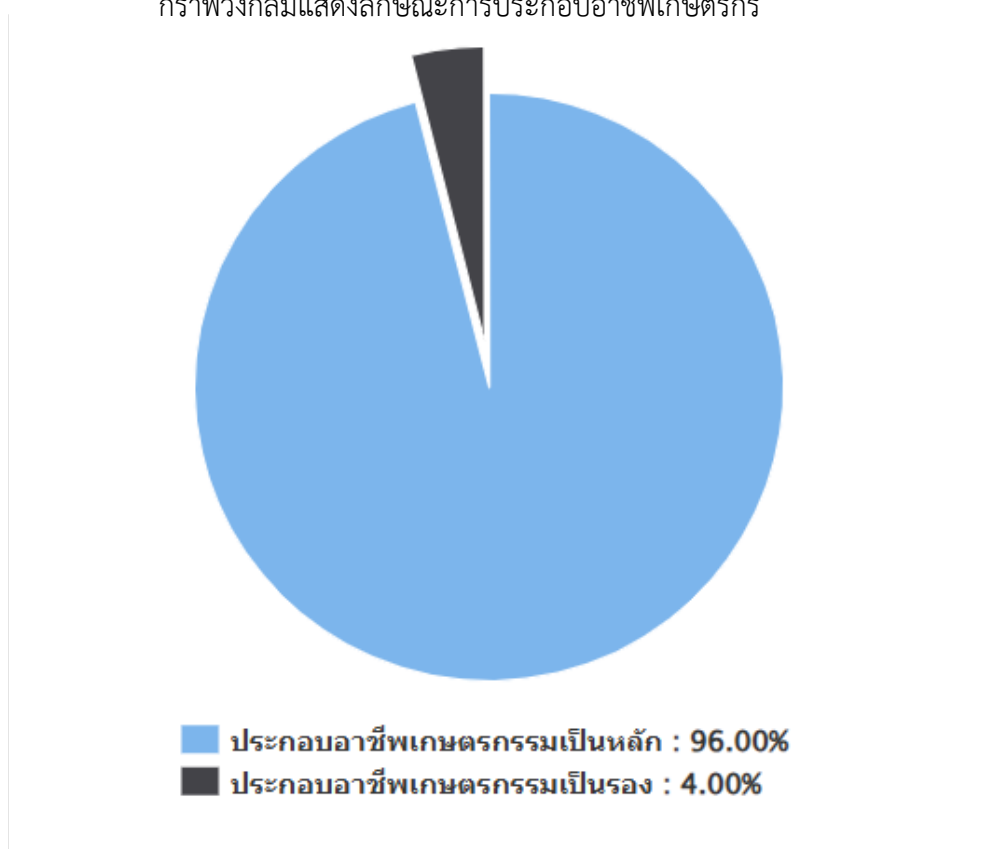
อำเภอเคียนซา มีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นหลัก จำนวน ๗,๐๘๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๖ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๒๙๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๔

ตารางที่ ๒๐ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๗,๐๘๑	๙๖
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๒๙๕	๔

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเคียนซา, พ.ศ. ๒๕๖๘

กราฟวงกลมแสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร

ภาพที่ ๑๗ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเคียนซา, พ.ศ. ๒๕๖๘)

(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรอำเภอเคียนซา ส่วนใหญ่เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง จำนวน ๔,๓๘๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๕๙.๗๑ รองลงมาคือ อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี) จำนวน ๒,๘๕๓ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๘๖ และเช่าจำนวน ๑๐๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑.๔๓ ตามลำดับ

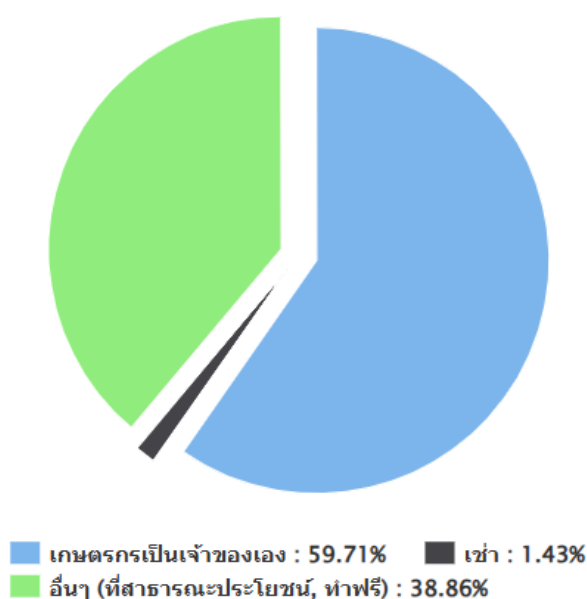
ตารางที่ ๒๑ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอกะปง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของ	๔,๓๘๔	๕๙.๗๑
เช่า	๑๐๕	๑.๔๓
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๒,๘๕๓	๓๘.๘๖
รวม	๖,๖๐๑	๑๐๐

ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๘

* ข้อมูลตามที่ตั้งแปลง เฉพาะครัวเรือนที่แจ้งปรับปรุงกิจกรรมการเกษตรในแต่ละปี

** เกษตรกรบางส่วนมีการถือครองในทุกลักษณะ.

ภาพที่ ๑๘ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน อำเภอกะปง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
(ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๘)

(๔) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

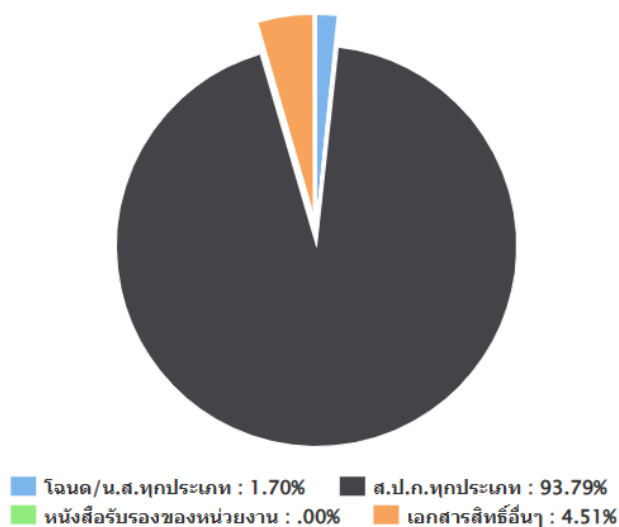
เกษตรกรอำเภอกะปง มีการถือครองที่ดินแบบเอกสารสิทธิ์ประเภท ส.ป.ก.ทุกประเภท จำนวน ๔,๒๐๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๗๙ รองลงมาคือเอกสารสิทธิ์อื่น ๆ จำนวน ๒๐๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๔.๕๑ และเอกสารสิทธิ์ประเภทโฉนด/น.ส.ทุกประเภท จำนวน ๗๖ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑.๗๐ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๒ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอกะปง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรอง ของหน่วยงาน	เอกสารสิทธิ์อื่น ๆ	
๗๖	๔,๒๐๒	๐	๒๐๒	๔,๓๘๔

ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๗

กราฟวงกลมแสดงประเภทเอกสารสิทธิ์

ภาพที่ ๑๙ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
(ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร, ๒๕๖๘)

๒) องค์กรและสถาบันเกษตรกร

(๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

อำเภอเคียนซา มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๑๐ กลุ่ม มีสมาชิก ๒๖๒ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๑๗ กลุ่ม สมาชิก ๓๙๕ ราย กลุ่มยุวเกษตรกร ๕ กลุ่ม สมาชิก ๑๐๐ ราย วิสาหกิจชุมชน ๓๘ แห่ง สมาชิก ๖๖๓ ราย สหกรณ์จำนวน ๗ แห่ง สมาชิก ๙๓๖ ราย

ตารางที่ ๒๓ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)
เคียนซา	๒	๕๔	๒	๖๐	๑	๒๐	๔	๑๒๔	๒	๒๕๐
เขาคอก	๒	๖๐	๑	๓๒	๑	๒๐	๒	๓๘	๑	๑๑๕
อรัญคามวารี	๑	๒๐	๑	๓๐	๑	๒๐	๑๒	๑๒๔	๑	๒๐๐
พ่วงพรมคร	๒	๕๐	๑๑	๒๒๑	๑	๒๐	๙	๒๐๔	๒	๓๐๐
บ้านเสด็จ	๓	๗๘	๒	๕๒	๑	๒๐	๑๑	๑๗๓	๑	๗๑
รวม	๑๐	๒๖๒	๑๗	๓๙๕	๕	๑๐๐	๓๘	๖๖๓	๗	๙๓๖

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเคียนซา, พ.ศ. ๒๕๖๘

๓) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

อำเภอเคียนซา มีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ๑ ศูนย์ และ ศพก. เครือข่าย ๑๔ ศูนย์ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ๒ ศูนย์ ศูนย์จัดการดินและปุ๋ย ๑

ศูนย์ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ๕ ศูนย์ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ๒ ศูนย์ และศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน ๑ ศูนย์

ตารางที่ ๒๔ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศคปช.	ศบกต.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฎิรูป	
เคียนซา	๑	๓			๑		๑		
เขาดอก		๒	๑	๑	๑		๑		๑
พ่วงพรมคร		๔			๑				
อรัญคามวารี		๒			๑		๑		๑
บ้านเสด็จ		๔	๑		๑		๑	๑	
รวม	๑	๑๓	๒	๑	๕	-	๔	๑	๒

ที่มา : หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี, พ.ศ. ๒๕๖๘

(๑) อาสาสมัครเกษตร

อำเภอเคียนซา มีอาสาสมัครเกษตร จำนวน ๑๘๓ คน โดยมีหมอดินอาสาจำนวนมากที่สุด ๕๔ ราย รองลงมาคือ เกษตรหมู่บ้าน จำนวน ๕๑ ราย และครูยางอาสา ๔๙ ราย ตามลำดับ อย่างไรก็ตามอาสาสมัครบางราย ทำหน้าที่อาสามากกว่า ๑ หน้าที่

ตารางที่ ๒๕ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรอำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)									
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	ครูยาง อาสา	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
เคียนซา			๒	-	๗	๗			๖	
เขาดอก	๑	๒	๑	๑	๖	๖		๑	๗	
พ่วงพรมคร		๒	๑	๕	๑๓	๑๓			๑๑	
อรัญคามวารี				๓	๒๓	๕			๕	
บ้านเสด็จ	๓	๔	๑	๒	๕	๒๐			๒๐	
รวม	๔	๘	๕	๑๑	๕๔	๕๑	-	๑	๔๙	-

ที่มา : หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี, พ.ศ. ๒๕๖๖

(๒) ปราชญ์ชาวบ้าน

อำเภอเคียนซา มีปราชญ์ชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกปราชญ์ชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของปราชญ์แต่ละคน ซึ่งในอำเภอเคียนซา มีปราชญ์ชาวบ้านจำนวน ๑ คน

ตารางที่ ๒๖ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้านอำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตำบล	จำนวน (ราย)	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	องค์ความรู้ด้าน
เคียนซา	๑	นางสายหยัด แซ่คู	ม.๗ ต.เคียนซา อ.เคียนซา จ.สุราษฎร์ธานี	เกษตรอินทรีย์, ไร่นาสวนผสม
รวม	๑			

ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอเคียนซา, พ.ศ.๒๕๖๘

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ปาล์มน้ำมัน)

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายทวีศักดิ์ พลายเมือง

บ้านเลขที่ ๖๑ หมู่ที่ ๔ ตำบลเขาคอก อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

สถานการณ์ของพื้นที่ : พื้นที่อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีพื้นที่เพาะปลูกปาล์มน้ำมัน จำนวน ๖๕,๘๙๑ ไร่ พื้นที่ให้ผลผลิต จำนวน ๕๖,๐๓๗ ไร่ เกษตรกร ๓,๕๐๘ ครัวเรือน (ทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร, ๒๕๖๘) โดยผลผลิตเฉลี่ยอยู่ที่ ๓,๗๙๑ กิโลกรัม/ไร่/ปี (ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ กรมส่งเสริมการเกษตร

, ๒๕๖๘) ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของผลผลิตทั้งประเทศ แต่ยังสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตได้

แนวทางการพัฒนา : การลดต้นทุนการผลิต และการเพิ่มผลผลิต

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ : ๑. การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินและการผสมปุ๋ยใช้เอง

๒. การจัดการสวนปาล์มน้ำมัน

๓. การผลิตปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพ

หลักสูตรเรียนรู้ : ๑. การเก็บตัวอย่างดินและตรวจวิเคราะห์ดิน

๒. การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินและการผสมปุ๋ยใช้เอง

๓. แนวทางการจัดทำอาชีพเสริมในสวนปาล์มน้ำมัน (เลี้ยงผึ้งโพรง, การปลูกพืชแซมในสวนปาล์มน้ำมัน)

หลักสูตรบังคับ

๑. การจัดการสวนปาล์มน้ำมัน

๒. การวางระบบน้ำในสวนปาล์มน้ำมัน

หลักสูตรเสริม

๑. การเลี้ยงไก่ไข่แบบพอเพียง

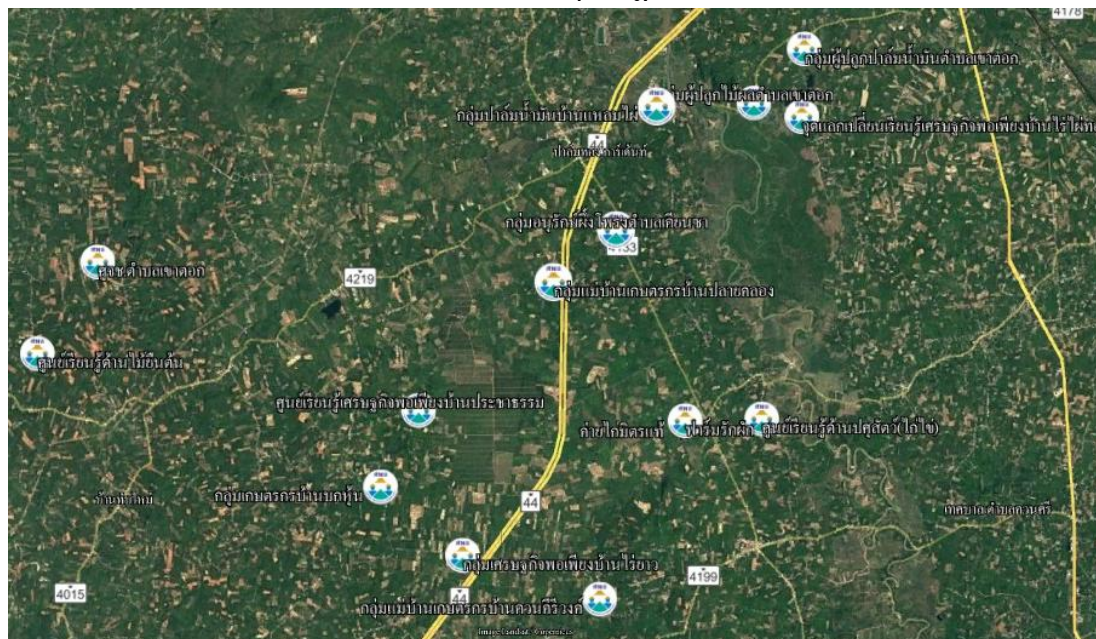
๒. การเลี้ยงปลาน้ำจืดในสวนปาล์มน้ำมัน

ศูนย์เครือข่าย จำนวน ๑๕ ศูนย์

ตารางที่ ๒๗ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

แบบสรุปข้อมูล						
ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี						
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุล ประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์ ประธานศูนย์ เครือข่าย
			หมู่	ตำบล		
๑	กลุ่มปาล์มน้ำมันบ้าน แหลมไผ่	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ยืนต้น	๑	เคียนซา	นายศิริ แยมอยู่	๐๘๑๔๑๕๐๔๕๔
๒	กลุ่มอนุรักษ์ฝั่งโพรง ตำบลเคียนซา	ศูนย์เรียนรู้ด้านแมลง เศรษฐกิจ	๔	เคียนซา	นายพัฒนพงษ์ ประพัฒน์	๐๘๓๒๗๘๔๕๓๕
๓	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร บ้านปลายคลอง	ศูนย์เรียนรู้ด้านการแปรรูป ผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตร	๔	เคียนซา	นางสาวลัดดาวัลย์ ฉอำ	๐๘๗๙๘๔๙๕๐๓
๔	กลุ่มเศรษฐกิจ พอเพียงบ้านไร่ยาว	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียง/เกษตรทฤษฎี ใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑๐	พ่วงพรมคร	นายคลใจ จันทร์พร้อย	๐๘๗๙๘๔๙๕๐๓
๕	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร บ้านบกหุ่น	ศูนย์เรียนรู้ด้านการแปรรูป ผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตร	๑๓	พ่วงพรมคร	นางจิรา วิเชียร	๐๙๗๑๖๓๙๐๖๔
๖	กลุ่มวิสาหกิจชุมชน คนเกษตรบ้านห้วยลึก	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง/ ข้าวไร่/การแปรรูป ผลิตภัณฑ์ข้าวไร่	๑๑	พ่วงพรมคร	นางสาววิตรี ช่วยเกลี้ยง	๐๘๒๒๓๗๙๗๐๖
๗	กลุ่มเกษตรกรบ้าน ควนคีรีวงศ์	ศูนย์เรียนรู้พืชผัก	๒	พ่วงพรมคร	นางพรเพ็ญ เกตุขาว	
๘	กลุ่มผู้ปลูกปาล์ม น้ำมันบ้านศรีวิชัย	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ยืนต้น	๑๖	บ้านเสด็จ	นายบุญรัตน์ อินไชย	๐๘๗๒๘๓๖๑๕๗
๙	ศูนย์จัดการศัตรูพืช ชุมชนตำบลบ้านเสด็จ	ศูนย์จัดการศัตรูพืช ชุมชน (ศจช.)	๑๐	บ้านเสด็จ	นายธงชัย ประดับ	๐๘๑๑๖๘๐๔๕๗
๑๐	กลุ่มพัฒนาไม้ผลเพื่อ การส่งออก	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๑๐	บ้านเสด็จ	นายธงชัย ประดับ	๐๘๑๙๖๘๐๔๕๗
๑๑	กลุ่มผู้ปลูกปาล์ม น้ำมันตำบลเขาตอก	ศูนย์จัดการศัตรูพืช ชุมชน (ศจช.)	๔	เขาตอก	นายทรงชัย พัฒนะ	๐๘๗๘๙๗๐๘๐๑
๑๒	กลุ่มผู้ปลูกไม้ผลตำบล เขาตอก	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๓	เขาตอก	นายพงษ์สิน ใจหนักดี	๐๖๓๘๓๕๙๓๔๙
๑๓	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุ สัตว์ (ไก่ไข่)	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์	๕	อรัญคาม วารี	นายดุสิต จันทนกุล	๐๖๔๙๘๐๔๙๙๒
๑๔	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียงบ้านประชา ธรรม	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียง/เกษตรทฤษฎี ใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑๘	บ้านเสด็จ	นายสงคราม ราชธานี	๐๙๓๘๘๔๗๓๘๐
๑๕	ฟาร์มรักผัก	ศูนย์เรียนรู้พืชผัก	๔	อรัญคาม วารี	นายสายัน ล้อมลิ้ม	๐๖๑๖๗๘๒๙๐๔

แผนที่แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ ๒๐ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่าย
อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่อำเภอเคียนซา

อำเภอเคียนซา มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน ๑๓ กลุ่ม ได้แก่

๑. แปลงใหญ่ปาล์มน้ำมัน หมู่ที่ ๔ ตำบลเขาตอก (แปลงปี ๒๕๖๐)

แผนการผลิตรายกลุ่มของ แปลงใหญ่ปาล์มน้ำมัน หมู่ที่ ๔ ตำบลเขาตอก

ที่อยู่ หมู่ที่ ๔ ตำบลเขาตอก อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๘,๐๙๘ บาท/ไร่ เป็น ๗,๔๖๐ บาท/ไร่ (๗.๘๗ %)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๓,๑๖๗ กิโลกรัม/ไร่ เป็น ๓,๗๙๑ กิโลกรัม/ไร่ (๑๙.๗๐ %)
- เป้าหมายรายได้-..... บาท/ไร่
- ประเมินการรายจ่าย-..... บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. พัฒนาและรักษาคุณภาพผลผลิตปาล์มน้ำมัน
๒. เพิ่มจำนวนสมาชิกกลุ่ม
๓. การลดต้นทุนการผลิตและการเพิ่มผลผลิต

ตารางที่ ๒๘ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ปาล์มน้ำมัน หมู่ที่ ๔ ตำบลเขาตอก อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการรายจ่าย	ประมาณการรายได้
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
ประชุมสมาชิก	←											→	-	-
ฝึกอบรมสมาชิก	←	→									←	→	-	-

๖. แปลงใหญ่อย่างพาราบ้านราษฎร์พัฒนา ตำบลบ้านเสด็จ (แปลงปี ๒๕๖๓)

แผนการผลิตรายกลุ่มของ แปลงใหญ่บางพาดบ้านราษฎร์พัฒนา ตำบลบ้านเสด็จ

ที่อยู่ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลบ้านเสด็จ อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๑๓,๗๐๐ บาท/ไร่ เป็น ๑๒,๙๐๐ บาท/ไร่ (๕.๘๔%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๒๕๐ กิโลกรัม/ไร่ เป็น ๒๘๐ กิโลกรัม/ไร่ (๑๒%)
- เป้าหมายรายได้.....บาท/ไร่
- ประมาณการรายจ่าย.....บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. พัฒนาและรักษาคุณภาพผลผลิตยางพารา
๒. เพิ่มจำนวนสมาชิกกลุ่ม
๓. การลดต้นทุนการผลิตและการเพิ่มผลผลิต

ตารางที่ ๓๓ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่อย่างพาราบ้านราษฎร์พัฒนา ตำบลบ้านเสด็จ อำเภอกะเนียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

กิจกรรม	เดือน													
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ประมาณการรายจ่าย	ประมาณการรายได้
ประชุมสมาชิก	←											→	-	-
ฝึกอบรมสมาชิก	↔	↔									↔	↔	-	-

๗. แปลงใหญ่อย่างพาราสิทธิกรณกองทุนสวนยางสองพี่น้องคลองศิลา จำกัด (แปลงปี ๒๕๖๓)

แผนการผลิตรายการกลุ่มของ แปลงใหญ่ยางพาราสหกรณ์กองทุนสวนยางสองพี่น้องคลองศิลา

ที่อยู่ หมู่ ๗ ตำบลพ่วงพรมคร อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก บาท/ต่อไร่ เป็น บาท (๓๘.๕%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ไร่ เป็น ไร่ (๑๒.๕%)
- เป้าหมายรายได้ บาท/ไร่
- ประมาณการรายจ่าย บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. ลดต้นทุนการผลิตและการเพิ่มผลผลิต
๒. การส่งเสริมการพัฒนาและการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม

ตารางที่ ๓๔ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ฯ พาราสุพรรณกอนทอนสวนยางสองฟ้างคลองคิลลา

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการรายจ่าย	ประมาณการรายได้
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
ประชุมสมาชิก	←											→	-	-
ฝึกอบรมสมาชิก		↔										↔	-	-

ประชุมสมาชิก	←											→	-	-
ฝึกอบรมสมาชิก	←	→									←	→	-	-

๑๒. แปลงใหญ่ยางพาราบ้านมิตรประชาราษฎร์ ตำบลรัษฎามาวรี อำเภอกะเนียง (แปลงปี ๒๕๖๖)
แผนการผลิตรายกลุ่มของแปลงใหญ่ยางพาราบ้านมิตรประชาราษฎร์
ที่อยู่ หมู่ ๔ ตำบลรัษฎามาวรี อำเภอกะเนียง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๑๕,๓๐๐ บาท/ไร่ เป็น ๑๒,๒๔๐ บาท (๒๐%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๑๘๐ ไร่ เป็น ๒๑๖ ไร่ (๒๐%)
- เป้าหมายรายได้ บาท/ไร่
- ประเมินการใช้จ่าย บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. ลดต้นทุนการผลิตและการเพิ่มผลผลิต
๒. การส่งเสริมการพัฒนาและการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม

ตารางที่ ๓๙ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ยางพาราบ้านมิตรประชาราษฎร์ ตำบลรัษฎามาวรี อำเภอกะเนียง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

กิจกรรม	เดือน													ประมาณการรายจ่าย	ประมาณการรายได้
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.			
ประชุมสมาชิก	←											→	-	-	
ฝึกอบรมสมาชิก		↔										↔	-	-	

๑๓. แปลงใหญ่ทุเรียนบ้านเขาไพรเกษตร ตำบลบ้านเสด็จ อำเภอกะเนียง จังหวัดสุราษฎร์ธานี (แปลงปี ๒๕๖๖)
แผนการผลิตรายกลุ่มของแปลงใหญ่ทุเรียนบ้านเขาไพรเกษตร
ที่อยู่ หมู่ที่ ๑๙ ตำบลบ้านเสด็จ อำเภอกะเนียง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๑๕,๘๘๐ บาท/ไร่ เป็น ๑๕,๔๖๐ บาท/ไร่ (๒.๖๔%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๓,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ เป็น ๓,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ (๐%)
- เป้าหมายรายได้ บาท/ไร่
- ประเมินการใช้จ่าย บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. การพัฒนาองค์ความรู้ในการผลิตทุเรียน GAP
๒. การสนับสนุนการขอรับรองคุณภาพการผลิตทุเรียน GAP
๓. การป้องกันการจำหน่ายทุเรียนด้อยคุณภาพ (ทุเรียนอ่อน)

ตารางที่ ๔๐ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ทุเรียนบ้านเขาไพรเกษตร ตำบลบ้านเสด็จ อำเภอกะเนียง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

กิจกรรม	เดือน													ประมาณการรายจ่าย	ประมาณการรายได้
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.			

ประชุมสมาชิก	↔			↔			↔			↔			-	-
ฝึกอบรมสมาชิก		↔										↔	-	-

๔. แปลงใหญ่อย่างพาราบ้านประชารธรรม หมู่ที่ ๑๘ ตำบลบ้านเสด็จ (แปลงปี ๒๕๖๗)

แผนการผลิตรายการกลุ่มของแปลงใหญ่อย่างพาราบ้านประชารธรรม หมู่ที่ ๑๘ ตำบลบ้านเสด็จ

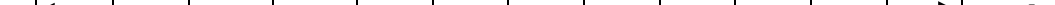
ที่อยู่ หมู่ที่ ๑๘ ตำบลบ้านเสด็จ อำเภอกะเนียน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๘,๐๘๘ บาท/ไร่ เป็น ๗,๔๖๐ บาท/ไร่ (๗.๘๗ %)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๓,๑๖๗ กิโลกรัม/ไร่ เป็น ๓,๗๙๑ กิโลกรัม/ไร่ (๑๙.๗๐ %)
- เป้าหมายรายได้.....บาท/ไร่
- ประมาณการระบาย.....บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๔. พัฒนาและรักษาคุณภาพผลผลิตยางพารา
๕. เพิ่มจำนวนสมาชิกกลุ่ม
๖. การลดต้นทุนการผลิตและการเพิ่มผลผลิต

ตารางที่ ๔๑ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่อย่างพารา หมู่ที่ ๕ ตำบลบ้านเสด็จ อำเภอกะเนียน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

กิจกรรม	เดือน													ประมาณการรายจ่าย	ประมาณการรายได้
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.			
ประชุมสมาชิก													-	-	
ฝึกอบรมสมาชิก													-	-	

๑๕. แปลงใหญ่ทุเรียนตำบลเขาตอก (แปลงปี ๒๕๖๗)

แผนการผลิตรายการกลุ่มของแปลงใหญ่ทุเรียนตำบลเขาตอก อำเภอกะเนียน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ที่อยู่ หมู่ที่ ๖ ตำบลเขาตอก อำเภอกะเนียน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๒๓,๕๕๐ บาท/ไร่ เป็น ๒๐,๗๐๐ บาท/ไร่ (๑๒.๐ %)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๘๕๐ กิโลกรัม/ไร่ เป็น ๙๗๐ กิโลกรัม/ไร่ (๑๕. %)
- เป้าหมายรายได้.....บาท/ไร่
- ประมาณการระบาย.....บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๓. การลดต้นทุนการผลิตและการเพิ่มผลผลิต
๔. การส่งเสริมการพัฒนาและการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม

ตารางที่ ๔๒ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ทุเรียนตำบลเขาตอก อำเภอกะเนียน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

	เดือน
--	-------

๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

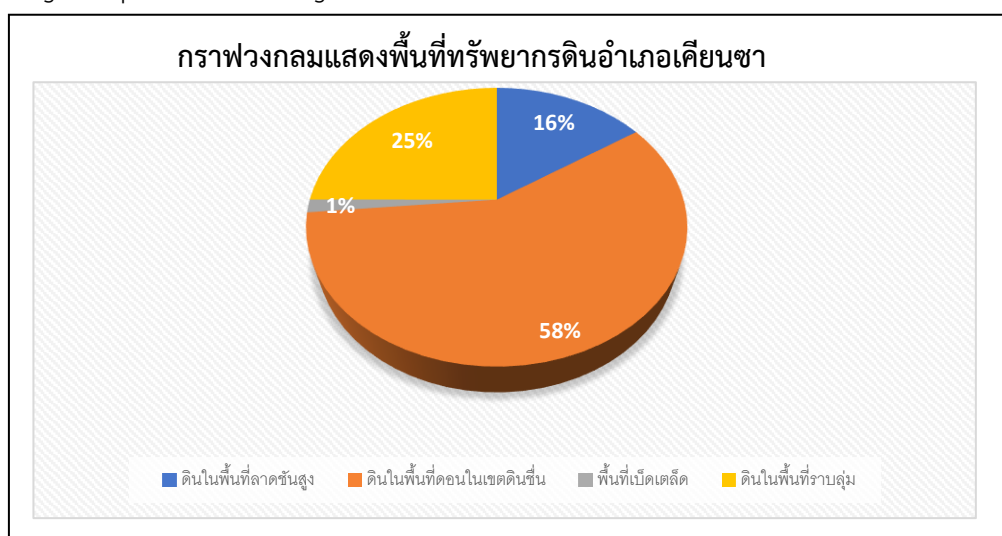
๑) ทรัพยากรดิน

ดินในพื้นที่อำเภอเคียนซา

ตารางที่ ๔๓ แสดงทรัพยากรดินอำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

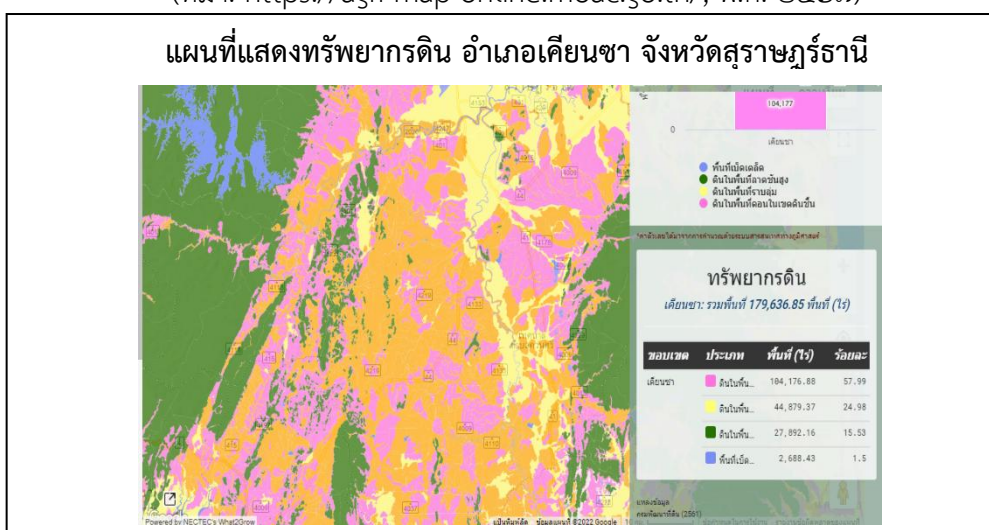
ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ดินในพื้นที่ลาดชันสูง	๒๗,๘๙๒.๑๖	๑๕.๕๓
ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินชั้น	๑๐๔,๑๗๖.๘๘	๕๗.๙๙
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๒,๖๘๘.๔๓	๑.๕
กลุ่มชุดดินผสม	-	-
ดินในพื้นที่ราบลุ่ม	๔๔,๘๗๙.๓๗	๒๔.๙๘

ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพที่ ๒๑ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

(ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๗)

ภาพที่ ๒๒ แสดงพื้นที่แสดงทรัพยากรดินอำเภอเคียนซาจังหวัดสุราษฎร์ธานี

(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๘)

๒) ทรัพยากรน้ำ

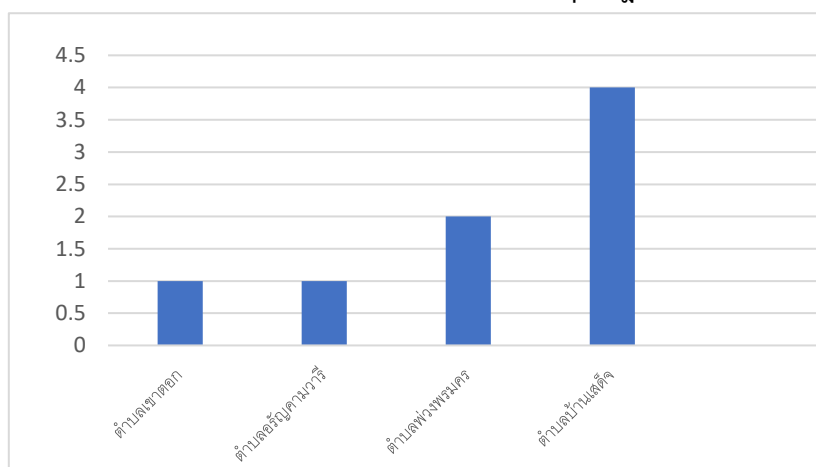
อำเภอเคียนซาเป็นพื้นที่อาศัยน้ำฝนในการทำการเกษตรเป็นหลัก ประมาณ ๙๕ % ของพื้นที่ทั้งหมด นอกจากนี้ยังแหล่งน้ำอื่นๆ ที่ใช้ในการเกษตรดังนี้

- แหล่งน้ำใต้ดิน บ่อบาดาลอำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี รวมทั้งสิ้น ๕๓ บ่อ แยกรายตำบลได้

ดังนี้

ตำบลเคียนซา	จำนวน	๗	บ่อ
ตำบลเขาตอก	จำนวน	๕	บ่อ
ตำบลอรัญคามวารี	จำนวน	๙	บ่อ
ตำบลพ่วงพรมคร	จำนวน	๑๖	บ่อ
ตำบลบ้านเสด็จ	จำนวน	๑๖	บ่อ

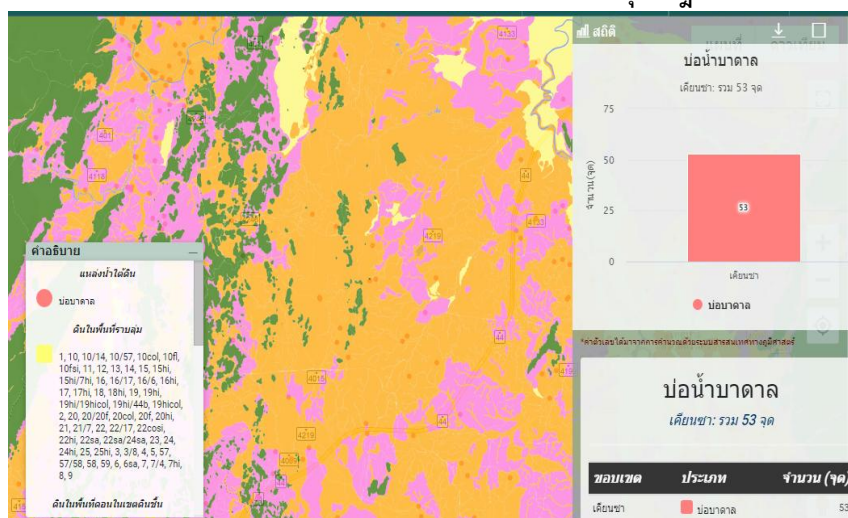
กราฟแท่งแสดงแหล่งน้ำใต้ดิน อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ ๒๓ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๘)

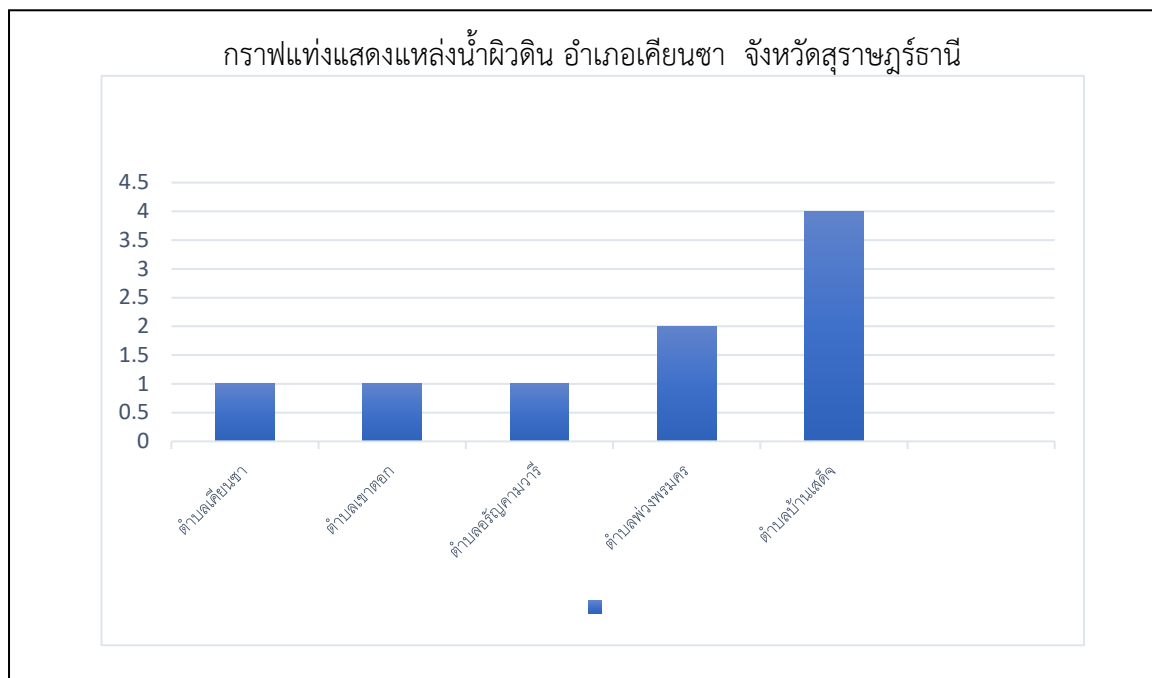
แผนที่แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

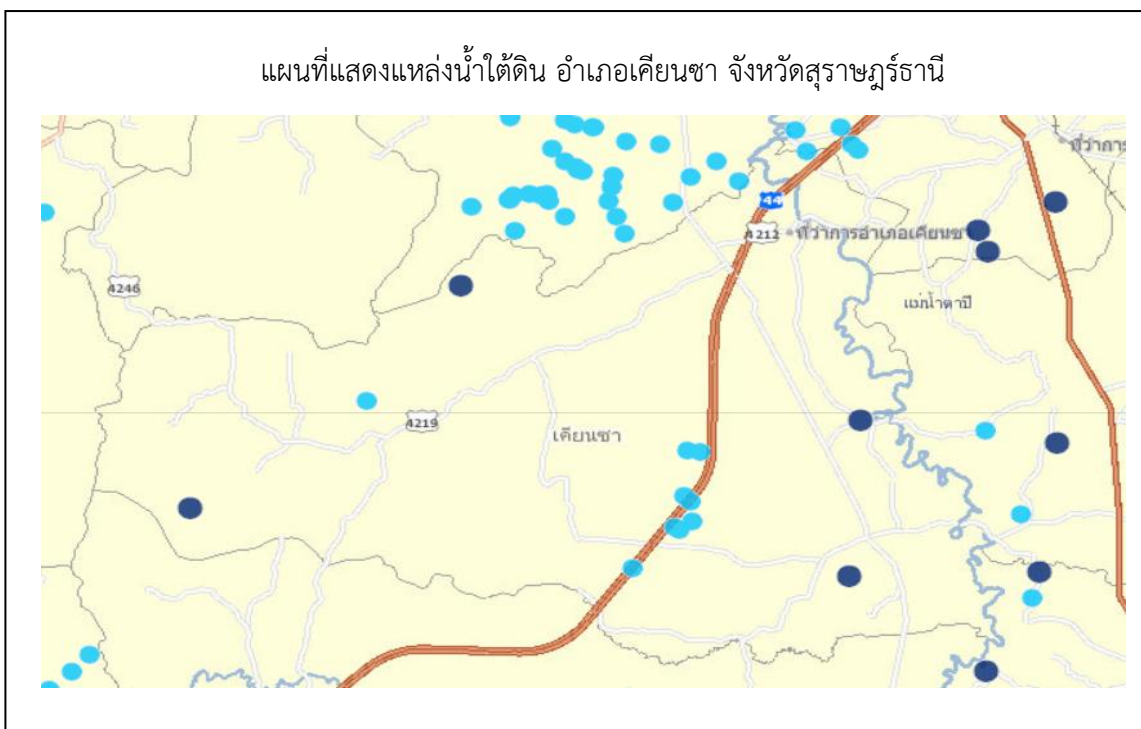
ภาพที่ ๒๔ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๘)

- แหล่งน้ำผิวดิน ได้แก่ น้ำในแม่น้ำลำคลอง ทะเลสาบ และในพื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นน้ำจืด ปกติ น้ำผิวดินจะได้รับการเติมจากฝน อ่างเก็บน้ำ มีแหล่งน้ำผิวดินที่ใช้ทำการเกษตรดังนี้ แหล่งน้ำจากกรมพัฒนาที่ดิน จำนวน ๙ แห่ง

ภาพที่ ๒๕ แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๘)

ภาพที่ ๒๖ แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๘)

๑.๓ สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI

จากคำขวัญ “บ่อถ่านหิน ถิ่นนกกน้ำ งามทุ่งทอง ล่องตาปี ไม้ดีจันทร์กะพ้อ อำเภอกะเนียนชามีบ่อน้ำร้อน และบ่อถ่านหิน” เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและมรดกที่สำคัญ เหมาะสำหรับการปลูกพืช และมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์เพราะได้พื้นดินบริเวณนี้มีแร่ถ่านหินมาก เมื่อปี พ.ศ.๒๔๕๙ รัชกาลที่ ๖ จึงทรงมีพระบรมราชโองการให้สงวนที่ดินไว้เป็นที่ขุดถ่านหิน ต่อมาบริษัท “บ่อถ่านหินศิลาสยาม” ดำเนินกิจการเหมืองระหว่าง ปี ๒๔๖๓ - ๒๔๖๘ และยังมีสภาพเป็นที่สงวนมาจนถึงบัดนี้ สำหรับการปลูกทุเรียนไม่มีหลักฐานยืนยันที่แน่นอน แต่จากการบอกเล่า มีการปลูกทุเรียน ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๓๒ และเมื่อปี ๒๕๕๘ ได้มีการรวมกลุ่มกันทำการเกษตรแบบแปลงใหญ่ และมีชื่อเสียงในด้านรสชาติกรอบ หวาน มัน อร่อยกว่าทุเรียนจากแหล่งอื่น เนื่องจากได้ธาตุอาหารที่มีอยู่ในดินจากถ่านหินที่มีซัลเฟอร์ และไม่มีการเร่งสารเคมีปรุงแต่งรสชาติ นอกจากนี้ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP สามารถส่งจำหน่าย ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ทุเรียนหมอนทองถิ่นถ่านหิน (Tu Rian Thin Tharn Hin) หมายถึง ทุเรียนพันธุ์หมอนทอง ลักษณะกายภาพ ผลทรงก้นป้าน น้ำหนักประมาณ ๒ – ๓.๕ กิโลกรัม ที่มีเปลือกบาง เนื้อแห้งไม่ติดมือ สีเหลืองนวล เส้นใยเหนียวนุ่ม รสชาติหวานมัน เมล็ดลีบ หนามมีลักษณะเป็นรูปพีระมิด กลิ่นหอม ส่วนรสชาติจะแบ่งออกเป็น เนื้อมันควาย (ยังไม่สุกมาก) จะมันมากกว่าหวาน เนื้อสุกสุกจะหอมหวานมากกว่ามัน มีกลิ่นน้อย ช่วงฤดูที่มีผลผลิต คือ ช่วงเดือนมิถุนายน – สิงหาคมปลูกและผลิตในเขตพื้นที่อำเภอกะเนียน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้แก่ ตำบลเขาตอก เคียนซา พ่วงพรมคร อรัญคามวารี และตำบลบ้านเสด็จ

อำเภอกะเนียน มีพื้นที่ปลูกทุเรียน จำนวน ๕,๐๙๗.๒๙ ไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดคือ ตำบลบ้านเสด็จ จำนวน ๓,๒๓๓.๒๘ ไร่ รองลงมาคือตำบลพ่วงพรมคร จำนวน ๘๑๙.๓๐ ไร่ และตำบลอรัญคามวารี จำนวน ๓๙๖.๒๐ ไร่ ตามลำดับ ช่องทางการจำหน่ายมีทั้งการขายปลีก ตั้งแผงขายเป็นของตนเองหรือส่งขายแผงของคนรู้จัก (ประมาณ ๒-๓ ราย) และขายออนไลน์ โดยการทำตลาดออนไลน์ของทุเรียนถิ่นถ่านหินจะขายได้ที่ราคากิโลกรัมละ ๑๘๐ บาท ขณะที่หมอนทองที่อื่นจะขายได้ที่ราคากิโลกรัมละ ๑๑๕ บาท

ด้วยคุณสมบัติพิเศษดังกล่าวข้างต้น ปัจจุบันทุเรียนถิ่นถ่านหินอำเภอกะเนียนกำลังอยู่ในขั้นตอนการยื่นขอสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indications: GI) หรือ GI

ภาพที่ ๒๗ แสดงทุเรียนบ่อถ่านหิน

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเคียนซา, พ.ศ.๒๕๖๖)

(ที่มา : กลุ่มโสตทัศนูปกรณ์ กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ.๒๕๖๖)

(ที่มา : เกษตรกรก้าวหน้า, พ.ศ.๒๕๖๖)

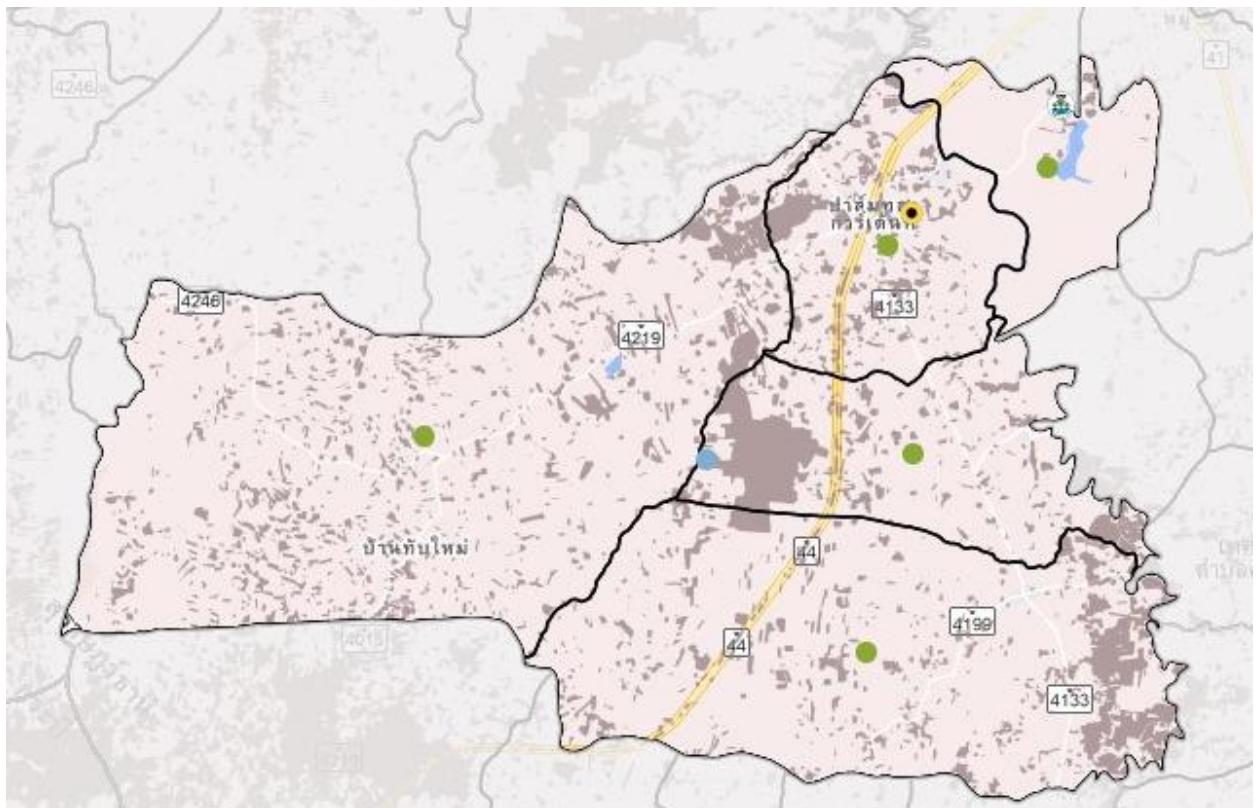
(๒) พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน

อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน จำนวน ๕๑,๕๒๗.๑๘ ไร่ โดยปลูกมากที่สุด คือ ตำบลพ่วงพรมคร จำนวน ๑๖,๘๗๑.๕๐ ไร่ รองลงมาคือตำบลบ้านเสด็จ จำนวน ๑๖,๗๘๐.๒๙ ไร่ และตำบลเคียนซา จำนวน ๙,๗๖๗.๐๔ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔๕ แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอเคียนซา

ที่	ตำบล	ครัวเรือน	แปลง	เนื้อที่ (ไร่)
๑	เคียนซา	๕๙๑	๙๐๙	๙,๗๖๗.๐๔
๒	พ่วงพรมคร	๙๐๑	๑,๒๘๕	๑๖,๘๗๑.๕๐
๓	เขาตอก	๑๘๑	๒๖๓	๒,๐๖๖.๘๑
๔	อรัญคามวารี	๓๓๙	๔๖๐	๖,๐๔๑.๕๔
๕	บ้านเสด็จ	๑,๐๓๗	๑,๔๐๘	๑๖,๗๘๐.๒๙
	รวม	๒,๙๙๑	๔,๓๒๕	๕๑,๕๒๗.๑๘

(ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๗)

ภาพที่ ๒๙ แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอเคียนซา

(ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๘)

(๓) พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ตามระดับชั้นความเหมาะสม

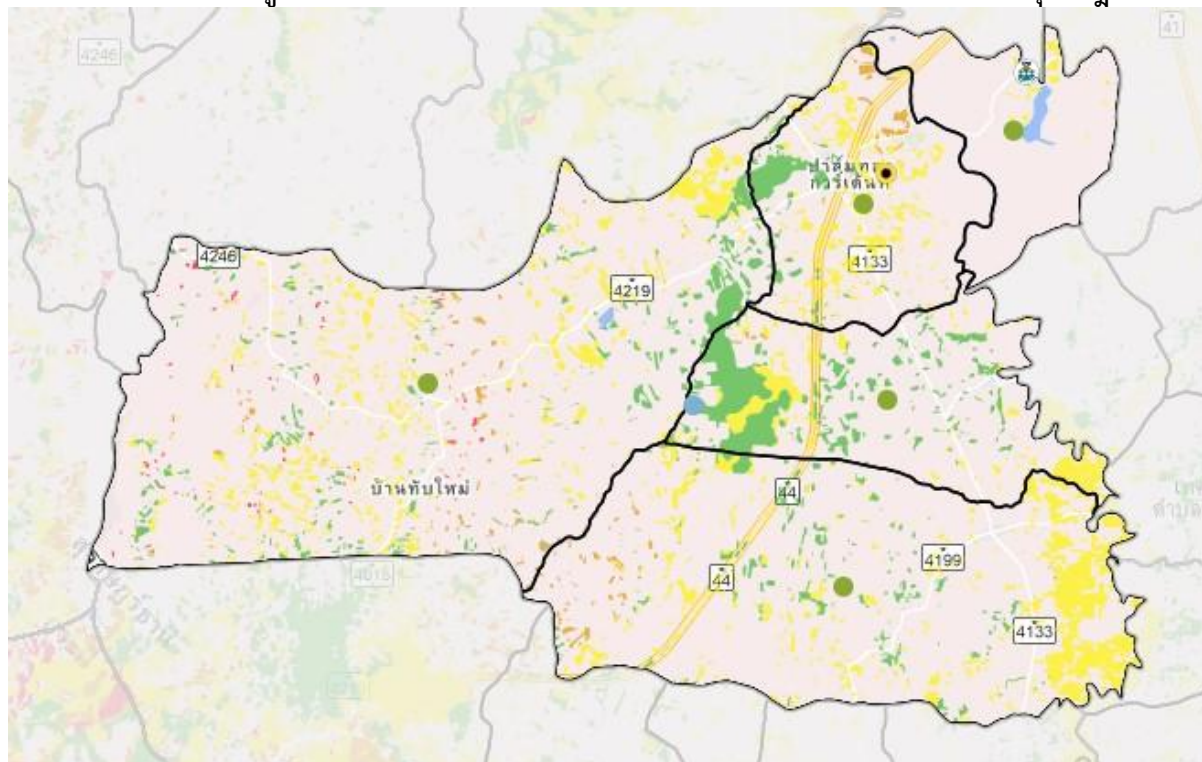
อำเภอเคียนซา มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๘๕,๓๒๐ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๒,๓๕๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒.๗๖ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๑๓,๐๒๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๒๗ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๖๘,๕๔๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๓๓ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๑,๔๐๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑.๖๔

ตารางที่ ๔๖ แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอกะเนียน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน อำเภอกะเนียน จังหวัดสุราษฎร์ธานี			
สัญลักษณ์	คำอธิบาย	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
 S1	ชั้นความเหมาะสมสูง	2,353	2.76
 S2	ชั้นความเหมาะสมปานกลาง	13,025	15.27
 S3	ชั้นความเหมาะสมเล็กน้อย	68,540	80.33
 N	ไม่เหมาะสม	1,402	1.64
รวม		85,320	100.00

(ที่มา : สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๑, พ.ศ. ๒๕๖๘)

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอกะเนียน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ ๓๐ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอกะเนียน

(ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๘)

กราฟแผนภูมิแสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอกะเนียน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ ๓๑ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอกะเนียน
(ที่มา : สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๑, พ.ศ. ๒๕๖๘)

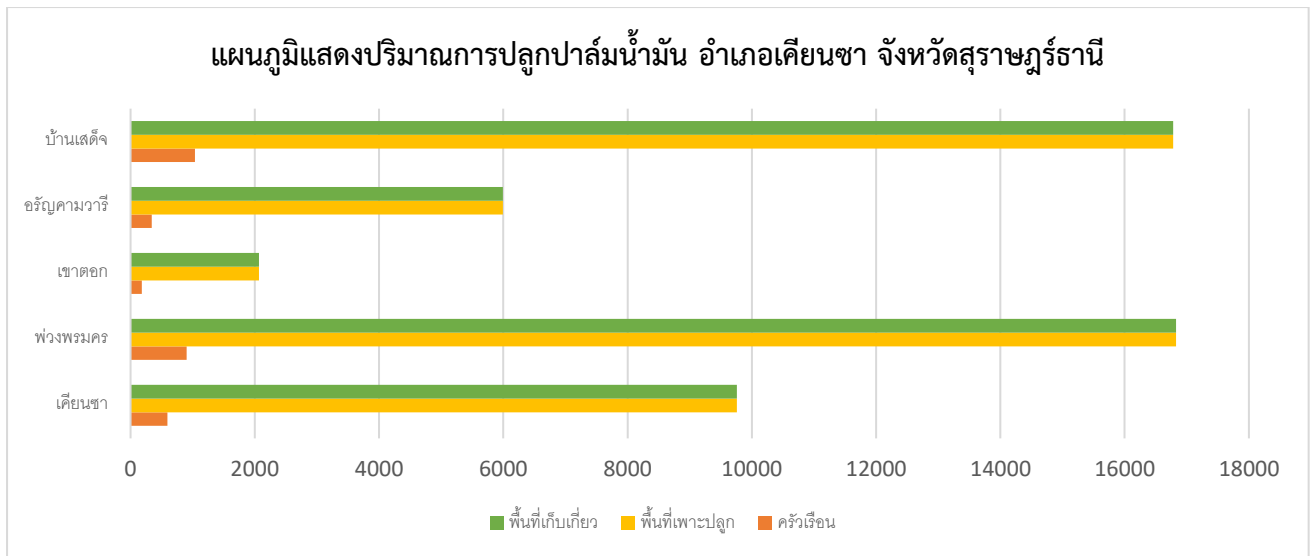
๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอกะเนียน มีพื้นที่การปลูกปาล์มน้ำมัน จำนวน ๕๑,๔๒๖.๖๒ ไร่ ๒,๙๙๐ ครัวเรือน มีพื้นที่เก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ๔๗,๑๙๖.๙๘ โดยมีพื้นที่เก็บเกี่ยวมากที่สุดที่ ตำบลพ่วงพรมคร ๑๖,๓๗๐.๒๐ ไร่ รองลงมาคือ ตำบลบ้านเสด็จ จำนวน ๑๔,๗๓๕.๗๔ ไร่ และตำบลเคียนซา จำนวน ๙,๐๗๑.๐๒ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔๗ แสดงปริมาณการปลูกปาล์มน้ำมัน อำเภอกะเนียน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตำบล	ครัวเรือน	พื้นที่เพาะปลูก	พื้นที่เก็บเกี่ยว
เคียนซา	๕๙๑	๙,๗๕๘.๐๔	๙,๗๕๘.๐๔
พ่วงพรมคร	๙๐๐	๑๖,๘๒๙.๙๔	๑๖,๘๒๙.๙๔
เขาตอก	๑๘๑	๒,๐๖๖.๘๑	๒,๐๖๖.๘๑
อรัญคามวารี	๓๓๙	๕,๙๙๑.๕๔	๕,๙๙๑.๕๔
บ้านเสด็จ	๑,๐๓๗	๑๖,๗๘๐.๒๙	๑๖,๗๘๐.๒๙
รวม	๒,๙๙๐	๕๑,๔๒๖.๖๒	๔๗,๑๙๖.๙๘

(ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๘)

ภาพที่ ๓๒ แสดงปริมาณการปลูกปาล์มน้ำมัน อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

(๑) การใช้พันธุ์ดี เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันส่วนใหญ่ในพื้นที่อำเภอเคียนซา มีการใช้พันธุ์ที่มีการปรับปรุงสายพันธุ์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการผลิตจากกรมวิชาการเกษตร ทั้งที่ผลิตจากหน่วยงานของรัฐและจากบริษัทเอกชน ซึ่งมีการส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพันธุ์ที่ได้รับการรับรองอย่างต่อเนื่อง

(๒) การเตรียมดิน การเตรียมดินปลูกปาล์มน้ำมันของเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่อำเภอเคียนซา ส่วนใหญ่เกษตรกรใช้วิธีการไถหว่านแปลงให้ลึกในครั้งแรก บางรายอาจไม่มีการไถแปร

(๓) การปลูก เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่อำเภอเคียนซา ร้อยละ ๓๐ ใช้รถชุด (รถชุด/รถแบ็คโฮ) และร้อยละ ๗๐ ใช้วิธีการขุดด้วยมือ เกษตรกรจะปลูกปาล์มโดยใช้ต้นพันธุ์ที่ดูแลในถุงปลูก ปลูกในหลุมที่ขุดไว้ โดยมีเกษตรกรส่วนน้อยที่รองกันหลุมก่อนปลูก

(๔) ระบบการให้น้ำ เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่อำเภอเคียนซา ส่วนใหญ่มักจะไม่ได้ติดตั้งระบบน้ำในสวนปาล์มน้ำมัน

(๕) การดูแลรักษา เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่อำเภอเคียนซา มีการจัดการสวนที่ดี เช่น การวางทางใบปาล์มเพื่อรักษาความชุ่มชื้นและเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน

(๖) การใส่ปุ๋ย เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่อำเภอเคียนซา ส่วนใหญ่แบ่งใส่ปุ๋ยจำนวน ๒ ครั้ง คือ ช่วงต้นฤดูฝน และปลายฤดูฝน ตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร โดยสูตรปุ๋ยจะแตกต่างกันไปตามการได้รับคำแนะนำ เช่น คำแนะนำจากการอ่านค่าวิเคราะห์ดิน คำแนะนำจากร้านเคมีภัณฑ์ เป็นต้น

(๗) การเก็บเกี่ยว เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่อำเภอเคียนซา ร้อยละ ๖๐ เก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมันโดยใช้แรงงานในครัวเรือน เนื่องจากจะสามารถเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมันที่มีความสุกและมีคุณภาพกว่า ร้อยละ ๔๐ เก็บเกี่ยวปาล์มโดยการจ้างเหมาจากลานเทในพื้นที่ แต่การเก็บเกี่ยวยังไม่ได้คุณภาพเท่ากับใช้แรงงานในครัวเรือนเอง

(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่อำเภอเคียนซา เมื่อเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมันเสร็จแล้ว จะนำผลผลิตไปจำหน่ายทันที ณ ลานเทในพื้นที่/ลานเทต่างอำเภอ/โรงงานสกัดน้ำมัน โดยไม่มีผลผลิตค้างคืน

(๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่อำเภอเคียนซา ส่วนใหญ่ยังไม่มีจัดการศัตรูพืชอย่างยั่งยืน และมักแก้ไขปัญหาที่ปลายเหตุ

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอเคียนซา มีการปลูกปาล์มน้ำมัน ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ปาล์มน้ำมัน						△					▽	

สัญลักษณ์ ↔ ช่วงฤดูปลูก △ ปลูกสูงสุด
 ↔ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว ▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๓๓ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกปาล์มน้ำมัน ในอำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
 (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี, พ.ศ. ๒๕๖๗)

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอเคียนซา มีต้นทุนการผลิตปาล์มน้ำมัน โดยเป็นการผลิตในพื้นที่นอกเขตชลประทานมีต้นทุนการผลิต เป็นเงิน ๑๒,๓๕๐ บาท มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ ๔๘ แสดงต้นทุนการผลิตปาล์มน้ำมัน ปี ๒๕๖๘ อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

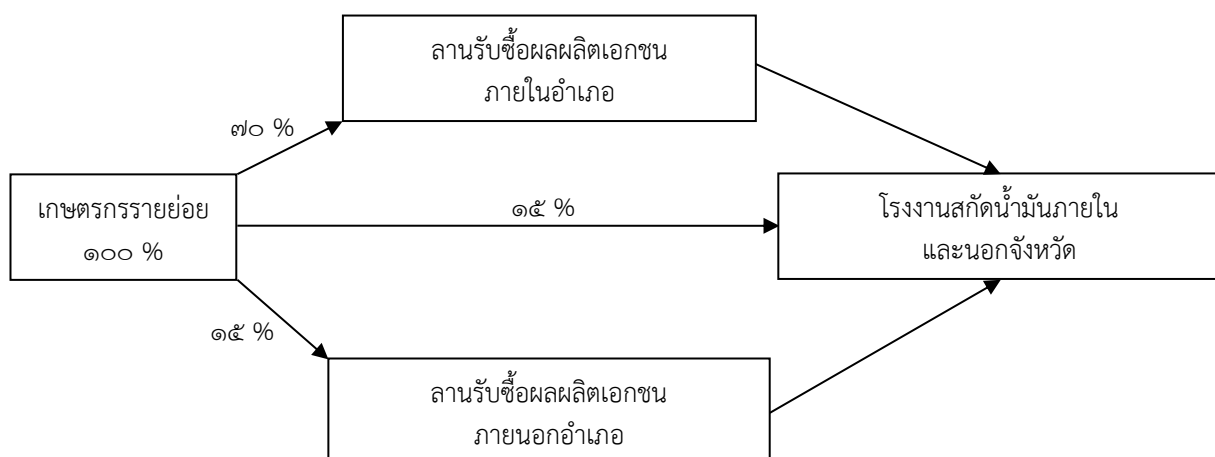
รายการ	ในเขตชลประทาน		นอกเขต ชลประทาน	หมายเหตุ
พันธุ์			๔,๔๐๐	
ปุ๋ยอินทรีย์			๑,๒๐๐	
ปุ๋ยเคมี			๓,๕๐๐	
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ก่อนการ เก็บเกี่ยว			๘๗๕	
ค่าจ้างเก็บเกี่ยว			๑,๘๙๕	
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ หลังการ เก็บเกี่ยว			๓๓๐	
ค่าพลังงาน			๑๕๐	
ค่าขนส่ง			-	รวมในค่าเก็บเกี่ยวแล้ว
รวม			๑๒,๓๕๐	

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเคียนซา, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่อำเภอเคียนซา ทั้งหมดเป็นเกษตรกรรายย่อย มีการแยกกันจำหน่ายผลผลิตไปตามแหล่งรับซื้อต่าง ๆ โดยเมื่อเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว จะนำผลผลิตไปยังสถานที่จำหน่ายทันที ซึ่งมีการนำส่งเข้าสู่อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันต่อไป เกษตรกรจำหน่ายผลผลิตในรูปแบบหลายปาล์มและปาล์มลูกร่วง ส่วนจำหน่ายในลานรับซื้อภายในอำเภอ และเกษตรกรบางส่วนที่อยู่ใกล้ลานรับซื้อภายนอกอำเภอ/โรงงานสกัด เลือกที่จะจำหน่ายผลผลิตออกนอกพื้นที่ รายละเอียดตามวิธีการตลาด

(๑) วิธีการตลาด

ภาพที่ ๓๔ แสดงวิธีการตลาดปาล์มน้ำมัน อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเคียนซา และกลุ่มผู้ปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่อำเภอเคียนซา, พ.ศ. ๒๕๖๗)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

อำเภอเคียนซา มีลานรับซื้อผลผลิตปาล์มน้ำมัน จำนวน ๕๐ ลาน มีโรงงานสกัดน้ำมันในอำเภอใกล้เคียงที่จำนวน ๑ แห่ง คือ บริษัท บางสวรรณคณ์้ำมันปาล์ม จำกัด ตั้งอยู่ที่ตำบลบางสวรรณ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ ๓๕ แสดงแหล่งรับซื้อปาล์มน้ำมัน อำเภอเคียนซา
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเคียนซา, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอเคียนซา มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบด้านการผลิตปาล์มน้ำมัน จำนวน ๗ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

- การจัดการสวนปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืน
- การจัดการน้ำในสวนปาล์มน้ำมัน
- การเก็บตัวอย่างดินและการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

ตารางที่ ๔๙ รายชื่อเกษตรกรต้นแบบปาล์มน้ำมัน อำเภอเคียนซา

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑	นายทรงชัย พัฒนะ	๓	เขาคอก	เคียนซา	๒๕๖๐	- การจัดการสวนปาล์มน้ำมัน - การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน
๒	นายทวีศักดิ์ พลายเมือง	๔	เขาคอก	เคียนซา	๒๕๖๐	- การจัดการสวนปาล์มน้ำมัน - การจัดการน้ำในสวนปาล์มน้ำมัน - การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน
๓	นายสมปอง คชฤทธิ์	๙	พ่วงพรมคร	เคียนซา	๒๕๖๐	- การจัดการสวนปาล์มน้ำมัน
๔	นายสำเร็จ อยู่สุข	๑๓	พ่วงพรมคร	เคียนซา	๒๕๖๐	- การจัดการสวนปาล์มน้ำมัน
๕	นายศิริ แยมอยู่	๑	เคียนซา	เคียนซา	๒๕๖๑	- การจัดการสวนปาล์มน้ำมัน
๖	นายจารึก จันทโรจน์	๑๖	บ้านเสด็จ	เคียนซา	๒๕๖๑	- การจัดการสวนปาล์มน้ำมัน
๗	นายเกียรติศักดิ์ อยู่ดี	๔	อรัญคามวารี	เคียนซา	๒๕๖๔	- การจัดการสวนปาล์มน้ำมัน

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเคียนซา, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๑.๔.๒ ชนิดสินค้ายางพารา

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

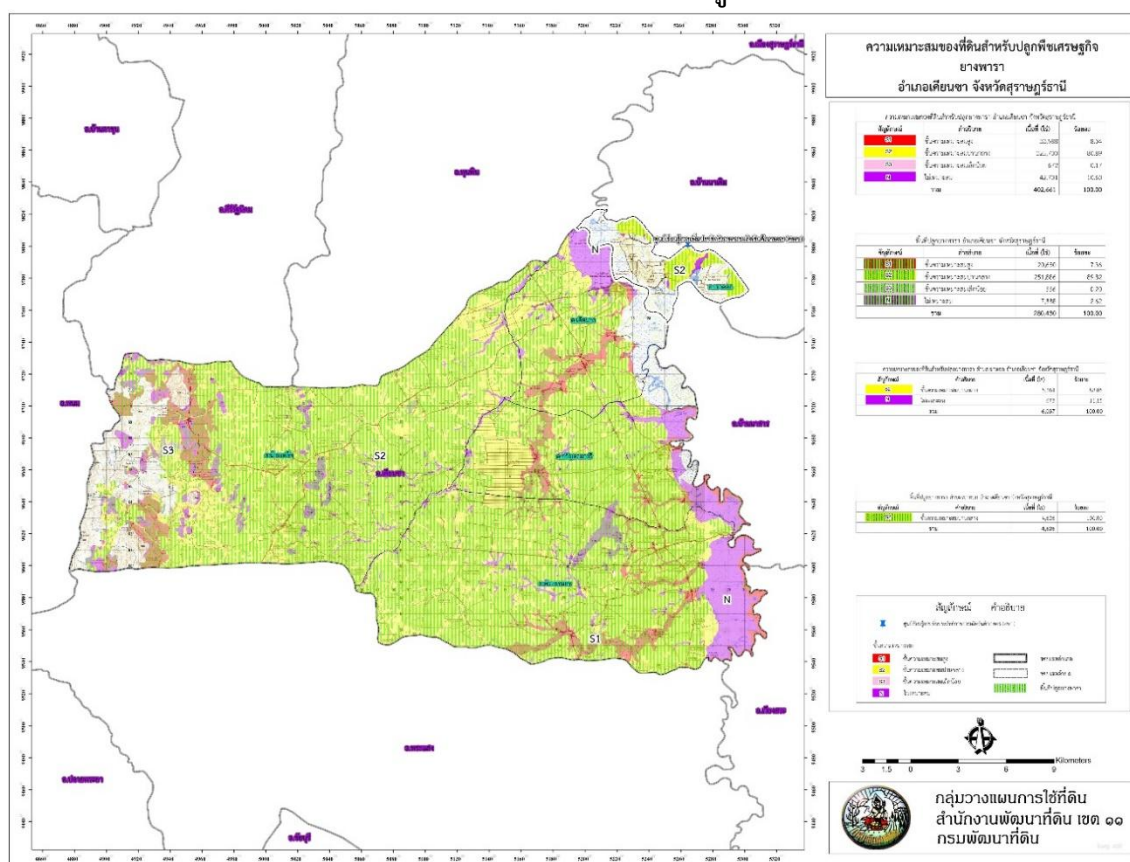
อำเภอเคียนซา มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกยางพารา จำนวน ๔๐๒,๖๖๑ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๓๓,๕๘๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘.๓๔ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๓๒๕,๗๐๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๘๙ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๖๗๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๗ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๔๒,๗๐๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๖๐

ตารางที่ ๕๐ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกยางพารา อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ความเหมาะสมของที่ดินสำหรับปลูกยางพารา อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี			
สัญลักษณ์	คำอธิบาย	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
S1	ชั้นความเหมาะสมสูง	33,588	8.34
S2	ชั้นความเหมาะสมปานกลาง	325,700	80.89
S3	ชั้นความเหมาะสมเล็กน้อย	672	0.17
N	ไม่เหมาะสม	42,701	10.60
รวม		402,661	100.00

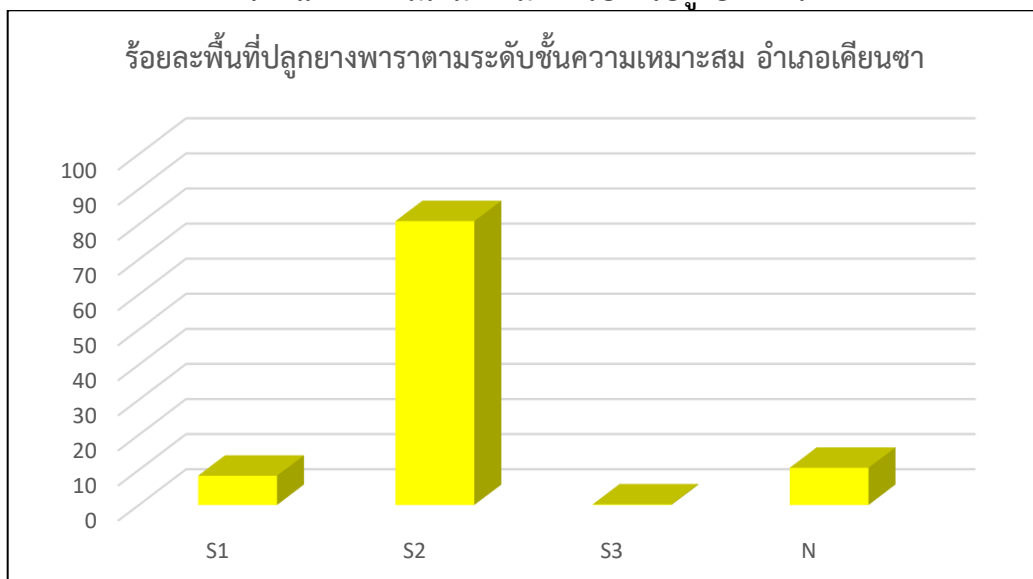
(ที่มา : สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๑, พ.ศ. ๒๕๖๘)

แผนที่แสดงความเหมาะสมสำหรับปลูกยางพารา

ภาพที่ ๓๖ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่มีศักยภาพ) สำหรับปลูกยางพารา อำเภอเคียนซา (ที่มา : สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๑, พ.ศ. ๒๕๖๘)

กราฟแสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกยางพารา

ภาพที่ ๓๗ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับยางพารา อำเภอกะเนียน
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอกะเนียน, พ.ศ.๒๕๖๘)

(๒) พื้นที่ปลูกยางพารา

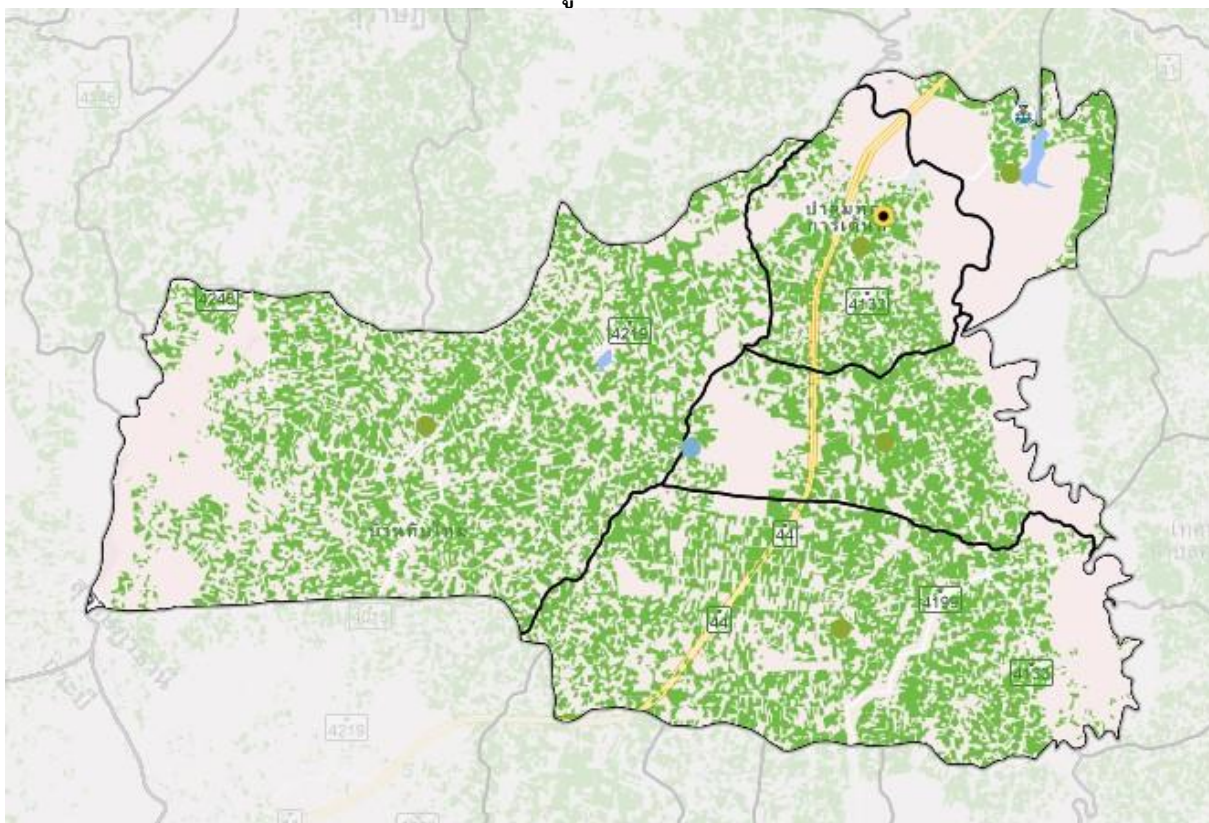
อำเภอกะเนียน จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีพื้นที่ปลูกยางพารา จำนวน ๑๓๔,๕๒๖.๐๔ ไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดคือ ตำบลบ้านเสด็จ จำนวน ๕๓,๔๔๒.๙๕ ไร่ รองลงมาคือตำบลพ่วงพรมคร จำนวน ๓๕,๐๙๓.๓๙ ไร่ และตำบลอรัญคามวารี จำนวน ๑๘,๗๓๐.๙๔ ไร่

ตารางที่ ๕๑ แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอกะเนียน

ที่	ตำบล	ครัวเรือน	แปลง	เนื้อที่ (ไร่)
๑	เคียนซา	๙๔๓	๑๖,๙๖๖.๖๙	๑๔,๑๙๘.๓๓
๒	พ่วงพรมคร	๑,๘๑๕	๓๕,๐๖๖.๑๔	๓๔,๒๔๔.๖๘
๓	เขาตอก	๖๓๔	๑๐,๒๕๗.๐๔	๘,๗๓๕.๘๐
๔	อรัญคามวารี	๘๘๘	๑๘,๖๘๖.๓๔	๑๕,๕๐๒.๘๑
๕	บ้านเสด็จ	๒,๖๙๔	๕๓,๒๙๗.๑๖	๔๕,๔๑๔.๓๘
	รวม	๖,๗๖๙	๑๓๔,๒๗๓.๓๖	๑๑๘,๐๙๕.๙๙

(ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๘)

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา อำเภอกะเนียน

ภาพที่ ๓๘ แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอกะเนียน

(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๘)

(๓) พื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม

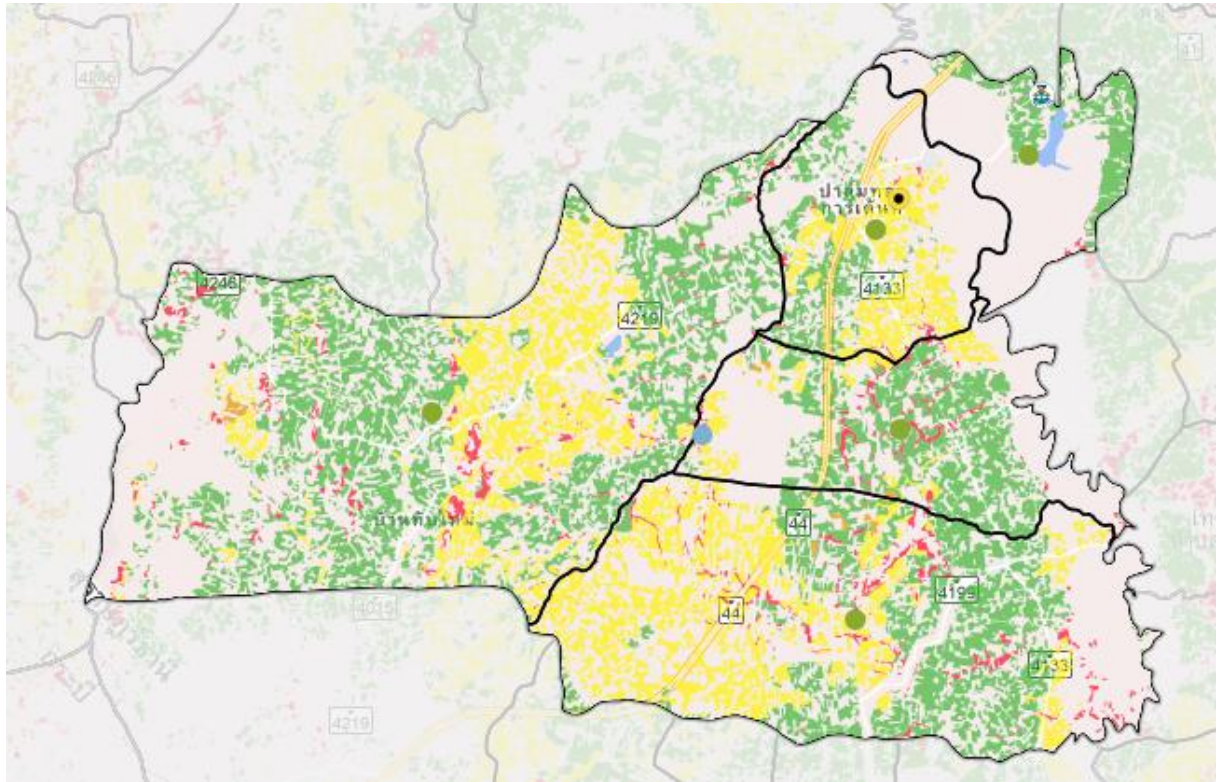
อำเภอกะเนียน มีพื้นที่ปลูกยางพาราตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๒๐,๖๕๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗.๓๖ พื้นที่เหมาะปานกลาง (S๒) จำนวน ๒๕๑,๘๘๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๘๒ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๕๕๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๒๐ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๗,๓๓๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒.๖๒

ตารางที่ ๕๒ แสดงพื้นที่ปลูกยางพาราตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอกะเนียน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

พื้นที่ปลูกยางพารา อำเภอกะเนียน จังหวัดสุราษฎร์ธานี			
สัญลักษณ์	คำอธิบาย	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
 S1	ชั้นความเหมาะสมสูง	20,650	7.36
 S2	ชั้นความเหมาะสมปานกลาง	251,886	89.82
 S3	ชั้นความเหมาะสมเล็กน้อย	556	0.20
 N	ไม่เหมาะสม	7,338	2.62
รวม		280,430	100.00

(ที่มา : สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๑, พ.ศ. ๒๕๖๗)

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอกี๋ยนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ ๓๙ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกยางพาราตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอกี๋ยนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๘)

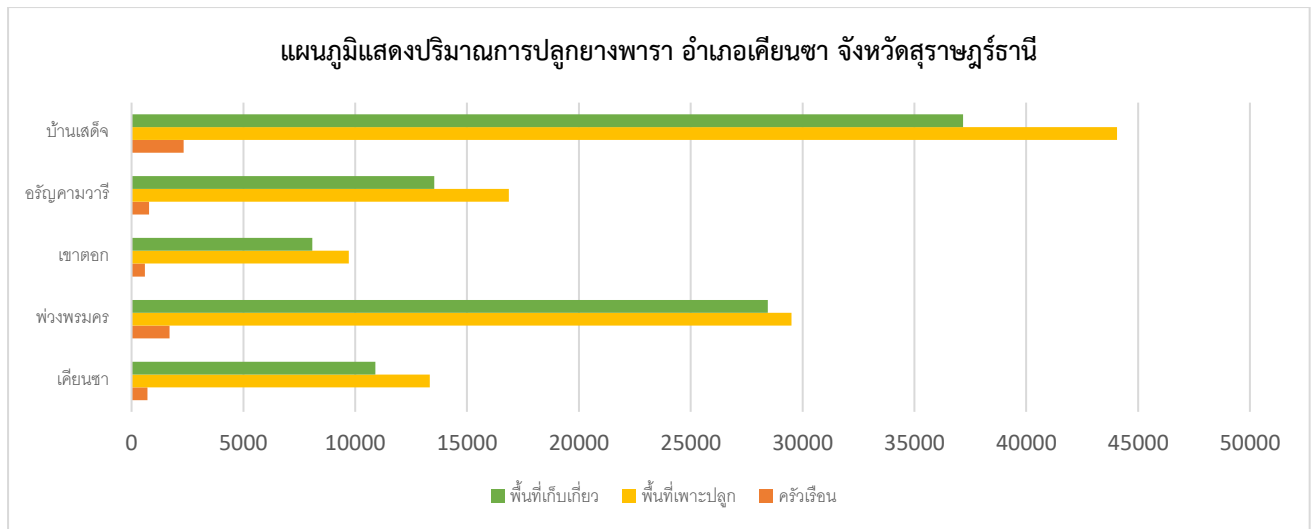
๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอกี๋ยนซา มีพื้นที่การปลูกยางพารา จำนวน ๑๐๘,๐๙๕.๙๙ ไร่ ๕,๙๒๙ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากอยู่ที่ตำบลบ้านเสด็จ จำนวน ๕๓,๒๙๗.๑๖ ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว ๔๕,๔๑๔.๓๘ ไร่ รองลงมาคือตำบลพ่วงพรมคร จำนวน ๓๕,๐๖๖.๑๔ ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว ๓๔,๗๔๔.๖๘ ไร่ และตำบลอรัญคามวารี จำนวน ๑๘,๖๘๖.๓๔ ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว ๑๕,๕๐๒.๘๑ ตามลำดับ

ตารางที่ ๕๓ แสดงปริมาณการปลูกยางพารา อำเภอกี๋ยนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตำบล	ครัวเรือน	พื้นที่เพาะปลูก	พื้นที่เก็บเกี่ยว
เคียนซา	๗๑๐	๑๓,๓๓๖.๗๔	๑๐,๙๐๖.๖๓
พ่วงพรมคร	๑,๖๙๔	๒๙,๕๐๗.๙๙	๒๘,๔๔๕.๙๔
เขาตอก	๕๙๕	๙๗๑๕.๔๐	๘๐๘๐.๒๔
อรัญคามวารี	๗๘๔	๑๖,๘๖๙.๙๕	๑๓,๕๓๒.๐๑
บ้านเสด็จ	๒,๓๓๐	๔๕,๐๖๐.๖๒	๓๗,๑๗๑.๐๖
รวม	๕,๙๒๙	๑๑๓,๔๙๐.๗๐	๙๓,๑๓๕.๘๗

(ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๘)

ภาพที่ ๔๐ แสดงปริมาณการปลูกยางพารา อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
(ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

(๑) การใช้พันธุ์ดี เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในพื้นที่อำเภอเคียนซา ส่วนใหญ่มีการใช้พันธุ์ที่มีการปรับปรุงสายพันธุ์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการผลิตจากกรมวิชาการเกษตร ทั้งที่ผลิตจากหน่วยงานของรัฐและจากบริษัทเอกชน ซึ่งมีการส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพันธุ์ที่ได้รับการรับรองอย่างต่อเนื่อง

(๒) การเตรียมดิน การเตรียมดินปลูกยางพารา ของเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในพื้นที่อำเภอเคียนซา ส่วนใหญ่เกษตรกรใช้วิธีการไถทิ้งแปลงให้ลึกในครั้งแรก บางรายอาจไม่มีการไถแปร และมีการใช้วัสดุปรับปรุงดินก่อนปลูกยางพาราใหม่น้อย

(๓) การปลูก เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในพื้นที่อำเภอเคียนซา ร้อยละ ๕ ใช้รถชุด (รถชุด/รถแบ็คโฮ) และร้อยละ ๙๕ ใช้วิธีการขุดด้วยมือ เกษตรกรจะปลูกยางพาราโดยใช้ต้นพันธุ์ที่ดูแลในถุงปลูก บางครั้งใช้ต้นพันธุ์ที่ยังไม่ได้อายุ (๑ – ๒ ฉัตร) ทำให้มักเสียหายและต้องมีการปลูกซ่อมแซม โดยปลูกในหลุมที่ขุดไว้ และมีเกษตรกรส่วนน้อยที่รองก้นหลุมก่อนปลูก

(๔) ระบบการให้น้ำ เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในพื้นที่อำเภอเคียนซา ส่วนใหญ่มักจะไม่ได้ติดตั้งระบบน้ำในสวนยางพารา

(๕) การดูแลรักษา เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในพื้นที่อำเภอเคียนซา ยังมีการจัดการสวนไม่ประณีต มีวัชพืชขึ้นรก โดยมีกำจัดวัชพืช ปีละ ๑ – ๒ ครั้ง

(๖) การใส่ปุ๋ย เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในพื้นที่อำเภอเคียนซา ส่วนใหญ่แบ่งใส่ปุ๋ยจำนวน ๒ ครั้ง คือ ช่วงต้นฤดูฝน และปลายฤดูฝน ตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร โดยสูตรปุ๋ยจะแตกต่างกันไปตามการได้รับคำแนะนำ เช่น คำแนะนำจากการอ่านค่าวิเคราะห์ดิน คำแนะนำจากร้านเคมีภัณฑ์ เป็นต้น

(๗) การเก็บเกี่ยว เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในพื้นที่อำเภอเคียนซา ส่วนใหญ่จ้างแรงงานในการเก็บเกี่ยวผลผลิต ส่วนใหญ่โดยแบ่งในอัตราส่วน ๖๐ : ๔๐ และอื่น ๆ ตามข้อตกลง และมีเกษตรกรบางส่วนที่เก็บเกี่ยวโดยใช้แรงงานในครัวเรือน

(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว ส่วนใหญ่เก็บเกี่ยวผลผลิตในรูปของน้ำยางสด และนำผลผลิตน้ำยางสดมาส่งที่จุดรับซื้อที่นัดหมายกันไว้ ซึ่งจุดรับซื้อจะส่วนใหญ่จะมีการแปรรูปเป็นยางแผ่นดิบรมควันก่อนส่งโรงงานแปรรูป (ชุมนุมสหกรณ์กองทุนสวนยางสุราษฎร์ธานี จำกัด ตั้งอยู่ที่ อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี) และส่วนน้อยส่งผลผลิตน้ำยางสู่โรงงานแปรรูปเลย

(๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในพื้นที่อำเภอเคียนซา ส่วนใหญ่ยังไม่มีการจัดการศัตรูพืชอย่างยั่งยืน และมักแก้ไขปัญหาที่ปลายเหตุ

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ยางพารา					←	△	→				▽	
			←								→	

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

ปลูกสูงสุด

ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๔๑ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกยางพารา ในอำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเคียนซา และการยางแห่งประเทศไทย สาขาเคียนซา, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอเคียนซา มีต้นทุนการผลิตยางพารา เป็นเงิน ๒๕,๕๗๕ บาท/ไร่

ตารางที่ ๕๔ แสดงต้นทุนการผลิตยางพารา ต่อไร่ ปี ๒๕๖๘ อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

รายการ	บาท
พันธุ์	๒,๑๗๕
ปุ๋ยอินทรีย์	๑,๒๐๐
ปุ๋ยเคมี	๑,๗๐๐
ฮอร์โมน/อาหารเสริม	๑,๑๐๐
สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช	๖๐๐
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ก่อนการเก็บเกี่ยว	๔,๕๐๐
ค่าจ้างเก็บเกี่ยว	๙,๐๐๐
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ หลังการเก็บเกี่ยว (รวมค่าขนส่ง)	๔,๕๐๐
ค่าพลังงาน	๘๐๐
รวม	๒๕,๕๗๕

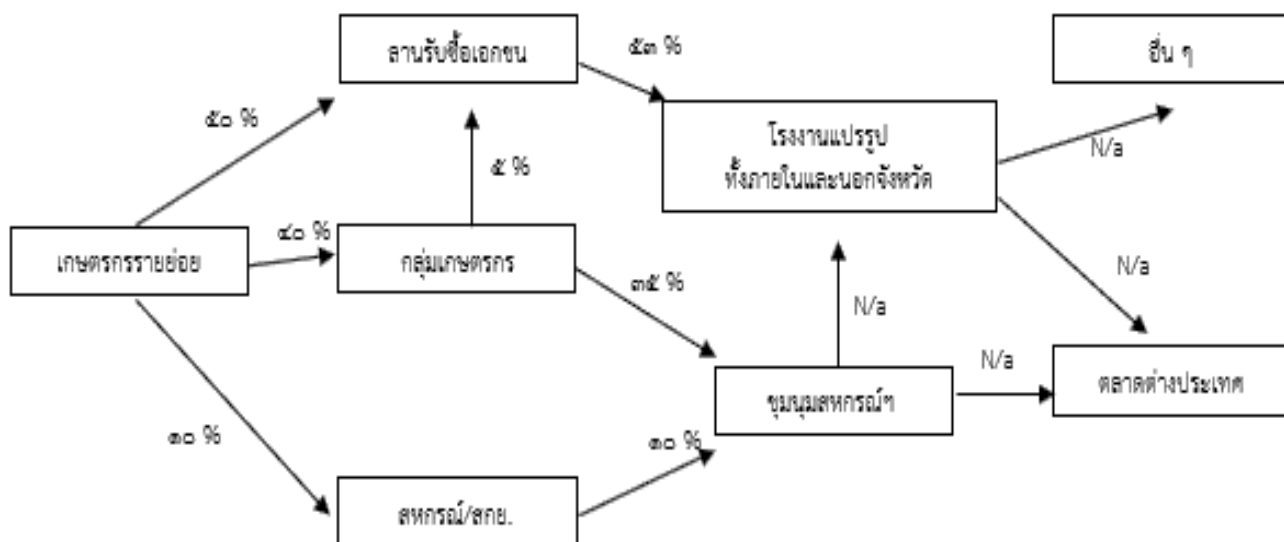
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเคียนซา, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในพื้นที่อำเภอเคียนซา ทั้งหมดเป็นเกษตรกรรายย่อย จำหน่ายผลผลิตสู่แหล่งรับซื้อเอกชนในพื้นที่ แต่มีบางส่วนที่มีการรวมกลุ่มในรูปสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร รวมผลผลิตจำหน่ายให้แก่โรงงานแปรรูป โดยสหกรณ์ส่วนใหญ่จะทำการแปรรูปเป็นยางแผ่นดิบรมควันก่อนจำหน่าย เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิต รายละเอียดตามวิธีการตลาด

(๑) วิธีการตลาดยางพารา

เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ ๔๒ แสดงวิธีการตลาดยางพารา ของอำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

(ที่มา : การยางแห่งประเทศไทย สาขาเคียนซา, พ.ศ. ๒๕๖๗)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีจุดรับซื้อยางพารา จำนวน ๗ แห่ง โดยตั้งอยู่ตำบลเคียนซา จำนวน ๒ แห่ง ตำบลพ่วงพรมคร จำนวน ๒ แห่ง ตำบลเขาตอก จำนวน ๑ แห่ง ตำบลรัษฎคามวารี จำนวน ๑ แห่ง และตำบลบ้านเสด็จ จำนวน ๑ แห่ง ที่ขึ้นทะเบียนและอยู่ในความดูแลของการยางแห่งประเทศไทย สาขาเคียนซา

ภาพที่ ๔๓ แสดงแหล่งรับซื้อยางพารา อำเภอเคียนซา

(ที่มา : การยางแห่งประเทศไทย สาขาเคียนซา, พ.ศ. ๒๕๖๗)

๓) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอเคียนซา มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบ ด้านการผลิตยางพารา จำนวน ๘ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

- การจัดการสวนยางพารา
- การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

ตารางที่ ๕๕ แสดงเกษตรกรต้นแบบยางพารา อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๑	นายวินัย ไชยฤกษ์	๖	บ้านเสด็จ	เคียนซา	๒๕๖๑	- การจัดการสวนยางพารา - การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน
๒	นายสงคราม ราชธานี	๑๘	บ้านเสด็จ	เคียนซา	๒๕๖๑	- การจัดการสวนยางพารา
๓	นางดลพร จันทรเดช	๑	เขาตอก	เคียนซา	๒๕๖๐	- การจัดการสวนยางพารา
๔	นางวิลาวรรณ ลิม เจษฎาพงษ์	๔	อรัญคามวารี	เคียนซา	๒๕๖๕	- การจัดการสวนยางพารา - การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน
๕	นายกิตติ คำทิพย์	๔	อรัญคามวารี	เคียนซา	๒๕๖๕	- การจัดการสวนยางพารา
๖	นายสนาน ราชพิบูลย์	๑๓	พ่วงพรมคร	เคียนซา	๒๕๖๕	- การจัดการสวนยางพารา
๗	นาย เรวจน์ ชัยคง	๓	อรัญคามวารี	เคียนซา	๒๕๖๕	- การจัดการสวนยางพารา
๘	นายพัฒนพงษ์ ประพัฒน์	๓	เคียนซา	เคียนซา	๒๕๖๐	- การจัดการสวนยางพารา

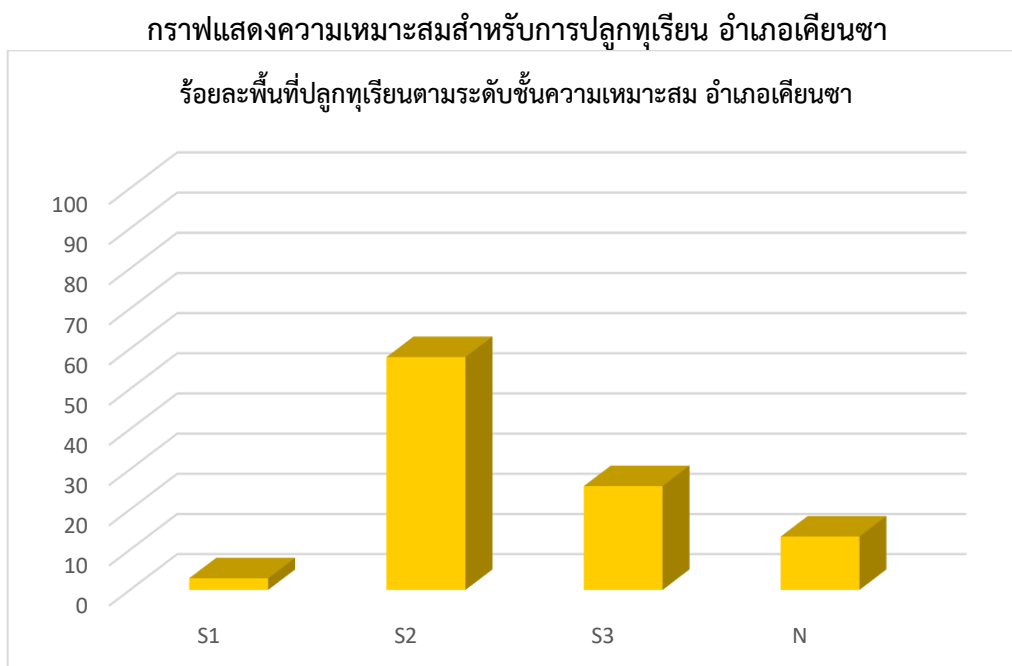
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเคียนซา, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๑.๔.๓ ชนิดสินค้าทุเรียน

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอเคียนซา มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกทุเรียน จำนวน ๔๐๒,๖๗๙ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๑๑,๖๗๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒.๙๐ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๒๓๓,๔๖๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๙๘ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๑๐๔,๐๓๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๘๔ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๕๓,๕๑๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๒๙

ภาพที่ ๔๕ แสดงร้อยละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับทุเรียน อำเภอเคียนซา
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเคียนซา, พ.ศ. ๒๕๖๘)

(๒) พื้นที่ปลูกทุเรียน

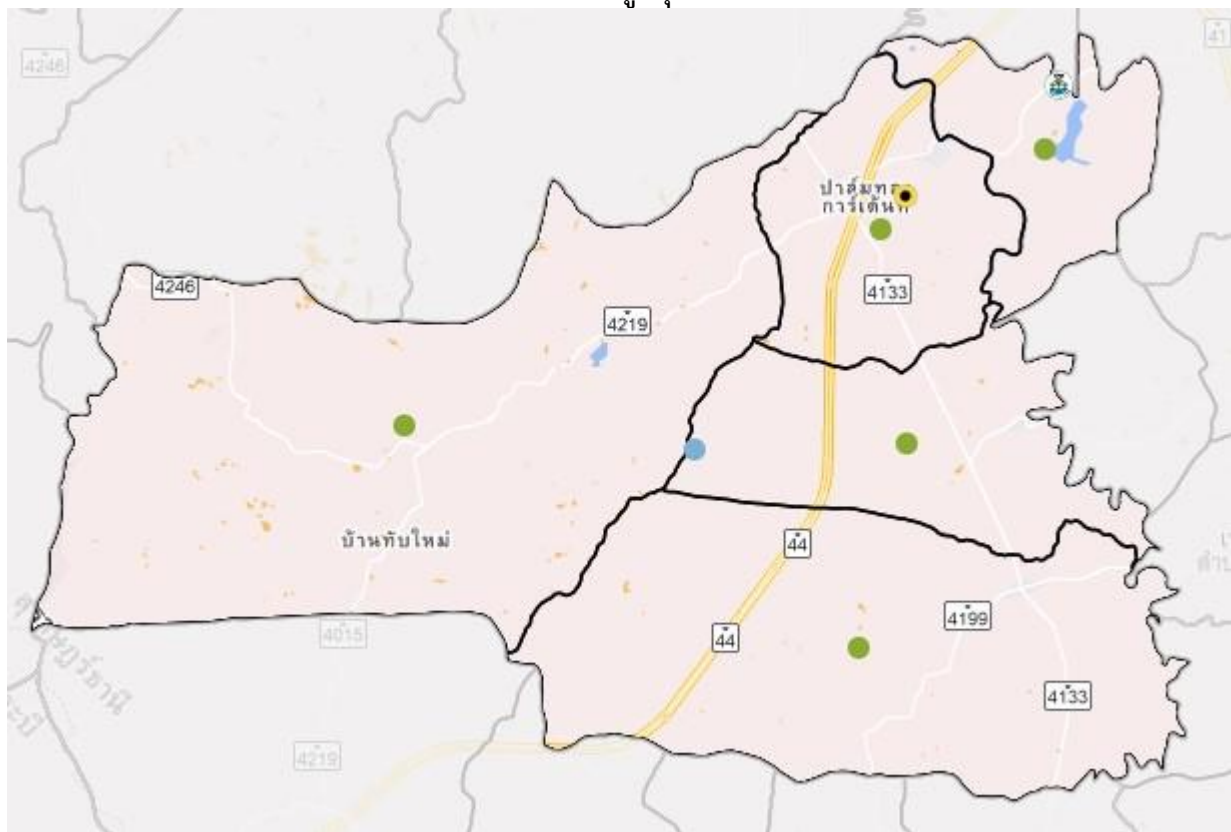
อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีพื้นที่ปลูกทุเรียน จำนวน ๕,๐๙๗.๒๙ ไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุด คือ ตำบลบ้านเสด็จ จำนวน ๓,๒๓๓.๒๘ ไร่ รองลงมาคือตำบลพ่วงพรมคร จำนวน ๘๑๙.๓๐ ไร่ และตำบลอรัญคามวารี จำนวน ๓๙๖.๒๐ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๕๗ แสดงพื้นที่ปลูกทุเรียน (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอเคียนซา

ที่	ตำบล	ครัวเรือน	แปลง	เนื้อที่ (ไร่)
๑	เคียนซา	๖๗	๗๓	๓๐๘.๕๗
๒	พ่วงพรมคร	๑๓๔	๗๕๐	๘๑๙.๓๐
๓	เขาตอก	๘๔	๙๒	๓๓๙.๙๕
๔	อรัญคามวารี	๕๐	๕๙	๓๙๖.๒๐
๕	บ้านเสด็จ	๓๓๔	๔๑๐	๓,๒๓๓.๒๘
	รวม	๖๖๖	๗๘๔	๕,๐๙๗.๒๙

(ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๘)

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกทุเรียน อำเภอกะเนียน

ภาพที่ ๔๖ แสดงพื้นที่ปลูกทุเรียน (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอกะเนียน
(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๘)

(๓) พื้นที่ปลูกทุเรียนตามระดับชั้นความเหมาะสม

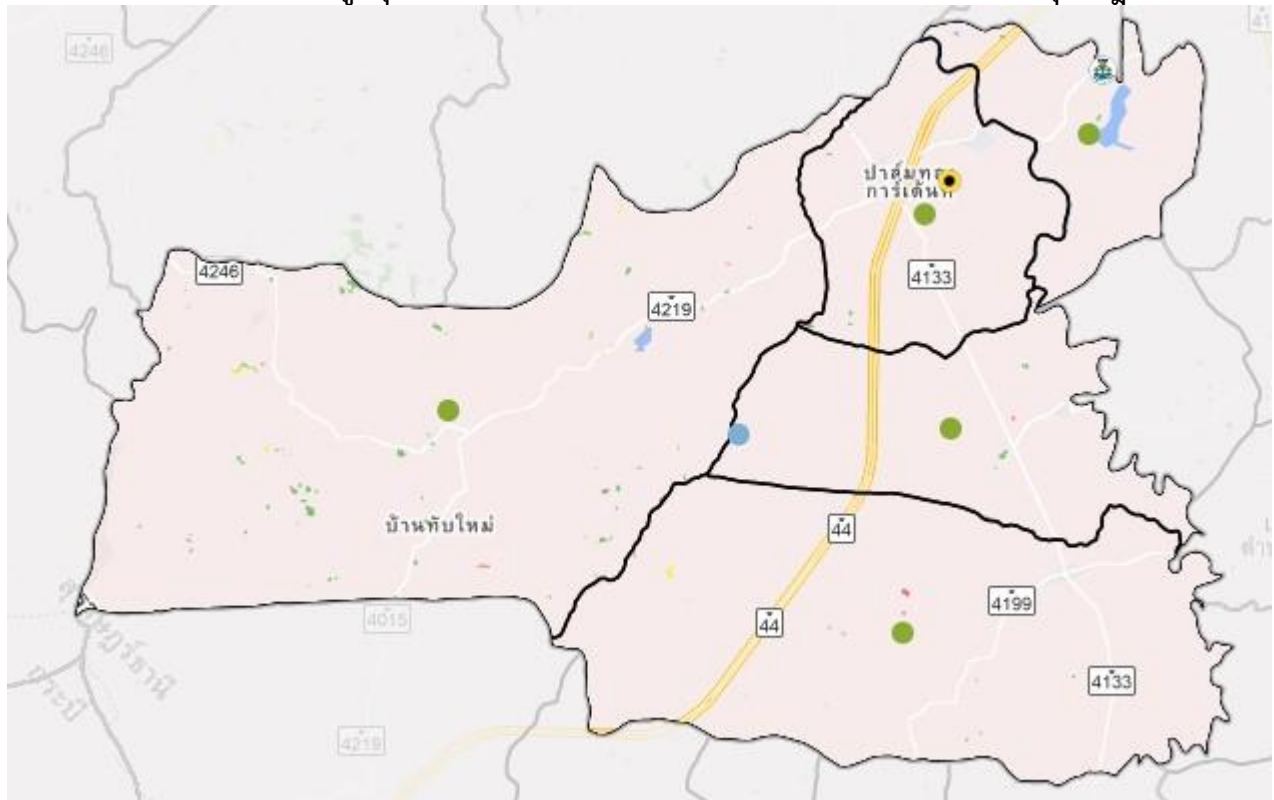
อำเภอกะเนียน มีพื้นที่ปลูกทุเรียน ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๔,๖๖๐ ไร่ โดยมีพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๓๒๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖.๘๗ มีพื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๔,๓๒๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๒.๘๓ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๑๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๐ โดยไม่มีการปลูกในพื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓)

ตารางที่ ๕๘ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกทุเรียน อำเภอกะเนียน

พื้นที่ปลูกทุเรียน เงาะ และมังคุด อำเภอกะเนียน จังหวัดสุราษฎร์ธานี			
สัญลักษณ์	คำอธิบาย	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
S1	ชั้นความเหมาะสมสูง	320	6.87
S2	ชั้นความเหมาะสมปานกลาง	4,326	92.83
N	ไม่เหมาะสม	14	0.30
รวม		4,660	100.00

(ที่มา : สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๑, พ.ศ. ๒๕๖๘)

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกทุเรียนตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอกะเนียน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ ๔๗ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกทุเรียนตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอกะเนียน

(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๘)

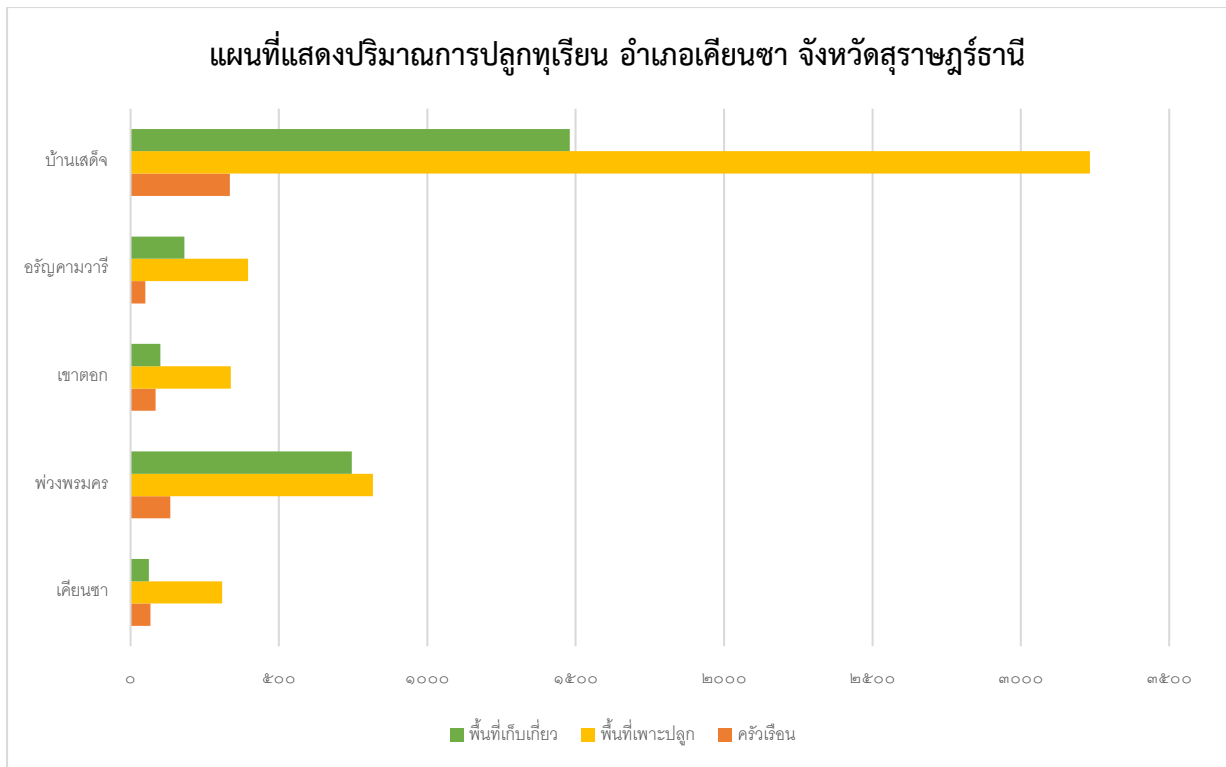
๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอกะเนียน มีพื้นที่การปลูกทุเรียน จำนวน ๕,๐๙๓.๐๔ ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยวจำนวน ๒,๕๖๙.๐๑ ไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกมากอยู่ที่ตำบลบ้านเสด็จ จำนวน ๓,๒๓๓.๒๘ ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยวจำนวน ๑,๔๘๐ ไร่ รองลงมาคือตำบล พ่วงพรมคร จำนวน ๘๑๗.๐๕ ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยวจำนวน ๗๔๕.๘๙ ไร่ และตำบลอรัญคามวารี จำนวน ๓๙๖.๒๐ ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยวจำนวน ๑๘๑.๐๗ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๕๙ แสดงปริมาณการปลูกทุเรียน อำเภอกะเนียน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตำบล	ครัวเรือน	พื้นที่เพาะปลูก	พื้นที่เก็บเกี่ยว
เคียนซา	๖๗	๓๐๘.๕๗	๖๑.๗๙
พ่วงพรมคร	๑๓๔	๘๑๗.๐๕	๗๔๕.๘๙
เขาดอก	๘๔	๓๓๗.๙๕	๑๐๐.๒๗
อรัญคามวารี	๕๐	๓๙๖.๒๐	๑๘๑.๐๗
บ้านเสด็จ	๓๓๔	๓,๒๓๓.๒๘	๑,๔๘๐
รวม	๖๖๖	๕,๐๙๓.๐๔	๒,๕๖๙.๐๑

(ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๘)

ภาพที่ ๔๘ แสดงปริมาณการปลูกทุเรียน อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
(ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

(๑) การใช้พันธุ์ดี เกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนในพื้นที่อำเภอเคียนซา ส่วนใหญ่ปลูกทุเรียนพันธุ์หมอนทอง เนื่องจากมีตลาดรองรับมากกว่าพันธุ์อื่น แหล่งพันธุ์มีทั้งภายในจังหวัดและต่างจังหวัด ส่วนใหญ่เป็นทุเรียนที่ขยายพันธุ์ด้วยการเสียบยอด

(๒) การเตรียมดิน การเตรียมดินปลูกทุเรียนในพื้นที่อำเภอเคียนซา ส่วนใหญ่เกษตรกรใช้วิธีการไถทั้งแปลงให้ลึกในครั้งแรก การเตรียมดินมีความประณีตมากกว่าปลูกไม้ยืนต้นชนิดอื่น บางรายมีการโรยปูนขาวเพื่อกำจัดเชื้อราต้นเหตุศัตรูพืช

(๓) การปลูก เกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนในพื้นที่อำเภอเคียนซา ใช้วิธีการขุดด้วยมือ มีการรองพื้นด้วยปุ๋ยอินทรีย์/ปุ๋ยคอก

(๔) ระบบการให้น้ำ เกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนในพื้นที่อำเภอเคียนซา ส่วนใหญ่มีการติดตั้งระบบน้ำในสวนทุเรียน โดยมีแหล่งน้ำต้นทุนแตกต่างกันไปตามสภาพพื้นที่

(๕) การดูแลรักษา เกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนมีความประณีตในการดูแลรักษาสวนทุเรียนเป็นอย่างดี มีการตรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากเป็นพืชที่มีมูลค่าและความละเอียดอ่อนสูง

(๖) การใส่ปุ๋ย เกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนในพื้นที่อำเภอเคียนซา มีการแบ่งใส่ปุ๋ยตามช่วงเวลาที่ดินทุเรียนต้องการ เนื่องจากไม่มีข้อจำกัดเรื่องการให้น้ำ มักแบ่งใส่ปุ๋ย จำนวน ๓ ระยะ ดังนี้ ช่วงหลังเก็บเกี่ยว ช่วงบำรุงต้นก่อนออกดอก ช่วงบำรุงดอกและผล โดยมีการให้อาหารเสริมโดยการฉีดพ่นทางใบเป็นครั้งคราว โดยได้รับคำแนะนำจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

(๗) การเก็บเกี่ยว เกษตรกรส่วนใหญ่จะมีแรงงานในครัวเรือนเก็บเกี่ยวผลผลิต และบางส่วนจะมีพ่อค้าเข้ามาเหมาภายในสวนทุเรียน แต่คุณภาพในการเก็บเกี่ยวโดยใช้แรงงานในครัวเรือนจะมีคุณภาพมากกว่า

(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว หากใช้แรงงานในครัวเรือนเก็บเกี่ยว จะนำผลผลิตมาคัดแยกตามขนาดและคุณภาพ ก่อนนำไปจำหน่าย

(๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู เกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนในพื้นที่อำเภอเคียนซา มีการดูแลและการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืชอย่างเข้มข้น ส่วนใหญ่ใช้สารเคมีและได้รับคำแนะนำจากร้านค้าเคมีภัณฑ์

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ทุเรียน					←	△	→					
	←	→					←	▽	→			

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

ปลูกสูงสุด

ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๔๙ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกทุเรียนในอำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเคียนซา และศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนในอำเภอเคียนซา,พ.ศ. ๒๕๖๕)

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอเคียนซา มีต้นทุนการผลิตทุเรียน เป็นเงิน ๑๓,๔๕๐ บาท ต่อไร่ เกษตรกรใช้ทุนของตนเองและกู้จาก ธ.ก.ส. ในการจัดการสวนทุเรียน

ตารางที่ ๖๐ แสดงต้นทุนการผลิตทุเรียนต่อไร่ ปี ๒๕๖๗ อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

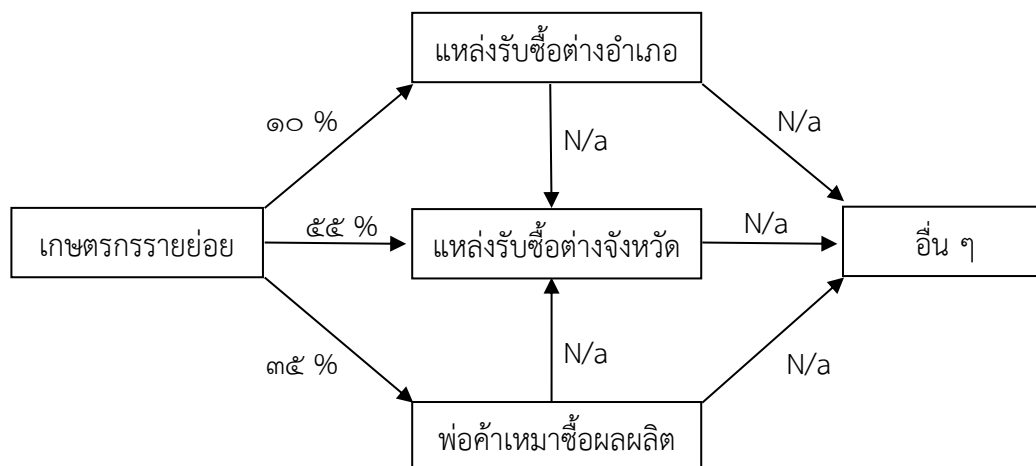
รายการ	บาท
พันธุ์	๒,๐๐๐
ปุ๋ยอินทรีย์	๙๐๐
ปุ๋ยเคมี	๓,๖๐๐
ฮอร์โมนพืช/อาหารเสริม	๓,๐๐๐
สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช	๑,๑๐๐
ค่าเก็บเกี่ยว	๒,๗๐๐
ค่าพลังงาน	๑๕๐
รวม	๑๓,๔๕๐

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเคียนซา, ๒๕๖๘)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

เกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนในพื้นที่อำเภอเคียนซา ทั้งหมดเป็นเกษตรกรรายย่อย มีการจำหน่ายแบบแยกรายกัน และจำหน่ายทุเรียนในรูปของผลสด ทั้งนี้ พื้นที่อำเภอเคียนซาไม่มีแหล่งรับซื้อผลผลิต เกษตรกรจึงต้องนำผลผลิตไปจำหน่ายในพื้นที่ต่างอำเภอและต่างจังหวัด

(๑) วิธีการตลาด

ภาพที่ ๕๐ แสดงวิธีการตลาดทุเรียนของอำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

(ที่มา : ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลบ้านเสด็จ และศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลเขาตอก, ๒๕๖๗)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ไม่มีจุดรับซื้อผลผลิตทุเรียน

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอเคียนซา มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยเกษตรกรที่เป็นต้นแบบด้านการผลิตทุเรียน จำนวน

๗ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

๑) การจัดการสวนทุเรียน

ตารางที่ ๖๑ แสดงเกษตรกรต้นแบบ อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๑	นายจ่านงค์ ประดับ	๑๐	บ้านเสด็จ	เคียนซา	๒๕๖๑	การจัดการสวนทุเรียน
๒	นายอดุลย์ ประเสริฐ	๒	พ่วงพรมคร	เคียนซา	๒๕๖๓	การจัดการสวนทุเรียน
๓	นายธรรมรงค์ เกตุเกิดเกล้า	๔	อรัญคามวารี	เคียนซา	๒๕๖๔	การจัดการสวนทุเรียน
๔	นางสาวกัลยา แซ่ลิ้ม	๗	เคียนซา	เคียนซา	-	- การจัดการสวนทุเรียน
๕	นายศราวุฒิ โพธิ์เพชร	๓	เขาตอก	เคียนซา	-	- การจัดการสวนทุเรียน
๖	นายณที นุ่นมา	๒	พ่วงพรมคร	เคียนซา	-	- การจัดการสวนทุเรียน
๗	นายอดุลย์ ประเสริฐ	๒	พ่วงพรมคร	เคียนซา	-	- การจัดการสวนทุเรียน

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเคียนซา, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๒. ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ตารางที่ ๖๒ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ประสบ ปัญหา)	ความสำคัญ เร่งด่วน
ด้านการผลิตสินค้าและการตลาด ๑. ขาดความรู้ทางด้านวิชาการ ๒. มีสภาพดินขาดความอุดมสมบูรณ์ (ดินเสื่อมโทรม) ๓. สภาพสิ่งแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว	๑. ภัยพิบัติ (แล้ง) ๒. การระบาดของโรคและแมลง ๓. ต้นทุนการผลิตสูง ขาดแคลนแหล่งเงินทุน	การเตรียมการ/แผนสำหรับการรับมือกับสถานการณ์ภัยธรรมชาติ ส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เช่น การสร้างแหล่งน้ำ การทำฝาย ฯลฯ ส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งทุนของเกษตรกร ส่งเสริมองค์ความรู้ในด้านการจัดการทรัพยากรอย่างเป็นระบบ	ทุกหมู่บ้าน	มาก
ด้านเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ๑. การแปรรูปผลผลิตและการจัดการด้านตลาด ๒. การจัดการกลุ่มที่ดี	๑. ภัยพิบัติ (แล้ง) ๒. การระบาดของโรคและแมลง ๓. ต้นทุนการผลิตสูง ขาด เกษตรกรส่วนใหญ่อยู่ในการปลูกพืช	๑. พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่เข้ามาช่วยเหลือเกษตรกร รุ่นเก่า ๒. ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาช่วยในการส่งเสริมการปฏิบัติ ๓. จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ต้นแบบเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการผลิต ที่เหมาะสมให้แก่เกษตรกร รวมทั้งการสร้างต้นแบบในการปฏิบัติที่เหมาะสมเพื่อสร้างแรงจูงใจและให้เกษตรกรเกิดความเชื่อมั่นในการตัดสินใจปฏิบัติตาม	ทุกหมู่บ้าน	มาก
ด้านการแปรรูปผลผลิตและผลิตภัณฑ์ ๑. ต้นทุนการผลิตสูง ๒. รายได้รายจ่ายไม่สมดุล	๑. ภัยพิบัติ (แล้ง) ๒. การระบาดของโรคและแมลง ๓. ต้นทุนการผลิตสูง ๔. ขาดแคลนอุปกรณ์	๑. สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ให้กับเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกร ๒. สนับสนุนการผลิตสู่การรับรองมาตรฐาน ๓. วางแผนการผลิตทั้งในส่วนด้านการปลูกพืชและการแปรรูปให้สอดคล้องกัน ๔. สร้างแรงจูงใจและการรับรู้ให้เกษตรกรเห็นถึงความแตกต่างของราคา ก่อนการแปรรูปและหลังแปรรูปจำหน่าย	กลุ่มยุวเกษตรกร/กลุ่มแม่บ้าน เกษตรกร/กลุ่มส่งเสริมอาชีพ และวิสาหกิจชุมชน	ปานกลาง

๓. การจัดทำ TOWS Matrix

๓.๑ การวิเคราะห์ TOWS Matrix ของอำเภอเคียนซา

ตารางที่ ๖๓ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix

	จุดแข็ง (S) ๑.มีพื้นที่เพาะปลูกปาล์มน้ำมันยางพาราและทุเรียนมาก ๒.การคมนาคมสะดวก ๓. มีความหลากหลายทางภูมิศาสตร์และสภาพภูมิอากาศ ๔.หน่วยงานให้การสนับสนุนการส่งเสริมด้านการเกษตร ๕.มีแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ ๖.มีจุดเรียนรู้ศวก.และศวก.เครือข่าย ๗.สถาบันเกษตรกรมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนภาคเกษตร	จุดอ่อน (W) ๑.เกษตรกรนิยมปลูกพืชเชิงเดี่ยว ๒.พื้นที่ทำการเกษตรอยู่นอกเขตชลประทาน ๓.ลงทุนเพื่อเทคนิคและระบบการผลิตน้อย ๔.ผลตอบแทนที่ได้รับต่อพื้นที่น้อย ๕.พื้นที่ส่วนใหญ่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ ๖.ไม่มีแหล่งรับซื้อผลผลิต ๗.เกษตรกรส่วนใหญ่ขาดการรวมกลุ่ม ๘.ขาดการวางแผนการผลิต การตลาด และการบริหารจัดการผลผลิตที่ชัดเจน ๙.เกษตรกรขาดช่องทางการเข้าถึงแหล่งทุน ๑๐.เกษตรกรใช้สารเคมีในการทำเกษตรเพิ่มขึ้น ๑๑.เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ
โอกาส (O) ๑.ใช้เวลาว่างจากกิจกรรมเดียว โดยมีกิจกรรมเสริมที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ ๒.ใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นแทนปัจจัยการผลิตที่ซื้อมาจากแหล่งอื่น ๓.เกษตรกรสามารถผลิตสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่ตลาดต้องการ ๔.นโยบายระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ ๕.นโยบายปฏิรูปปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มทั้งระบบ ๖.นโยบายคาร์บอนเครดิต ๗.มีศูนย์เรียนรู้ ศวก. ๘.มีศักยภาพในการทำการท่องเที่ยวเชิงเกษตร	กลยุทธ์เชิงรุก (SO) ๑. การบริหารจัดการเชิงรุกของหน่วยงานในพื้นที่ ๒. การจัดทำฐานข้อมูล เพื่อแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ ๓. การพัฒนาศักยภาพด้านการตลาด	กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO) ๑. สร้างความเข้มแข็งให้แก่กลุ่ม/องค์กรเกษตรกร ๒. ส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๓. ส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งทุนของเกษตรกร ๔. ส่งเสริมองค์ความรู้ในด้านการจัดการทรัพยากรอย่างเป็นระบบ
ภัยคุกคาม (T) ๑.เกษตรกรไม่กล้าเสี่ยงลงทุน ๒.ขาดเงินทุน ๓.นโยบายรัฐเปลี่ยนแปลงบ่อย ๔.เกษตรกรส่วนมากเป็นผู้สูงอายุ ๕.ราคาสินค้าเกษตรผันผวน ๖.ราคาปัจจัยการผลิตมีแนวโน้มสูง ๗.เกิดภัยธรรมชาติรุนแรงและมีความถี่มาก	กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST) ๑. ส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เช่น การสร้างแหล่งน้ำ การทำฝาย ฯลฯ ๒. ส่งเสริมการสร้างภูมิคุ้มกันภายในตัวที่ดีแก่เกษตรกร เช่น การปลูกพืชผสมผสาน การเลี้ยงสัตว์ ฯลฯ	กลยุทธ์เชิงรับ (WT) ๑. การเตรียมการ/แผนสำหรับการรับมือกับสถานการณ์ภัยธรรมชาติ ๒. การสร้างมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตร เพื่อต่อช่องทางด้านราคา

๓.๒ การกำหนดกลยุทธ์ที่ได้จากการทำ TOWS Matrix ดังนี้

๑. กลยุทธ์เชิงรุก

- ๑.๑ การบริหารจัดการเชิงรุกของหน่วยงานในพื้นที่
- ๑.๒ การจัดทำฐานข้อมูล เพื่อแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ
- ๑.๓ การพัฒนาศักยภาพด้านการตลาด

๒. กลยุทธ์เชิงแก้ไข

- ๒.๑ สร้างความเข้มแข็งให้แก่กลุ่ม/องค์กรเกษตรกร
- ๒.๒ ส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ๒.๓ ส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งทุนของเกษตรกร
- ๒.๔ ส่งเสริมองค์ความรู้ในด้านการจัดการทรัพยากรอย่างเป็นระบบ

๓. กลยุทธ์เชิงรับ

- ๓.๑ การเตรียมการ/แผนสำหรับการรับมือกับสถานการณ์ภัยธรรมชาติ
- ๓.๒ การสร้างมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตร เพื่อต่อช่องทางด้านราคา

บทที่ ๓

ทิศทาง/แนวทางการพัฒนา

๑. แนวทางการพัฒนา

๑.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง)

๑.๑ ด้านพืช

๑. เร่งรัดพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตร
 - พัฒนาและส่งเสริมแหล่งสถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ
 - พัฒนาขยายแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรให้เพียงพอตลอดฤดูกาล โดยเฉพาะในฤดูแล้ง
๒. ส่งเสริมสนับสนุน การรวมกลุ่มประกอบอาชีพ ส่งเสริมเพิ่มพูนรายได้ และใช้ เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ โดยแยกเป็นรายพืช
๓. จัดวางระบบการตลาดเกษตร หรือร้านค้าชุมชน ลดการผูกขาดด้านการตลาด เกษตรสร้างกลุ่มเครือข่ายเกษตร จัดทำวิสาหกิจชุมชน ระดับหมู่บ้าน ระดับ ตำบล ระดับอำเภอมีความยุติธรรมทุกฝ่าย
๔. จัดระบบสนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตร ที่มีคุณภาพและเป็นธรรม ทั้งพันธุ์พืช, สัตว์, อาหารสัตว์, ยาเคมีตลอดจนข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ อย่างทั่วถึง
๕. เน้นด้านอาหารปลอดภัยจากสารพิษ
๖. พัฒนาระดับองค์กรเกษตรกรให้มีคุณภาพ ให้เป็นจุดกลางของการพัฒนาในชุมชน
๗. การรักษาสิ่งแวดล้อมด้านน้ำ ลำธารและการจัดการน้ำ
๘. สร้างจิตสำนึกในการรักษาวัฒนธรรมชาติและแหล่งสภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ปลอดภัยจากมลภาวะ
๙. มีการปรับปรุงข้อมูลเพื่อการพัฒนาด้านการเกษตร พร้อมเผยแพร่สู่เกษตรกร
๑๐. ส่งเสริมการปลูกพืชพันธุ์ที่ดีทดแทนพันธุ์ที่ไม่มีคุณภาพ เช่น ปาล์มน้ำมัน, ยางพารา

๑.๒ ด้านปศุสัตว์

๑. เน้นการเลี้ยงแบบรูปฟาร์มและมีการจัดการที่ดี
๒. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้สูง
๓. เน้นการพัฒนาพันธุ์แต่อนุรักษ์พันธุ์พื้นเมือง
๔. มีการควบคุมการผลิตทั้งระบบ (จากผลิตสู่การบริโภค)
๕. มีการสุขาภิบาลอย่างต่อเนื่อง

๑.๓ ด้านประมง

๑. พัฒนาให้องค์กรเข้มแข็ง
๒. มีการเชื่อมโยงและสร้างเครือข่าย
๓. เน้นพัฒนาสู่ธุรกิจ
๔. เป็นองค์กรหลักในชุมชนเพื่อการพัฒนา

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์ (สิ่งที่คาดหวังหรือผลสำเร็จที่จะให้เกิด)

- เพื่อให้เกษตรกรสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตได้
- เพื่อให้เกษตรกรสามารถผลิตสินค้าที่มีมาตรฐานและตรงกับความต้องการของตลาด
- เพื่อให้ครัวเรือนในพื้นที่สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน (วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอย่างไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าประสงค์)

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์ ส่งเสริมการพัฒนามาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตร

โครงการที่ ๑ ส่งเสริมการผลิตสินค้าคุณภาพตามมาตรฐาน GAP

กลยุทธ์ที่ ๒ กลยุทธ์ สร้างภูมิคุ้มกันภายในตัวที่ดี

โครงการที่ ๑ พัฒนาการผลิตอาหารปลอดภัยเพื่อบริโภคในครัวเรือน

โครงการที่ ๒ ส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง

๑.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร

๑.๒.๑ YSF

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์ (สิ่งที่คาดหวังหรือผลสำเร็จที่จะให้เกิด)

- เพื่อให้เกษตรกรรุ่นใหม่มีความรักและภาคภูมิใจในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม
- เพื่อให้เกิดการสร้างเครือข่ายของเกษตรกรรุ่นใหม่ในพื้นที่

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน (วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอย่างไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าประสงค์)

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์ การพัฒนาเครือข่ายเกษตรกรรุ่นใหม่

โครงการที่ ๑ พัฒนาเครือข่ายเกษตรกรรุ่นใหม่

๑.๒.๒ วิสาหกิจชุมชน

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชน

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน (วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอย่างไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าประสงค์)

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์ พัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชนสู่ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร

โครงการที่ ๑ ส่งเสริมพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชนสู่ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร

๑.๒.๓ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร/กลุ่มยุวเกษตรกร/กลุ่มส่งเสริมอาชีพ

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- เพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร/กลุ่มยุวเกษตรกร/กลุ่มส่งเสริมอาชีพ

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน (วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอย่างไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าประสงค์)

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์ พัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร/กลุ่มยุวเกษตรกร/กลุ่มส่งเสริมอาชีพ

โครงการที่ ๑ พัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร/กลุ่มยุวเกษตรกร/กลุ่มส่งเสริมอาชีพ

โครงการที่ ๒ สร้างเครือข่ายกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร/กลุ่มยุวเกษตรกร/กลุ่มส่งเสริมอาชีพ

๑.๒.๔ แปลงใหญ่

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตของแปลงใหญ่

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน (วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอย่างไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าประสงค์)

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของแปลงใหญ่

โครงการที่ ๑ ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของแปลงใหญ่

โครงการที่ ๒ ยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรแปลงใหญ่

โครงการที่ ๒ พัฒนาศักยภาพแปลงใหญ่สู่ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร

๑.๒.๕ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน (วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอย่างไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าประสงค์)

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

สินค้าเกษตร

โครงการที่ ๑ พัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรให้มีความพร้อม

ต่อการให้บริการเกษตรกร

โครงการที่ ๒ พัฒนาศักยภาพศูนย์ฯ เครือข่าย

โครงการที่ ๓ ส่งเสริมการพัฒนาประธานศูนย์ฯ เครือข่าย

๑.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร

๑.๓.๑ ที่ดิน

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- เพื่อยกระดับผลิตภาพของดิน

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์ การยกระดับโครงสร้างของดินให้เหมาะสมกับการเพาะปลูก

โครงการที่ ๑ ส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการจัดการดินที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่

๑.๓.๒ แหล่งน้ำ

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์ ขยายเขตให้บริการของแหล่งน้ำธรรมชาติ

โครงการที่ ๑ พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรกรรม

โครงการที่ ๒ ขยายเขตให้บริการแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรกรรม

๑.๔ การแปรรูปผลผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- เพื่อพัฒนาการแปรรูปผลผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์ สร้างรายได้เสริมแก่ชุมชนอย่างยั่งยืน

โครงการที่ ๑ ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์

๒. ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ/ตำบล

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
พัฒนาการผลิต สินค้า	๑. โครงการ ส่งเสริมการ ผลิตสินค้าคุณภาพตาม มาตรฐาน GAP	- เพื่อให้ เกษตรกร สามารถเพิ่ม ประสิทธิภาพ การผลิตได้ - เพื่อให้ เกษตรกร สามารถผลิต สินค้าที่มี มาตรฐานและ ตรงกับความ ต้องการของ ตลาด	เกษตรกร ผู้ปลูก ทุเรียน	ทุกตำบล	๑. วางแผนการ ดำเนินงาน ๒. การฝึกอบรม เกษตรกร ๓. สนับสนุน ปัจจัยการผลิต ๔. ติดตามผล	๔๐	๑๒,๐๐๐	๔๐	๑๒,๐๐๐	๔๐	๑๒,๐๐๐					สำนักงาน เกษตร อำเภอเคียน ซา
	๒. โครงการ พัฒนาการ ผลิตอาหารปลอดภัยเพื่อ บริโภคในครัวเรือน	- เพื่อให้ ครัวเรือนใน พื้นที่สามารถ พึ่งพาตนเองได้ อย่างยั่งยืน	เกษตรกร ในพื้นที่ จำนวน ๑๘๐ ราย	ทุกตำบล	๑. วางแผนการ ดำเนินงาน ๒. การฝึกอบรม เกษตรกร ๓. สนับสนุน ปัจจัยการผลิต ๔. ติดตามผล	๖๐	๒๔,๐๐๐	๖๐	๒๔,๐๐๐	๖๐	๒๔,๐๐๐					สำนักงาน เกษตร อำเภอเคียน ซา
	๓. โครงการ ส่งเสริม เศรษฐกิจพอเพียง	- เพื่อให้ ครัวเรือนใน พื้นที่สามารถ พึ่งพาตนเองได้ อย่างยั่งยืน	เกษตรกร ในพื้นที่ จำนวน ๑๘๐ ราย	ทุกตำบล	๑. วางแผนการ ดำเนินงาน ๒. การฝึกอบรม เกษตรกร ๓. สนับสนุน ปัจจัยการผลิต ๔. ติดตามผล	๖๐	๒๔,๐๐๐	๖๐	๒๔,๐๐๐	๖๐	๒๔,๐๐๐					สำนักงาน เกษตร อำเภอเคียน ซา

พัฒนา เกษตรกร/ กลุ่ม/องค์กร	๑. โครงการ พัฒนา เครือข่ายเกษตรกรรุ่นใหม่	- เพื่อให้ เกษตรกรรุ่น ใหม่มีความรัก และภาคภูมิใจ ในการ ประกอบอาชีพ เกษตรกรรม - เพื่อให้เกิด การสร้าง เครือข่ายของ เกษตรกรรุ่น ใหม่ในพื้นที่	เกษตรกร ในพื้นที่ จำนวน ๓๐ ราย	ทุกตำบล	๑. วางแผนการ ดำเนินงาน ๒. การฝึกอบรม เกษตรกร ๓. สนับสนุน ปัจจัยการผลิต ๔. ติดตามผล	๑๐	๕,๐๐๐	๑๐	๕,๐๐๐	๑๐	๕,๐๐๐					สำนักงาน เกษตร อำเภอเคียน ซา
	๒. โครงการ ส่งเสริม พัฒนาศักยภาพวิสาหกิจ ชุมชนสู่ผู้ประกอบการ ธุรกิจเกษตร	- เพื่อสร้าง ความเข้มแข็ง ให้กลุ่ม วิสาหกิจชุมชน	วิสาหกิจ ชุมชนใน พื้นที่ จำนวน ๕ กลุ่ม	ทุกตำบล	๑. วางแผนการ ดำเนินงาน ๒. การฝึกอบรม ๓. สนับสนุน ปัจจัยการผลิต ๔. ติดตามผล			๕	๑๐,๐๐๐	๕	๑๐,๐๐๐					สำนักงาน เกษตร อำเภอเคียน ซา
	๓. โครงการ พัฒนา ศักยภาพกลุ่มแม่บ้าน เกษตรกร/กลุ่มยุว เกษตรกร/กลุ่มส่งเสริม อาชีพ	- เพื่อพัฒนา ศักยภาพกลุ่ม แม่บ้าน เกษตรกร/กลุ่ม ยุวเกษตรกร/ กลุ่มส่งเสริม อาชีพ	กลุ่มแม่บ้าน เกษตรกรใน พื้นที่ จำนวน ๑ กลุ่ม	ทุกตำบล	๑. วางแผนการ ดำเนินงาน ๒. การฝึกอบรม ๓. สนับสนุน ปัจจัยการผลิต ๔. ติดตามผล	๑	๒๐,๐๐๐			๑	๒๐,๐๐๐					สำนักงาน เกษตร อำเภอเคียน ซา
	๔. โครงการ สร้าง เครือข่ายกลุ่มแม่บ้าน เกษตรกร/กลุ่มยุว เกษตรกร/กลุ่มส่งเสริม อาชีพ	- เพื่อพัฒนา เครือข่ายกลุ่ม แม่บ้าน เกษตรกร/กลุ่ม ยุวเกษตรกร/ กลุ่มส่งเสริม อาชีพ	กลุ่มแม่บ้าน เกษตรกรใน พื้นที่ จำนวน ๑ กลุ่ม	ทุกตำบล	๑. วางแผนการ ดำเนินงาน ๒. การฝึกอบรม ๓. สนับสนุน ปัจจัยการผลิต ๔. ติดตามผล			๑	๒๐,๐๐๐	๑	๒๐,๐๐๐					สำนักงาน เกษตร อำเภอเคียน ซา

๕. โครงการ ส่งเสริมการ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ของแปลงใหญ่	- เพื่อพัฒนา ประสิทธิภาพ การผลิตของ แปลงใหญ่	แปลงใหญ่ ในพื้นที่ จำนวน ๓ แปลง	ทุกตำบล	๑. วางแผนการ ดำเนินงาน ๒. การฝึกอบรม ๓. สนับสนุน ปัจจัยการผลิต ๔. ติดตามผล	๑๐๐	๔๐,๐๐๐	๑๐๐	๔๐,๐๐๐								สำนักงาน เกษตร อำเภอเคียน ซา	
๖. โครงการ ยกระดับ มาตรฐานสินค้าเกษตร แปลงใหญ่	- เพื่อยกระดับ มาตรฐานสินค้า เกษตรแปลง ใหญ่	แปลงใหญ่ ในพื้นที่ จำนวน ๓ แปลง	ทุกตำบล	๑. วางแผนการ ดำเนินงาน ๒. การฝึกอบรม ๓. สนับสนุน ปัจจัยการผลิต ๔. ติดตามผล			๑๐๐	๔๐,๐๐๐	๑๐๐	๔๐,๐๐๐						สำนักงาน เกษตร อำเภอเคียน ซา	
๗. โครงการ พัฒนา ศักยภาพแปลงใหญ่สู่ ผู้ประกอบการธุรกิจ เกษตร	- เพื่อพัฒนา ศักยภาพแปลง ใหญ่สู่ ผู้ประกอบการ ธุรกิจเกษตร	แปลงใหญ่ ในพื้นที่ จำนวน ๓ แปลง	ทุกตำบล	๑. วางแผนการ ดำเนินงาน ๒. การฝึกอบรม ๓. สนับสนุน ปัจจัยการผลิต ๔. ติดตามผล					๑๐๐	๔๐,๐๐๐	๑๐ ๐	๔๐,๐๐๐				สำนักงาน เกษตร อำเภอเคียน ซา	
๘. โครงการ พัฒนา เครือข่ายศูนย์เรียนรู้การ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตรให้มีความ พร้อมต่อการให้บริการ เกษตรกร	- เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพ เครือข่ายศูนย์ เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพ การผลิตสินค้า เกษตร	ศพก. จำนวน ๔ ศูนย์	เครือข่าย ศพก.	๑. สนับสนุน ปัจจัยการผลิต ๒. ติดตามผล	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐				สำนักงาน เกษตร อำเภอเคียน ซา	
๙. โครงการ ส่งเสริมการ พัฒนาประธานศูนย์ฯ เครือข่าย	- เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพ ศูนย์เรียนรู้การ เพิ่ม ประสิทธิภาพ การผลิตสินค้า เกษตร (ศูนย์ เครือข่ายฯ)	ประธาน ศพก. เครือข่ายฯ จำนวน ๔ ศูนย์	เครือข่าย ศพก.	๑. วางแผนการ ดำเนินงาน ๒. การฝึกอบรม ๓. สนับสนุน ปัจจัยการผลิต ๔. ติดตามผล	๔	๑,๖๐๐	๔	๑,๖๐๐	๔	๑,๖๐๐	๔	๑,๖๐๐	๔	๑,๖๐๐	๔	๑,๖๐๐	สำนักงาน เกษตร อำเภอเคียน ซา

พัฒนาพื้นที่ ทรัพยากร การเกษตร	๑. โครงการ พัฒนาแหล่ง น้ำเพื่อการเกษตรกรรม	- เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพ การผลิต สินค้าเกษตร	หนองน้ำ บ้านบางดี	หมู่ที่ ๔	๑. ปรับปรุง โครงสร้าง พื้นฐาน ๒. ติดตามผล	๑	๕๐๐,๐๐๐									องค์การ บริหารส่วน ท้องถิ่น
	๒. โครงการ ส่งเสริมองค์ ความรู้ด้านการจัดการดิน ที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่	- เพื่อ ยกระดับ ผลิตภาพ ของดิน	เกษตรกร ในพื้นที่ จำนวน ๑๒๐ ราย	ทุกหมู่บ้านใน ตำบลพ่วงรพมคร	๑. วางแผนการ ดำเนินงาน ๒. การฝึกอบรม เกษตรกร ๓. สนับสนุน ปัจจัยการผลิต ๔. ติดตามผล	๖๐	๒๔,๐๐๐	๖๐	๒๔,๐๐๐							สำนักงาน เกษตร อำเภอเคียน ซา
การแปรรูป ผลผลิตและ พัฒนา ผลิตภัณฑ์	โครงการส่งเสริมการแปร รูปผลผลิตทางการเกษตร	-เพื่อเพิ่ม มูลค่า ผลผลิตทาง การเกษตร	เกษตรกร จำนวน ๕ กลุ่ม	ทุกตำบล	๑. วางแผนการ ดำเนินงาน ๒. การฝึกอบรม เกษตรกร ๓. สนับสนุน ปัจจัยการผลิต ๔. ติดตามผล	๒๐	๓๐,๐๐ ๐	๒๐	๓๐,๐๐ ๐	๒๐	๓๐,๐๐ ๐	๒๐	๓๐,๐๐๐			องค์การ บริหารส่วน ท้องถิ่น

บรรณานุกรม

- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์. **ฐานข้อมูล Agri-map**. สืบค้น ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๕. จาก <https://agri-map-online.moac.go.th>.
- กรมพัฒนาที่ดิน. ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์. **ฐานข้อมูลดินออนไลน์**. สืบค้น ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๕. จาก <https://dinonline.ddd.go.th>.
- กรมส่งเสริมการเกษตร. ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์. **ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร**. สืบค้น ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๕. จาก <http://www.farmer.doae.go.th/farmer/index/index๑>.
- กรมส่งเสริมสหกรณ์. รายชื่อข้อมูลสหกรณ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี. สืบค้น ๕ สิงหาคม ๒๕๖๕. จาก https://app๑.cpd.go.th/profile/coop_notkey.asp?year_in=๒๕๖๒&province_n=%CA%D๘%CA%D๒%CA%AE%CA%EC%B๘%D๒%B๙%D๕&org_org_id=๕๐๘๖
- กรมอุตุนิยมวิทยา. ๒๕๖๔. **เอกสารวิชาการ อุตุนิยมวิทยานำรู้เพื่อการเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี**. กรุงเทพฯ ฯ : สำนักพัฒนาอุตุนิยมวิทยา.
- สำนักงานคลังจังหวัดสุราษฎร์ธานี.**รายงานภาวะเศรษฐกิจ**. สืบค้น ๕ สิงหาคม ๒๕๖๕. จาก <https://www.cgd.go.th/cs/srt/srt/%e๐%b๘%ab%e๐%b๘%๙๙%e๐%b๙%๘๙%e๐%b๘%b๒%e๐%b๘%ab%e๐%b๘%a๕%e๐%b๘%b๑%e๐%b๘%๘๑.html>
- สำนักงานประมงอำเภอเคียนซา. ๒๕๖๕. **ข้อมูลเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ**. (อัดสำเนา)
- สำนักงานปศุสัตว์อำเภอเคียนซา. ๒๕๖๕. **ข้อมูลเกษตรกรผู้ทำปศุสัตว์**. (อัดสำเนา)
- สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเคียนซา. ๒๕๖๕. **ข้อมูลผู้ประกอบการ OTOP**. (อัดสำเนา)
- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานี. **แผนพัฒนาอุตสาหกรรม ปี ๒๕๖๐-๒๕๖๔**. สืบค้น ๑ สิงหาคม ๒๕๖๕. <http://www.oic.go.th/FILEWEB/CABINFOCENTER๒๐/DRAWER๐๐๓/GENERAL/DATA๐๐๐๐/๐๐๐๐๐๒๐๑.PDF>
- องค์การบริหารส่วนตำบลพ่วงพรมคร. ๒๕๖๔. **แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐)**. (อัดสำเนา)
- องค์การบริหารส่วนตำบลอรัญคามวารี, ๒๕๖๕. **แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐)**. (อัดสำเนา)
- องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเสด็จ, ๒๕๖๕. **แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐)**. (อัดสำเนา)
- องค์การบริหารส่วนตำบลอรัญคามวารี, ๒๕๖๕. **แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐)**. (อัดสำเนา)
- องค์การบริหารส่วนตำบลอรัญคามวารี, ๒๕๖๕. **แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐)**. (อัดสำเนา)

ภาคผนวก

ชื่อโครงการ ส่งเสริมการผลิตสินค้าคุณภาพตามมาตรฐาน GAP

๑. หลักการและเหตุผล

อาชีพเกษตรกรในปัจจุบันมีการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยมากมาย โดยเฉพาะการใช้สารเคมีและวัตถุอันตรายทางการเกษตรที่มากเกินไปจนเกิดความจำเป็น อีกทั้งพืชเศรษฐกิจส่งออกที่สำคัญของประเทศไทย เช่น ทูเรียน ยังพบการปนเปื้อนของสารเคมีที่เกินค่ามาตรฐาน ส่งผลให้ภาพลักษณ์ของผลผลิตไทยเสียหายจนมีค่าเปรียบเทียบกับ “ประเทศไทย แผ่นดินอาบสารเคมี” และมีผลกระทบต่อรายได้ของเกษตรกร ประกอบกับทิศทางของผู้บริโภคนิยมบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพและปลอดภัยมากขึ้นทุกปี ดังนั้น จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องตระหนักถึงการทำการเกษตรตามมาตรฐานการผลิตที่ดี เพื่อรักษาภาพลักษณ์และรายได้ของประเทศ รวมถึงสุขภาพที่สมบูรณ์จากการผลิตที่ปลอดภัยของเกษตรกรเอง

๒. วัตถุประสงค์

- เพื่อให้เกษตรกรสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตได้
- เพื่อให้เกษตรกรสามารถผลิตสินค้าที่มีมาตรฐานและตรงกับความต้องการของตลาด

๓. เป้าหมาย

เกษตรกรผู้ปลูกไม้ผลและพืชผักในพื้นที่ จำนวน ๘๐ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ตุลาคม ๒๕๖๗ - กันยายน ๒๕๖๘

๕. พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่อำเภอเคียนซา

๖. กิจกรรม

การฝึกอบรมเกษตรกรตามมาตรฐานการเกษตรที่ดีที่เหมาะสม (GAP) การสนับสนุนปัจจัยการผลิต และการติดตามประเมินผล

๗. วิธีการดำเนินงาน

๑. วางแผนการดำเนินงาน
๒. การฝึกอบรมเกษตรกร
๓. สนับสนุนปัจจัยการผลิต
๔. ติดตามผล

๘. งบประมาณ

๑. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการฝึกอบรม เป็นเงิน ๖,๐๐๐ บาท
๒. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต เป็นเงิน ๖,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๑. เกษตรกรสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตได้
๒. เกษตรกรสามารถผลิตสินค้าที่มีมาตรฐานและตรงกับความต้องการของตลาด
๓. เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการฯ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๐ ได้รับการรับรอง GAP อย่างน้อย ๑ ชนิด

ชื่อโครงการ พัฒนาการผลิตอาหารปลอดภัยเพื่อบริโภคในครัวเรือน

๑. หลักการและเหตุผล

ครัวเรือนนับเป็นหน่วยของสังคมพื้นฐานที่เล็กที่สุด แต่มีความสำคัญต่อการพัฒนาของประเทศอย่างสูงสุด โดยในสังคมชนบท อาชีพเกษตรกรรมนับว่าเป็นอาชีพหลักในพื้นที่ ซึ่งส่วนใหญ่ทำเกษตรกรรมเชิงเดี่ยวมุ่งเน้นการหารายได้สูงสุด และนำเงินที่ได้ไปจ่ายเงินเพื่อซื้ออาหารบริโภค โดยไม่รู้แหล่งที่มาหรือกระบวนการผลิต บางครั้งก่อให้เกิดสารพิษสะสมในร่างกาย เกิดความเจ็บป่วยต่าง ๆ ได้ ดังนั้น หากครัวเรือนเกษตรกรในพื้นที่ชนบทสามารถผลิตอาหารสำหรับบริโภคในครัวเรือนได้ ควบคุมกระบวนการผลิตด้วยตนเอง จะสามารถผลิตอาหารที่ปลอดภัยต่อครัวเรือนตนเอง ดีต่อสุขภาพ อีกทั้งยังช่วยลดรายจ่ายในครัวเรือน หากมีมากเกินไปบริโภคสามารถนำไปแจกจ่ายสร้างความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนบ้าน เพื่อให้เกิดความสุขในสังคมอย่างยั่งยืนต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

- เพื่อให้ครัวเรือนในพื้นที่สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

๓. เป้าหมาย

เกษตรกรในพื้นที่ จำนวน ๑๒๐ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ตุลาคม ๒๕๖๗ - กันยายน ๒๕๖๘

๕. พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่อำเภอเคียนซา

๖. กิจกรรม

การฝึกอบรมเกษตรกรตามหลักการผลิตอาหารอย่างปลอดภัย การสนับสนุนปัจจัยการผลิต และการติดตามประเมินผล

๗. วิธีการดำเนินงาน

๑. วางแผนการดำเนินงาน
๒. การฝึกอบรมเกษตรกร
๓. สนับสนุนปัจจัยการผลิต
๔. ติดตามผล

๘. งบประมาณ

๑. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการฝึกอบรม เป็นเงิน ๑๒,๐๐๐ บาท
๒. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต เป็นเงิน ๑๒,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๑. ครัวเรือนเกษตรกรในพื้นที่สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน
๒. ครัวเรือนเกษตรกรสามารถผลิตอาหารสำหรับบริโภคเองในครัวเรือนได้
๓. ครัวเรือนเกษตรกรสามารถลดรายจ่ายได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐

ชื่อโครงการ ส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง

๑. หลักการและเหตุผล

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นหลักปรัชญาที่ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ได้พระราชทานแก่พสกนิกรชาวไทยมาอย่างช้านาน โดยเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ดังนั้น ท่ามกลางกระแสของโลกที่ไหลไปอย่างรวดเร็ว และการพบกับเหตุการณ์ไม่คาดฝัน เช่น การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ทำให้เห็นว่าการอยู่แบบพอประมาณ ไม่ประมาท เน้นการพึ่งพาตนเอง ลดการพึ่งพาปัจจัยจากภายนอก จะสามารถรับมือความเปลี่ยนแปลงได้อย่างทันทั่วทั้งที่ ชุมชนสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

๒. วัตถุประสงค์

- เพื่อให้ครัวเรือนในพื้นที่สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

๓. เป้าหมาย

เกษตรกรในพื้นที่ จำนวน ๑๒๐ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ตุลาคม ๒๕๖๗ - กันยายน ๒๕๖๘

๕. พื้นที่ดำเนินการ

ทุกหมู่บ้านในพื้นที่อำเภอเคียนซา

๖. กิจกรรม

การฝึกอบรมเกษตรกรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การสนับสนุนปัจจัยการผลิต และการติดตามประเมินผล

๗. วิธีการดำเนินงาน

๑. วางแผนการดำเนินงาน
๒. การฝึกอบรมเกษตรกร
๓. สนับสนุนปัจจัยการผลิต
๔. ติดตามผล

๘. งบประมาณ

๑. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการฝึกอบรม เป็นเงิน ๑๒,๐๐๐ บาท
๒. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต เป็นเงิน ๑๒,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๑. ครัวเรือนเกษตรกรในพื้นที่สามารถพึ่งพาตนเองได้ ลดการพึ่งพาปัจจัยจากภายนอก
๒. ครัวเรือนเกษตรกรสามารถมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
๓. ครัวเรือนเกษตรกรนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในครัวเรือนได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐

ชื่อโครงการ พัฒนาเครือข่ายเกษตรกรรุ่นใหม่

๑. หลักการและเหตุผล

ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ส่งผลให้มีการลดลงของการจ้างแรงงานในภาคอุตสาหกรรม คนในวัยหนุ่มสาวที่เดินทางกลับมาประกอบอาชีพ ณ ภูมิลำเนาเดิมกันเป็นจำนวนมาก โดยอาชีพหลักที่ทำก็คือการประกอบอาชีพเกษตรกรรม นับว่าเป็นความสำคัญที่จะทำให้เกษตรกรรุ่นใหม่ตระหนักและภาคภูมิใจในการประกอบอาชีพเกษตรกร การรักและหวงแหนแผ่นดินเกิด ที่บรรพบุรุษได้ร่วมกันสร้างมานาน การสืบทอดอาชีพจากรุ่นสู่รุ่น ซึ่งเกษตรกรรุ่นใหม่จะมีความเท่าทันต่อเทคโนโลยี ซึ่งหากมีการสร้างเครือข่ายในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้ การตลาด จะสามารถทำให้เกษตรกรรุ่นใหม่สามารถพัฒนาได้อย่างรวดเร็ว

๒. วัตถุประสงค์

- เพื่อให้เกษตรกรรุ่นใหม่มีความรักและภาคภูมิใจในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม
- เพื่อให้เกิดการสร้างเครือข่ายของเกษตรกรรุ่นใหม่ในพื้นที่

๓. เป้าหมาย

เกษตรกรรุ่นใหม่ในพื้นที่ จำนวน ๒๐ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ตุลาคม ๒๕๖๕ - กันยายน ๒๕๖๗

๕. พื้นที่ดำเนินการ

ทุกหมู่บ้านในพื้นที่อำเภอเคียนซา

๖. กิจกรรม

การฝึกอบรมเกษตรกรรุ่นใหม่ เน้นการละลายพฤติกรรม การสร้างการมีส่วนร่วม และการสร้างเครือข่าย การสนับสนุนปัจจัยการผลิต และการติดตามประเมินผล

๗. วิธีการดำเนินงาน

๑. วางแผนการดำเนินงาน
๒. การฝึกอบรมเกษตรกร
๓. สนับสนุนปัจจัยการผลิต
๔. ติดตามผล

๘. งบประมาณ

๑. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการฝึกอบรม เป็นเงิน ๕,๐๐๐ บาท
๒. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต เป็นเงิน ๕,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๑. เกษตรกรรุ่นใหม่มีความรักและภาคภูมิใจในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม
๒. เกิดการสร้างเครือข่ายของเกษตรกรรุ่นใหม่ในพื้นที่ไม่น้อยกว่า ๑ เครือข่าย

ชื่อโครงการ ส่งเสริมพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชนสู่ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร

๑. หลักการและเหตุผล

การส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนเป็นไปตามบทบัญญัติของ พ.ร.บ. ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยมีเจตจำนงให้เกิดการดำเนินการของชุมชน โดยคนในชุมชน เพื่อชุมชน โดยใช้ทรัพยากรภายในชุมชน เน้นการพัฒนาคณะกรรมการและสมาชิกให้มีความเข้มแข็งและสามารถประกอบกิจการได้อย่างมั่นคง ซึ่งการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชนสู่ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร และการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนที่มีกิจการคล้ายคลึงกัน จึงนับว่ามีความสำคัญอย่างมากต่อการแข่งขันในโลกปัจจุบัน

๒. วัตถุประสงค์

- เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชน

๓. เป้าหมาย

วิสาหกิจชุมชนในพื้นที่ จำนวน ๕ กลุ่ม

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ตุลาคม ๒๕๖๗ - กันยายน ๒๕๖๘

๕. พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ในอำเภอเคียนซา

๖. กิจกรรม

การฝึกอบรมแก่สมาชิกวิสาหกิจชุมชน เพื่อเพิ่มศักยภาพวิสาหกิจชุมชนสู่ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร การสนับสนุนปัจจัยการผลิต และการติดตามประเมินผล

๗. วิธีการดำเนินงาน

๑. วางแผนการดำเนินงาน
๒. การฝึกอบรมเกษตรกร
๓. สนับสนุนปัจจัยการผลิต
๔. ติดตามผล

๘. งบประมาณ

๑. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการฝึกอบรม เป็นเงิน ๕,๐๐๐ บาท
๒. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต เป็นเงิน ๕,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๑. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีความเข้มแข็งมากขึ้น
๒. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสามารถประกอบธุรกิจได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐

ชื่อโครงการ พัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร/กลุ่มยุวเกษตรกร/กลุ่มส่งเสริมอาชีพ

๑. หลักการและเหตุผล

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร/กลุ่มยุวเกษตรกร/กลุ่มส่งเสริมอาชีพ เป็นภาคีเครือข่ายที่มีความสำคัญ ดังนั้น การส่งเสริมองค์ความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับหลักวิชาการ การบริหารจัดการกลุ่ม และการพัฒนาเครือข่าย จึงนับว่ามี ความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในระดับต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

- เพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร/กลุ่มยุวเกษตรกร/กลุ่มส่งเสริมอาชีพ

๓. เป้าหมาย

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในพื้นที่ จำนวน ๑ กลุ่ม

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ตุลาคม ๒๕๖๗ - กันยายน ๒๕๖๘

๕. พื้นที่ดำเนินการ

ทุกหมู่บ้านในพื้นที่อำเภอเคียนซา

๖. กิจกรรม

การฝึกอบรมแก่กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร/กลุ่มยุวเกษตรกร/กลุ่มส่งเสริมอาชีพ การสนับสนุนปัจจัยการผลิต และการติดตามประเมินผล

๗. วิธีการดำเนินงาน

๑. วางแผนการดำเนินงาน
๒. การฝึกอบรมเกษตรกร
๓. สนับสนุนปัจจัยการผลิต
๔. ติดตามผล

๘. งบประมาณ

๑. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการฝึกอบรม เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท
๒. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๑. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร/กลุ่มยุวเกษตรกร/กลุ่มส่งเสริมอาชีพมีการพัฒนาศักยภาพไม่น้อยกว่า ๑ กลุ่ม

ชื่อโครงการ สร้างเครือข่ายกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร/กลุ่มยุวเกษตรกร/กลุ่มส่งเสริมอาชีพ

๑. หลักการและเหตุผล

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร/กลุ่มยุวเกษตรกร/กลุ่มส่งเสริมอาชีพ เป็นภาคีเครือข่ายที่มีความสำคัญ ดังนั้น การส่งเสริมองค์ความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับหลักวิชาการ การบริหารจัดการกลุ่ม และการพัฒนาเครือข่าย จึงนับว่ามีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในระดับต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

- เพื่อพัฒนาเครือข่ายกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร/กลุ่มยุวเกษตรกร/กลุ่มส่งเสริมอาชีพ

๓. เป้าหมาย

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในพื้นที่ จำนวน ๑ กลุ่ม

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ตุลาคม ๒๕๖๗ - กันยายน ๒๕๖๘

๕. พื้นที่ดำเนินการ

ทุกหมู่บ้านในพื้นที่อำเภอเคียนซา

๖. กิจกรรม

การฝึกอบรมแก่กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร/กลุ่มยุวเกษตรกร/กลุ่มส่งเสริมอาชีพ การสนับสนุนปัจจัยการผลิต และการติดตามประเมินผล

๗. วิธีการดำเนินงาน

๑. วางแผนการดำเนินงาน
๒. การฝึกอบรมเกษตรกร
๓. สนับสนุนปัจจัยการผลิต
๔. ติดตามผล

๘. งบประมาณ

๑. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการฝึกอบรม เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท
๒. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๑. เกิดเครือข่ายกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร/กลุ่มยุวเกษตรกร/กลุ่มส่งเสริมอาชีพ ไม่น้อยกว่า ๑ เครือข่าย

ชื่อโครงการ ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของแปลงใหญ่

๑. หลักการและเหตุผล

ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ เป็น ๑ ในนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มุ่งเน้นการพัฒนาในเชิงพื้นที่เป็นที่ตั้ง มีคณะกรรมการแปลงใหญ่ที่เป็นคนในพื้นที่ร่วมกันบริหารจัดการสินค้าเกษตรร่วมกัน โดยพิจารณาตลอดห่วงโซ่อุปทาน ซึ่งการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการลดต้นทุนการผลิต เป็น ๒ ใน ๕ ของเป้าหมายการพัฒนา ดังนั้น การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อกระบวนการพัฒนา/เติบโตของแปลงใหญ่

๒. วัตถุประสงค์

- เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตของแปลงใหญ่

๓. เป้าหมาย

แปลงใหญ่ในพื้นที่ จำนวน ๓ แปลง

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ตุลาคม ๒๕๖๗ - กันยายน ๒๕๖๘

๕. พื้นที่ดำเนินการ

กลุ่มแปลงใหญ่ในอำเภอเคียนซา

๖. กิจกรรม

การฝึกอบรมแก่สมาชิกแปลงใหญ่ การสนับสนุนปัจจัยการผลิต และการติดตามประเมินผล

๗. วิธีการดำเนินงาน

๑. วางแผนการดำเนินงาน
๒. การฝึกอบรมเกษตรกร
๓. สนับสนุนปัจจัยการผลิต
๔. ติดตามผล

๘. งบประมาณ

๑. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการฝึกอบรม เป็นเงิน ๔๐,๐๐๐ บาท
๒. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต เป็นเงิน ๔๐,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๑. แปลงใหญ่มีการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต
๒. แปลงใหญ่มีต้นทุนการผลิตลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐
๓. แปลงใหญ่มีผลผลิตเพิ่มมากขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐

ชื่อโครงการ ยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรแปลงใหญ่

๑. หลักการและเหตุผล

ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ เป็น ๑ ในนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มุ่งเน้นการพัฒนาในเชิงพื้นที่เป็นที่ตั้ง มีคณะกรรมการแปลงใหญ่ที่เป็นคนในพื้นที่ร่วมกันบริหารจัดการสินค้าเกษตรร่วมกัน โดยพิจารณาตลอดห่วงโซ่อุปทาน ซึ่งการยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรแปลงใหญ่ เป็น ๑ ใน ๕ ของเป้าหมายการพัฒนา ดังนั้น การยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรแปลงใหญ่จึงมีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อกระบวนการพัฒนา/เติบโตของแปลงใหญ่

๒. วัตถุประสงค์

- เพื่อยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรแปลงใหญ่

๓. เป้าหมาย

แปลงใหญ่ในพื้นที่ จำนวน ๓ แปลง

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๖๘

๕. พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ในอำเภอเคียนซา

๖. กิจกรรม

การฝึกอบรมแก่สมาชิกแปลงใหญ่ การสนับสนุนปัจจัยการผลิต และการติดตามประเมินผล

๗. วิธีการดำเนินงาน

๑. วางแผนการดำเนินงาน
๒. การฝึกอบรมเกษตรกร
๓. สนับสนุนปัจจัยการผลิต
๔. ติดตามผล

๘. งบประมาณ

๑. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการฝึกอบรม เป็นเงิน ๔๐,๐๐๐ บาท
๒. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต เป็นเงิน ๔๐,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๑. แปลงใหญ่ได้รับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้า ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐

ชื่อโครงการ พัฒนาศักยภาพแปลงใหญ่สู่ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร

๑. หลักการและเหตุผล

ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ เป็น ๑ ในนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มุ่งเน้นการพัฒนาในเชิงพื้นที่เป็นที่ตั้ง มีคณะกรรมการแปลงใหญ่ที่เป็นคนในพื้นที่ร่วมกันบริหารจัดการสินค้าเกษตรร่วมกัน โดยพิจารณาตลอดห่วงโซ่อุปทาน ซึ่งการพัฒนาสู่ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร เป็น ๒ ใน ๕ ของเป้าหมายการพัฒนา ดังนั้น การยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรแปลงใหญ่จึงมีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อกระบวนการพัฒนา/เติบโตของแปลงใหญ่

๒. วัตถุประสงค์

- เพื่อพัฒนาศักยภาพแปลงใหญ่สู่ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร

๓. เป้าหมาย

แปลงใหญ่ในพื้นที่ จำนวน ๓ แปลง

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ตุลาคม ๒๕๖๗ - กันยายน ๒๕๖๘

๕. พื้นที่ดำเนินการ

ทุกหมู่บ้านในพื้นที่อำเภอเคียนซา

๖. กิจกรรม

การฝึกอบรมแก่สมาชิกแปลงใหญ่ การสนับสนุนปัจจัยการผลิต และการติดตามประเมินผล

๗. วิธีการดำเนินงาน

๑. วางแผนการดำเนินงาน
๒. การฝึกอบรมเกษตรกร
๓. สนับสนุนปัจจัยการผลิต
๔. ติดตามผล

๘. งบประมาณ

๑. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการฝึกอบรม เป็นเงิน ๔๐,๐๐๐ บาท
๒. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต เป็นเงิน ๔๐,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๑. แปลงใหญ่ได้พัฒนาสู่ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐

ชื่อโครงการ พัฒนาเครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรให้มีความพร้อมต่อ การให้บริการเกษตรกร

๑. หลักการและเหตุผล

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร เป็น ๑ ในนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มุ่งเน้นการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในชุมชน มีวิทยากรประจำศูนย์ ผ่านการบริหารจัดการโดยมีคณะกรรมการ มีการจัดงานเพื่อให้บริการแก่เกษตรกรในพื้นที่ ซึ่งการพัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรให้มีความพร้อมต่อการให้บริการเกษตรกร จึงมีความสำคัญที่จะต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๒. วัตถุประสงค์

- เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

๓. เป้าหมาย

เครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร จำนวน ๑ ศูนย์

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ตุลาคม ๒๕๖๗ - กันยายน ๒๕๖๘

๕. พื้นที่ดำเนินการ

เครือข่าย ศพก.

๖. กิจกรรม

การสนับสนุนปัจจัยการผลิตให้มีความพร้อมต่อการให้บริการเกษตรกร และการติดตามประเมินผล

๗. วิธีการดำเนินงาน

๑. สนับสนุนปัจจัยการผลิต
๒. ติดตามผล

๘. งบประมาณ

๑. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต เป็นเงิน ๕๐,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๑. ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ได้รับการพัฒนาให้มีความพร้อมต่อการให้บริการเกษตรกร ไม่น้อยกว่า ๑ ศูนย์

ชื่อโครงการ พัฒนาศักยภาพศูนย์ฯ เครือข่าย

๑. หลักการและเหตุผล

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร เป็น ๑ ในนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มุ่งเน้นการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในชุมชน มีวิทยากรประจำศูนย์ ผ่านการบริหารจัดการโดยมีคณะกรรมการ และมีศูนย์เครือข่ายฯ กระจายอยู่ทั่วอำเภอ ซึ่งจะทำให้มีการบริการเกษตรกรได้อย่างทั่วถึง ดังนั้น การพัฒนาศักยภาพศูนย์ฯ เครือข่าย ให้มีความพร้อมต่อการให้บริการเกษตรกร จึงมีความสำคัญที่จะต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๒. วัตถุประสงค์

- เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศูนย์เครือข่ายฯ)

๓. เป้าหมาย

ศพก. เครือข่ายฯ จำนวน ๔ ศูนย์

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ตุลาคม ๒๕๖๗ - กันยายน ๒๕๖๘

๕. พื้นที่ดำเนินการ

เครือข่าย ศพก.

๖. กิจกรรม

การสนับสนุนปัจจัยการผลิตให้มีความพร้อมต่อการให้บริการเกษตรกร และการติดตามประเมินผล

๗. วิธีการดำเนินงาน

๑. สนับสนุนปัจจัยการผลิต
๒. ติดตามผล

๘. งบประมาณ

๑. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต เป็นเงิน ๒๐,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๑. ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศูนย์เครือข่ายฯ) ได้รับการพัฒนาให้มีความพร้อมต่อการให้บริการเกษตรกร ไม่น้อยกว่า ๔ ศูนย์

ชื่อโครงการ ส่งเสริมการพัฒนาประธานศูนย์ฯ เครือข่าย

๑. หลักการและเหตุผล

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร เป็น ๑ ในนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มุ่งเน้นการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในชุมชน มีวิทยากรประจำศูนย์ ผ่านการบริหารจัดการโดยมีคณะกรรมการ และมีศูนย์เครือข่ายฯ กระจายอยู่ทั่วอำเภอ ซึ่งจะทำให้มีการบริการเกษตรกรได้อย่างทั่วถึง ดังนั้น การส่งเสริมองค์ความรู้แก่ประธานศูนย์ฯ เครือข่าย ให้มีความพร้อมต่อการให้บริการเกษตรกร จึงมีความสำคัญที่จะต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๒. วัตถุประสงค์

- เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศูนย์เครือข่ายฯ)

๓. เป้าหมาย

ประธาน ศพก. เครือข่ายฯ จำนวน ๔ ศูนย์

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ตุลาคม ๒๕๖๗ - กันยายน ๒๕๖๘

๕. พื้นที่ดำเนินการ

เครือข่าย ศพก.

๖. กิจกรรม

การฝึกอบรมประธาน ศพก. เครือข่ายฯ ให้มีความพร้อมในการให้บริการเกษตรกร การสนับสนุนปัจจัยการผลิต และการติดตามประเมินผล

๗. วิธีการดำเนินงาน

๑. วางแผนการดำเนินงาน
๒. การฝึกอบรม
๓. สนับสนุนปัจจัยการผลิต
๔. ติดตามผล

๘. งบประมาณ

๑. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการฝึกอบรม เป็นเงิน ๓,๒๐๐ บาท
๒. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต เป็นเงิน ๓,๒๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๑. ประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศูนย์เครือข่ายฯ) ได้รับการพัฒนาให้มีความพร้อมต่อการให้บริการเกษตรกร ไม่น้อยกว่า ๔ ศูนย์

ชื่อโครงการ พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรกรรม

๑. หลักการและเหตุผล

หนองน้ำบางดีเป็นแหล่งน้ำสำคัญในพื้นที่ตำบลพ่วงพรมคร อำเภอกะเนียงชา มีอาณาบริเวณกว่า ๓,๐๐๐ ไร่ มีปริมาณน้ำที่สามารถใช้ประโยชน์เพื่อการเกษตรกรรมได้ตลอดปี ดังนั้น หากสามารถใช้ประโยชน์เพื่อการเกษตรกรรมได้จะส่งผลให้เกิดผลดีต่อภาคเกษตรกรรมในระยะยาวต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

- เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

๓. เป้าหมาย

หนองน้ำบางดี

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ตุลาคม ๒๕๖๗ - กันยายน ๒๕๖๘

๕. พื้นที่ดำเนินการ

หมู่ที่ ๔

๖. กิจกรรม

การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานของหนองทุ่งทองให้มีความพร้อมต่อการพัฒนาในภาคเกษตรกรรม เช่น การขุดลอกวัชพืช (กง) การทำระบบระบายน้ำ การจ่ายน้ำเพื่อการเกษตรกรรม เป็นต้น และการติดตามประเมินผล

๗. วิธีการดำเนินงาน

๑. ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน
๒. ติดตามผล

๘. งบประมาณ

๑. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน เป็นเงิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๑. พื้นที่เพาะปลูกพื้นที่เป้าหมายมีน้ำเพื่อการเกษตรใช้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐

ชื่อโครงการ ส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการจัดการดินที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่

๑. หลักการและเหตุผล

ดิน เป็นสิ่งที่มีความจำเป็นต่อการเพาะปลูกเป็นอย่างมาก โดยหากสภาพดินไม่มีความเหมาะสมกับการเพาะปลูก จะทำให้เสียเวลา เปลืองต้นทุน และสูญเสียผลผลิต ดังนั้น การจัดการดินให้มีความเหมาะสมกับการเพาะปลูก จึงมีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อการพัฒนาผลผลิตในพื้นที่

๒. วัตถุประสงค์

- เพื่อยกระดับผลิตภาพของดิน

๓. เป้าหมาย

เกษตรกรในพื้นที่ จำนวน ๑๒๐ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ตุลาคม ๒๕๖๕ - กันยายน ๒๕๖๗

๕. พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่อำเภอเคียนซา

๖. กิจกรรม

การฝึกอบรม เน้นเรื่องการจัดการดินที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ การสนับสนุนปัจจัยการผลิต และการติดตามประเมินผล

๗. วิธีการดำเนินงาน

๑. วางแผนการดำเนินงาน
๒. การฝึกอบรม
๓. สนับสนุนปัจจัยการผลิต
๔. ติดตามผล

๘. งบประมาณ

๑. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการฝึกอบรม เป็นเงิน ๒๔,๐๐๐ บาท
๒. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต เป็นเงิน ๒๔,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๑. ดินและพื้นที่เพาะปลูกได้รับการยกระดับผลิตภาพของดิน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ (ตัวชี้วัดความสำเร็จ คือ ในแต่ละแปลงมีผลผลิตเพิ่มขึ้น/ต้นทุนการผลิตลดลง)

ชื่อโครงการ ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์

๑. หลักการและเหตุผล

การแปรรูปอาหารมีความสำคัญ ในการเพิ่มมูลค่าและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ สามารถสร้างรายได้เสริมแก่เกษตรกร หลังจากการทำสวน ดังนั้น ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์ จึงนับว่าเป็นแนวทางสำคัญ ในการยกระดับรายได้ของคนในชุมชนต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

- เพื่อพัฒนาการแปรรูปผลผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์

๓. เป้าหมาย

กลุ่มเกษตรกร ๓ กลุ่ม

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ตุลาคม ๒๕๖๗ - กันยายน ๒๕๖๘

๕. พื้นที่ดำเนินการ

กลุ่มเกษตรกรในอำเภอกะปง

๖. กิจกรรม

การฝึกอบรมเกษตรกร การสนับสนุนปัจจัยการผลิต และการติดตามประเมินผล

๗. วิธีการดำเนินงาน

๑. วางแผนการดำเนินงาน

๒. การฝึกอบรม

๓. สนับสนุนปัจจัยการผลิต

๔. ติดตามผล

๘. งบประมาณ

๑. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการฝึกอบรม เป็นเงิน ๔๕,๐๐๐ บาท

๒. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต เป็นเงิน ๔๕,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๑. มีผลิตภัณฑ์เกิดขึ้นไม่น้อยกว่า ๓ ผลิตภัณฑ์